המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ג', פ' בשלח ז' שבט תשמ"ח (26 בינואר 88)
דף היומי: בבלי — סנהדרין פ'; ירושלמי — בבא בתרא ה'

שנה ל"ט גל' 11003
70 אג"ח כ' מע"מ

לאמר לשלום על רחוב כשאפשר לקבל סוויטה?

יותר נוח — יותר חסכוני — ויותר מפואר

מלון סוויטות שרי ישראל ★★★★
טל' 02-380 585 : 02-380 490

מחריף הויכוח בין המערך והליכוד:

פרס: ממשלת האחדות בסוף דרכה בלא יוזמה לקידום תהליך השלום

שמיר: ללא דברי פרס אפשר היה להגיע לאוטונומיה ★ ח"כ אבן: הליכוד חיסל את הסיכוי לאוטונומיה

— כאה סופר "המודיע" — הויכוח היהודי בין המערך לליכוד, בדבר רצון הועידה הבין לאומית, הסים אתמול בישיבת ועדת החוץ והבטחון בכנסת, את הדיון בשבירת ההתפרעויות בשטחים, לאחר הטחת אשמות בין שתי המפלגות הגדולות.

ח"כ דן מרידור מהליכוד האשים את השר שמעון פרס — מבלי לנקוב בשמו — כי דיבוריו על הועידה הבינ"ל והדיבורים על נכונות להחזיר שטחים גרמו למלך חוסיין להדחות את המו"מ לשלום. דוד מגן מהליכוד האשים במפורש את השר פרס, כי הוא מוביל מתקפה אנטי ישראל.

חברי המערך נאלצו להשיב, איפוא, בהתקפה. מיכה חריש פנה ישירות לעבר ראש הממשלה, יצחק שמיר, שישב בועדה ואמר לו: אתה מטרפד שלום מקצועי. לקחת את זה בקבלנות. הנה, ביוזמת הנשיא מובראק, קיימים יסודות חיוביים. מדוע לטרפד אותם? גם יו"ר הועדה, אבא אבן, המשיך בקו זה: אם היה פעם סיכוי לאוטונומיה — פנה אל שמיר — הרי הליכוד חיסל אותו, וזאת לאחר שהליכוד הבהיר, כי בעיניו האוטונומיה היא רק פרוזדור לשלטון קבע בשטחים. הודעותיו של ראש הממשלה שמיר רק מחזקות את הרושם כי זו היא אכן כוונת הליכוד. האשים אבן. לעומתם אמר ח"כ יוסף בורג, כי המלך חוסיין הוא אלוף יושבי הגדר, ולכן חבל על האוטונומיה...

ראש הממשלה שהאזין לדברי הפולמוס בועדה, נזעם אף הוא לניגוח. הוא אמר: אלמלא דבריו של שר החוץ על ועידה בינ"ל ניתן כבר היה להגיע לאוטונומיה, אבל אם בישראל מסכימים לועידה בינ"ל כי פתי בעולם הערבי, שיסכים לפחות מזה?

סופרנו המדיני מציין, כי בניגוד לדבריו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, בפני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, וכן בשיחותיו עם עתונאים, שבהם שלל את הועידה הבין לאומית כסכנה לקיומה של המדינה וכאחד הגורמים לדחיית הצעתו לשיחות ישירות עם מדינות ערב, המשיך שר החוץ, שמעון פרס, לחזור על תמיכתו הנלהבת בקיום הועידה כצעד לקראת שיחות ישירות.

חוגים מדיניים בירושלים הסתמכו על הדיווח שנתקבל בירושלים ע"י משלחת ארגונים יהודיים שביקרו בעמאן ונועדו שם עם חוסיין. לדבריהם עומד חוסיין על דעתו כי הועידה הבין לאומית לא נוסדה כמסגרת בלבד, במקרה שלא תהיה התקדמות לאחר הפתיחה הבין לאומית — טוען חוסיין — יוכל לפנות לחמש המעצמות הגדולות.

חוגי ראש הממשלה הסתמכו על דיווח זה, כדי להוכיח את הכירסום בעמדתו של חוסיין, בניגוד לטענת משרד החוץ. אולם יועציו של פרס חוזרים וטוענים, כי דבריו אלו של חוסיין נובעים מתוך ייאוש, בגלל דחיית הצעת הועידה ע"י הליכוד, אולם כאשר הדברים יגיעו לדבר ביצוע יהא חוסיין נאמן ל"מסמך לונדון".

שר החוץ טען כי ממשלת ה"אחדות" הגיעה לסוף דרכה, באשר אין היא נוקטת שום יזמה לקידום תהליך השלום. ישראל מבודדת לחלוטין ואין דרך לפרוץ את המצור אלא ע"י הסכמה לועידה.

מובאראק בבון

בון — נשיא מצרים, חוסני מובאראק, זכה ביום שני בתמיכת מערב גרמניה ביוזמת השלום החדשה שלו, בפתח סיור דיפלומטי הנערך על רקע חיזוק מעמדה של מצרים בעולם הערבי.

מובאראק שוחח 4 שעות עם קנצלר מערב גרמניה הלמוט קוהל והנשיא פון ויצקר בבון, על תוכנית שלום שאותה יגיש גם לבריטניה, ארה"ב, צרפת, איטליה ומרוקו ב־12 הימים הקרובים. (ע"ר וע"צ)

אברהם דב שולמן — בית וגן, ירושלים
מינדה פלמן — רמת אלחנן, בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור ליום ג', ז' שבט תשמ"ח

בקבוק תבערה על רכב שהסיע פועלים ערבים

מרבית הפועלים מהגדה ועזה יצאו אתמול לעבודה

בקבוק תבערה הושלך אתמול לפנות בוקר לעבר רכב שהסיע פועלים בעיירה בלפית.

האוטובוס הסיע פועלים מהשטחים לעבודה בישראל. כמארב, נזרק לפתע לעבר נוסעי האוטובוס בקבוק תבערה. הבקבוק פגע בכביש והתלקח, אך לאוטובוס לא נגרם כל נזק ולא היו נפגעים.

הסגר על הכפר סעיר שבדרום הר חברון נמשך זה היום החמישי.

מרבית הפועלים מיהודה ושומרון יצאו לעבודה בישראל.

העוצר במחנה הפליטים ג'באליה ברצועת עזה הוקל לפנות בוקר ותושבים הורשו לצאת למקומות העבודה שלהם. כמחציתם יצאו לעבודה ויחד איתם יצאו לעבוד כ־45 אלף איש, מבין 50 אלף תושבי האזור, המועסקים בישראל.

השקט נשמר ברצועת עזה גם אתמול. חיי המסחר התחדשו והתלמידים רבים יותר נראו עושים את דרכם לבית הספר.

לעומת זאת ברפיח פוזרה בכח הפגנה על ידי חיילי צה"ל.

סמוך לשעה 12.10 בצהריים נתקל סיור צה"ל במטר אבנים שהושלכו לעברו שעה שהסיור עבר במרכז העיר, באיזור המכונה "שוק החלפנים". למקום האירוע הוזעקו כוחות נוספים, שפיזרו בכח את ההתקהלות במכות ובירי של גז מדמיע. (עתי"ם)

רבין: מדיניות המכות תרמה לצמצום המהומות

ישראל תשאיר יחידות מוגברות עד לרגיעה המוחלטת

מאת סופרנו הצבאי

ההוראה שניתנה לחיילי צה"ל בשטחים להגביל עצמם כל למינימום הכרחי בשימוש באש חיה ולהשתמש במקום זאת במכות בעת התפרעויות תשאר בעינה גם הלאה שכן היא הוכיחה את עצמה בשטח, כך אמר אתמול לפנות ערב שר הבטחון יצחק רבין בעת שנפגש עם הכתבים הצבאיים.

זו אכן מדיניות תקיפה, אמר רבין אך היא העלתה תוצאות טובות. במקביל, אמר, ימשך העוצר הממשי הכוסל על מחנות, שכונות וישובים ומוסר חליפות בהתאם להתפתחויות.

שר הבטחון דחה את הביקורת שנמתחה עליו על החלטתו להודיע ברבים שהמדיניות בשטח כוללת מכות באלות על רגלי מפגינים ושימוש נרחב בכדורי גומי "לא ייתכן הטעים רבין. שאנו נתן לחיילים הוראות פעולה שאינו מוכנים לפרסמן. ישראל לא צריכה להשתמש בניסוחים מעורפלים בעת שהיא באה להסביר לציבור את מדיניותה. אמרנו בפומבי את שהורינו לחיילים ובכך אנו נותנים גיבוי למעשי החיילים. אם מישהו חושב שזו מדיניות שלהם אנו באים ואומרים — לא, אלו ההוראות שקבלו.

השילוב של עוצר ממשי עם טיפול באלימות, במעשי התפרעויות והפרות הסדר, בדרך של מתן מכות בזמן שהתושבים מתפרעים הופכים אלימים הביאה לרגיעה. אין מדובר במדיניות חדשה אלא במדיניות, שעכשיו אולי יודעים עליה יותר.

אין זו עדיין הרגיעה שישראל מייחלת לה אמר השר, אך המצב שקט בהרבה משהיה לפני כמה שבועות. למצב תרמה גם הנוכחות המאסיבית של יחידות הצבא ברחבי יהודה, שומרון ועזה. הערכות מתוגברות. זאת תשאר בעינה כל עוד ההערכה תהיה שיש בה כדי להבטיח את הרגיעה ולמנוע אלימות מצד התושבים.

השר רבין הביע את תקוותו שהמצב בשטח ולפיו גדל מיום ליום מספר היוצאים לעבודה בישראל, מפסיקים את שביתות המסחר יהפוך לתופעה של קבע שיהיה בה כדי לפתוח אפיקים חדשים. בינתיים, אמר, מוסר העוצר בהדרגה והשקט נשמר.

בהתייחסו לפירסומים שונים של כלי תקשורת וחברי כנסת כאילו יש הרוגים בשטח עצמו בכל הקשור לביצוע ההוראות אמר רבין כי המטה הכללי הנחה את כל יחידות צה"ל לטפל ומהר בכל חריג וכך אכן נעשה.

אוטובוס נרגם בכביש ת"א־ירושלים

אוטובוס של אגד שנסע בכביש ת"א־ירושלים נרגם באבנים אתמול סמוך לשעה 6.30 בערב.

האוטובוס שנסע בקו 405 נרגם באבנים על ידי הישוב נוה אילן שבקרבת אבו גוש. כתוצאה מידוי האבנים נופצה שמשת האוטובוס אך לא היו נפגעים.

ממשטרת ירושלים נמסר לכתב עתי"ם כי ככל הנראה האדם שזרק את האבן על האוטובוס הערב הינו חולה נפש ההוא אותו אדם שנעצר אתמול בערב בחשד שזרק אבן על אוטובוס באותו אזור.

מיניבוס 10 מקומות
לשרותכם, הסעות לכל חלקי הארץ.
אפשרות למשלוחים
שרות אדיב
שלמה
טל. בבית 03-770178

מלאכת מחשב
בית התוכנה שלך
טל. 03-785914 5790367
חזון איש 1 בני ברק

בהזדמנות למכירה
מיניבוס מרצדס
מודל 74
מצב מצוין
03-5793431

ירושלים 13
פינת רבי עקיבא
ב"ב טל. 702913
אולם עשיר ומגוון
שרות מעולה ביותר
עד 120 מקומות
מזל טוב

גם החכ"ים מרידור ואולמרט לארה"ב בשליחות שמיר

— מאת סופרנו המדיני — ראש הממשלה, יצחק שמיר, שיגר את אליקים רובינשטיין, מזכיר הממשלה לוושינגטון, כדי להסביר את עמדתו לראשי הממשל בארה"ב, כאשר מובארק יתנה את תכניתו בפני הנשיא ריגן ושר המדינה שולץ, יוכלו לקבל תשובה מיידית מפי מזכיר הממשלה, שיציג את עמדתו של שמיר.

נוסף על כך יוצאים לארה"ב שני חכ"ים ממקורביו של שמיר, דן מרידור ואהוד אולמרט שיבואו בדברים עם ראשי הממשל ואנשי התקשורת, כדי להסביר את מדיניות הבטחון בשטחים ולהדים את ההאשמות שהועלו כנגד ישראל.

מועצת הבטחון תשוב ותדון מחר בתסיסה בשטחים

מרכז האו"ם — מועצת הבטחון תשוב ותתכנס מחר כדי לדון במצב בשטחים המוחזקים, על סמך הדוח שהגיש מזכיר האו"ם פרס דה קואיאר, ה"יום ביום שני האו"ם.

בדו"ח, שפורסם ביום ששי שעבר, המליץ מזכיר האו"ם על מאמץ מתואם כדי לשכנע את ישראל להסכים להחלת ישום אמנת ז'נבה לגבי היחס כלפי אזרחים בימי מלחמה. בגדה המערבית וברצועת עזה.

בדו"ח גם חזר מזכיר האו"ם על קריאתו לועידת שלום בינלאומית על המזרח התיכון. (ע"ר).

השוק האירופי הקציב חצי מיליון דולר לתושבי השטחים

בריסל — השוק האירופי המשותף החליט להקציב סיוע חרום בסך כ־543,000 דולר לתושבי השטחים המוחזקים, נמסר אתמול ממקור רישמי בבריסל.

הסיוע נועד לרכישת מזון, במיוחד לילדים, וכן לקניית 500 טונות דגנים ו־55 טונות אבקת חלב.

סיוע זה אושר בעקבות בקשה של סוכנות האו"ם למען הפליטים הפלשתינאים אונר"א. (ע"צ)

גל קור בארה"ב

שיקגו — סופת חורף פקדה אתמול את המערב התיכון של ארה"ב, עם שלג סוחף וקור מתחת לאפס מעלות. החזאים מסרו כי מזג האוויר הקפוא שפלש מהאזור הארקטי יגיע דרומה עד לפלורידה.

החזאים הזהירו מפני גל קור מסוכן, עד 55 מעלות מתחת לאפס.

תחזית מזג האוויר

הגשם יתמעט במשך היום ויפסיק בלילה. ירושלים 5 עד 10, רמת הגולן 5 עד 12, צפת 4 עד 8, חיפה 9 עד 15, טבריה 9 עד 18, השומרון 6 עד 12, ת"א 11 עד 17, ב"ש 7 עד 16. (עתי"ם)

ההצעה להעברת חוק החזיר מועדת הכלכלה תוגש מחדש

בהצבעה במליאת הכנסת אתמול נוצר שיוויון בקולות בהעדר מרבית חברי סיעת הליכוד

— מאת סופר "המודיע" — ההצעה להוציא את "חוק החזיר" מקיפאון בועדת הכלכלה אל ועדת הפנים — נכשל אתמול במליאת הכנסת. תיקו של 31 — תומכים ומתנגדים — מנע את הצעד הפרלמנטרי, שעלה עכשו במשך השבועות האחרונים.

אולם, ח"כ הרב אברהם שפירא, יוזם החוק, הודיע כבר אמש, כי בידיו שוב שמות חמישה עשר חכ"ים שחתמו על בקשה לועדת הכנסת, שתדון שוב בבקשה להמליץ בפני מליאת הכנסת על הוצאת החוק מועדת הכלכלה אל ועדת הפנים.

במליאת הכנסת נערכה אתמול ההצבעה, בשעות אחה"צ, כאשר קודם לכן נערך גיוס של מחייבים ושוללים. לפחות לנציגות הדתית היה ברור, לאחר רישום, כי החוק יעבור בנקל לועדת הפנים. אולם, בעת שהדבר הגיע לספירה מינה היו"ר את החכ"ים הר"ר אברהם ורדיגר וחיים רמון לספור את הקולות. ככלות הספירה נסתררה המהמה — היו"ר הכריז על כשלון המאמץ עקב תיקו של 31, מחייבים ושוללים. במליאת הכנסת.

לא הועילו כל בקשותיו של "מצליף" סיעת הליכוד, ח"כ יהושע מצא, בדבר הצורך לקיים ספירה נוספת, מפני שלמליאה נכנסו עוד חכ"ים מהליכוד, שטרם נספרו. היו"ר החליט כי החוק לא יעבור — ואם ח"כ מצא שיגר אל ועדת הפירודים אם באמת ברצונו לערער על ההצעה בכנסת.

סופרנו מציין, כי במליאה נכחו כל חברי הסיעות הדתיות. אך מתוך 40 חברי סיעת הליכוד נכחו רק 15 חברי כנסת.

מזרח גרמניה תהיה מוכנה לשלם פיצויים לנרדפי הנאצים

דובר הקונגרס היהודי העולמי: מתנהל מו"מ על שאלת הפיצויים

ניו יורק — מזרח גרמניה הקומוניסטית רמזה לנכונותה לשלם פיצויים ליהודים קרבנות הנאצים, והדוברים היהודיים הגדירו זאת כתפנית חשובה המבשרת שיפור ביחסים בין מזרח ומערב.

דובר של הקונגרס היהודי העולמי אמר כי מתנהל עתה מו"מ עם מזרח גרמניה על שאלת הפיצויים.

הדובר הוסיף: "מזרח גרמניה הודיעה לקונגרס היהודי העולמי כי אין היא מתנגדת עוד עקרונית לתשלום פיצויים לקרבנות יהודיים של הנאציזם".

מאז קמה בתום מלחמת העולם השניה, התנגדה מזרח גרמניה לתשלום פיצויים ליהודים מניצולי השואה, בנימוק כי אין היא נושאת באחריות מוסרית או הסטורית לפשעי הנאצים.

מערב גרמניה, בהסכם הסטורי שהושג ב־1952 עם הקונגרס היהודי העולמי, הסכימה לשלם פיצויים הן ליהודים קרבנות הנאציזם והן למדינת ישראל.

לפי אומדנים רשמיים, שילמה מערב גרמניה כ־37 מיליארד דולר כפיצויים ושילומים.

אוסטריה סרבה לשלם פיצויים, בנימוק כי היא בעצמה היתה קרבן של הנאציזם.

אלן שטיינברג, מנהל אקסקוטיבי של הקונגרס היהודי העולמי, הגדיר את ההחלטה המזרח גרמנית כתפנית חשובה, ואמר כי היא מבשרת טובות ליחסים בין היהודים ומזרח גרמניה ובין המערב והמזרח.

מקורות בקונגרס היהודי העולמי אמרו, כי מזרח גרמניה עדיין לא החליטה איזה סוג של פיצויים תהיה מוכנה לשלם, וגם לא אם תשלם שילומים לישראל, שעמה אין היא מקיימת קשרים.

מקורות בקונגרס היהודי אמרו כי נשיא הקונגרס, אדגר ברונפמן, מתכונן לבקר בחודשים הקרובים במזרח גרמניה.

"העובדה ששתי מדינות גרמניה לפחות הודו באחריותן המוסרית, עומדת בסתירה חדה להמשך סירובה של אוסטריה לפצות בצורה נאותה קרבנות יהודים ולא־יהודיים של המשטר הנאצי". אמר שטיינברג.

הקונגרס היהודי העולמי ניהל לאחרונה מערכה בינלאומית נגד נשיא אוסטריה קורט ולדהיים, והאשים אותו כי הסתיר את עברו והיו בפשעי מלחמה נאציים. (ע"ר)

מורדי אפגניסטן שוב ניתקו את הכביש גארדז־חוסט

איסלמבאד, — הכביש המקשר בין גרדז לבין העיר חוסט שוב נותק לפני מספר ימים על ידי המורדים האפגנים, וקרבות עזים מתנהלים בהרים שמסביב לכביש, נודע אתמול מרופא צרפתי וממקורות מקורבים למורדים.

הרופא, הפועל במסגרת הארגון ההומניטרי "רופאי העולם", מסר, כי המורדים ניתקו את הכביש ביום חמישי שעבר לאורך קטע של 3 ק"מ, ואתמול התקדמו מספר קילומטרים נוספים.

אחד ממפקדי המורדים המוסלמים, ג'אלאלודין האקאני, מסר אתמול כי אחרי מספר התקפות אילצו המורדים ביום שישי את הכוחות הסובייטים־האפגניים לסגת מקטע גדול של הכביש. (ע"צ).

● לימה פרו — לפחות 43 איש נספו ו־202 נפצעו כאשר משאית שבה נסעו הידרדרה מכביש הררי לתוך נהר, מסרה אתמול המשטרה. (ע"ר)

ארונו בא — נפלה עטרת ראשנו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של ראש משפחתנו המדוכא ביסורים

ר' אהרן צבי אביגדור

בן הרה"ח ר' משה יצחק פיש זצ"ל

ארונו יגיע בטיסה של אל־על מס' 010 שיוצא ביום שני בלילה מניו־יורק דרך מונטריאל לשדה התעופה לוד

על מועד ההלויה המדויק להתקשר לטלפון מס' 02-814806

השבעה בבית בנו רח' שאול המלך 31 ירושלים

המשפחה

המועצה הדתית לוד — לשכת הרבנות לוד

כוס תנחומים

הננו משתתפים בכאב עמוק ובצער רב על פטירתה של האשה החשובה והצדקנית

אמו של הרב נתן אורטנר שליט"א
רב העיר לוד

מרת פרידע אורטנר ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

הרב חיים חדד שליט"א, רב העיר לוד — חיים פרץ, ראש המועצה הדתית

כולל נר ישעיהו — לוד

כוס תנחומים

מביעים אנו בזה את תנחומנו לכבוד

מו"ר הרה"ג הרב נתן אורטנר שליט"א
הרב הראשי של עיר לוד

על פטירת אמו מרת פרידה אורטנר ע"ה

בבנין ציון וירושלים תנוחם

הנהלת ואברכי הכולל

בית מדרש גבוה

מרכז התורה אוסטרובצא

בני ברק, רח' מהרש"ל 8

כוס תנחומין

הננו שולחים בזאת את תנחומינו למע"כ ידידנו הנכבד

מר נפתלי (נורברטו) פריימן הי"ו
וכל המשפחה הנכבדה

על פטירת אביו היקר, עטרת המשפחה ותפארתה

הרב שמואל צבי שו"ב פריימן ז"ל
חבר "ועד הידידים" ומייסד "קרן פריימן"

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו עוד לדאבה

ההנהלה הלומדים — ועד הידידים בארץ ובחו"ל — אוצר הקרנות קרן פריימן ע"ש מרת פערל ע"ה

רשת צרכניות "בשערייך ירושלים"
המרכז: רח' לבוש מרדכי 4 ירושלים

השבוע מבצע מיוחד

קמיל בלו	4.50
אפרסק בד"ץ	1.70
אננס שלם בד"ץ	1.65
תאנים 1/4 קילו	0.85
קווקר אנגלי	2.50
טונה סטרקיסט	2.10
ביומט 5 ק"ג	15.60

הנהלת/גבאי בית הכנסת
תקציב בטוח בית הכנסת אינו חייב להיות כה גדול ולהיות נטל בעייק על קופת הציבור.
מעכשיו ניתן לבטח את בית הכנסת כולל ספרי התורה בעלות נמוכה ביותר
הצטרפו גם אתם לבתי הכנסת אשר רכשו את הפוליסה המוזלת המיוחדת לבתי כנסת
לפרטים: נא להתקשר לאחים סלמון בע"מ 03-656285
בית ההעשיה, רח' המרד 29, ת.ד. 50114 תל־אביב, מיקוד 61500

ביקבי הגפן
כל היינות
מבציר השנה הששית

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של היקר באדם

הר"ר אבא יעקובוביץ ז"ל
(בדנויהיים — אנטוורפן)

שנפטר ביום חמישי ב' שבט באנטוורפן
והובא לקבורה ביום ה' בלילה בהר המנוחות בירושלים

המשפחה

האח משה נ"י יושב שבעה ב"מעון הורים" רח' מעגלי הרי"ם לוין סנהדריה המורחבת ירושלים

ביהכ"נ בית דוד דחסידי לעלוב רח' בהר"ן 15

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ושמחה אנו מקדמים בברכת
מזלא טבא וגדיא יאה

קדם רום מעלת כ"ק מרן עט"ר אדמו"ר שליט"א

לאירושי בנו הבה"ח מופלא ומופלג בתוי"ש ענף עץ אבות

הרב יצחק יעקב שליט"א

יהא רעוא מן שמיא שהזיווג יעלה יפה וירווה ממנו רוב נחת לתפארת רבותינו הקדושים והטהורים זי"ע

בעתירת הגבאי והמתפללים

ברכת יישר כח

שלוחה בזה מקרב לב להנהלת

האולם החדש והמפואר "נאות ירושלים"

על ההתייחסות המיוחדת אותו קבלנו בעריכת שמחת נישואי בת

כ"ק מרן אדמו"ר מראחוב שליט"א

על הלב החם והמסור על הכיבוד והשירות
ביופי בחן ובטעם ובכשרון רב
ברכות שמים ממעל ילוו אותכם
ותראו ברכה בעמלכם
והצלחה בכל מעשה ידיכם

ועד החתונה

בית המדרש "דברי בינה" דחסידי ביאלא
ירושלים עיה"ק, האמרכלים 18

ברגשי גיל ושמחה רבה הננו שולחים בזה ברכות חמות ומאליפות

למרת לאה פרידמן תחי'

לרגל בואה בברית האירוסין בשעטו"מ
וכן ברכת מזל טוב לבבית לכל בני

משפחת פרידמן הכבודה שיחי'

בני ידידנו המנוח הדגול גבאי בית מדרשנו הבלתי נשכח והיקר באדם

הרה"ח ר' ישראל פרידמן ז"ל

שהיה מראשוני בוני ומקימי בית מדרשנו וגמ"ח "ישרי לב" ואשתו מרת מאטיל ע"ה

בורא עולם בקנין ישלים זה הבנין להיותו בנין עדי עד על מבועי ברכות שמים מעל לאושר והצלחה וכל מילי דמיטב

בעתירת השמחים בשמחתכם
גבאי ומתפללי בית המדרש

הדיפלומט והכינור מגיעים!
פרטים יבואו

Ezra Lemarpeh עזרה למרפא
[עזרה וסיוע לחולים]

מבצעי קורסים לעזרה ראשונה

אגודת "עזרה־למרפא" בני ברק
מחודשת קורסי עזרה ראשונה
בשיתוף "מגן דוד אדום"
הקורס מוגבל ל־20 איש בלבד
המעונינים יפנו למשרדי האגודה
בין השעות 7.30 — 8.30 בערב

רעבצין!
עס איז נאך נישט שפעט (עוד לא מאוחר)
עוד אפשר להנות מהמיבש
הו, הו, הו,
מה מסתתר מאחורי הברוש?
ברוש
מייבשי כביסה הולנדיים עם יתרונות בלעדיים!
★ מייבש כביסה ענק 5 ק"ג
★ תוף נירוסטה
★ מסתובב בשני כיוונים
★ שנתיים אחריות
★ מידות קטנות יחסית
10 תשלומים
חשמל יצחק 2 ומחשבים
02-271569 — 02-273675

היום! חגיגת סיום ספר הרמב"ם

במעמד מרנן ורבנן גדולי התורה והחסידות שליט"א

בשעה 6 בערב
בי"ד אליהו"
תל אביב

مكتوب من الاهل

גנשר נועד עם ראשי הממשל ונכבדים מהגדה ומז. ירושלים

חוזר וקורא לכינוס ועידה בינלאומית "ללא כפיית עמדות"

מאת סופרנו המדיני

שר החוץ הגרמני, גנשר, שהגיע לישראל לביקור של יממה, ערך במספר פגישות, שבכהם הוא קרא לכינוס ועידה בין לאומית.

בתשובות לשאלות עתונאים, ניסה להפיג את חששותיה של ישראל. בהסבירו שהועידה לא תכפה את עמדותיה והצעותיה על הצדדים, אלא תעניק להם הזדמנות להסביר את עמדותיהם ולקרב את עמדותיהם עד כמה שאפשר.

לאחר ביקור ביד ושם נועד גנשר עם שר החוץ, שמעון פרס, והחליף עמו דעות בעניני האזור. גנשר הבטיח לסייע לקבלת החלטה לטובת ישראל בשוק האירופי. הסכמה היתה ביניהם בקשר לצורך בועידה בין לאומית.

כן נועד עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, שהסביר לו את התנגדותו לועידה בינלאומית.

אתמול אחר הצהרים נועד שר החוץ המערב גרמני עם מספר נכבדים ביהודה, שומרון ועזה בבית "אמריקאן קולוני" במזרח ירושלים. הם תבעו ממנו לקדם את ביצוע החלטת הקהילה האירופית בדבר הקמת "מולדת" לפלשתינאים.

בין המשתתפים היו חנא סניורה, עורך אל פאג'ר, ראשד א־שאווא, ראש עירית עזה לשעבר, ועוד מתומכי אש"ף המובהקים. לאחר השיחה עם גנשר הגיב סניורה על הטלת העוצר בכפר "א־טור" במזרח ירושלים. באמרו שהדבר מוכיח, כי ירושלים המזרחית היא חלק מהגדה למרות החוק הישראלי על סיפוח ירושלים המזרחית.

שר החוץ גנשר סיים ביקורו

הקהילה האירופית מאמינה, כי נחוץ באורח דחוף למצוא פתרון מדיני לסכסוך הישראלי־ערבי, והיא תומכת בקיום ועידה בינלאומית כמסגרת האהוהה ביותר לשם כך. זאת אמר שר החוץ של גרמניה הנס דיטריך גנשר, במסיבת עתונאים, שהתקיימה אתמול, עם תום ביקורו הרישמי בירושלים.

מר גנשר אמר, כי ידווח לשרי הקהילה האירופית, שהוא עומד בראשה, על רשמיו ועל שיחותיו עם ראשי מדינת ישראל.

שר החוץ האורח הטעים, כי שרי החוץ האירופיים רואים את הנושא המזרח תיכוני כדחוף ביותר. הוא סיפר שבפגישתו עם נציגי פלשתינאים מן השטחים הם "תיארו את המצב כפי שהם רואים אותו", והוסיף כי הדבר מאשר את ההכרח למצוא פתרון מדיני.

בתשובה לשאלה אמר מר גנשר כי לדעתו "יש סיבה לקוות שבריה"מ עשויה לתרום מצידה למאמצים לשם פתרון הסכסוך הישראלי־ערבי". הוא ציין כי לאחרונה ניכרת נטיה מצד בריה"מ ליותר שיתוף פעולה בינלאומי, ביחוד במסגרת האו"ם ודבר זה מעורר את האפשרות שגם בנושא המזרח תיכוני היא תבקש לשתף פעולה.

מר גנשר אמר כי ימשיך לתמוך במתן הקלות לישראל בקשריה עם השוק המשותף, וכך גם מסר לאישי שיחו בביקורו הנוכחי.

שר החוץ הגרמני מר גנשר הודיע, כי הזמין את ר"מ וה"מ ושר החוץ שמעון פרס לביקור בגרמניה בקרוב, "כהמשך הדיאלוג הקיים בין שתי מדינותינו ולהידוק הקשרים בינינו". (עתי"ם).

קפה נמס מתייקר ב־6.5% שמן הסויה ב־10%

קפה קלוי מתייקר ב־12 אחוזים

מאת סופרנו הכלכלי

מחיר הקפה הנמס יועלה היום ב־6.5% ומחיר הקפה הקלוי יועלה בשיעור של 12%. שמן הסויה יתייקר ב־10%.

דובר משרד התעשיה והמסחר אמר אתמול כי ייקור הקפה נובע מהתייקרויות הקפה בעולם ולאור ייקור בתשומות הייצור. מחיר שמן הסויה הועלה בעקבות ייקור פולי הסויה.

להלן המחירים החדשים: קפה נמס "עלית" — פחית 50 גרם 1.61 ש"ח. קפה נמס "עלית" פחית 200 גרם 6.10 ש"ח. קפה טורקי "עלית" חבילה 100 גרם 1.58 ש"ח. שמן סויה בקבוק זכוכית 920 גרם 1.70 ש"ח. שמן סויה מיכל פלסטי — 3 ליטר 5.10 ש"ח.

שר המשטרה לנציג אגודת ישראל:

המשטרה והעיריה יפעלו נגד הנזקים למצבות בהר הזיתים

מאת סופר "המודיע"

שר המשטרה, חיים בר לב, אמר בתשובה לשאילתה של ח"כ הרב אברהם יוסף שפירא, כי נערכים דיונים במגמה למנוע את המשך הנזקים הגרמים למצבות בהר הזיתים.

בשאילתה ציטט ח"כ הרב שפירא פירסומים אודות חילול קברים בהר הזיתים, המתרחש בהר הזיתים. בפרסומים אלה נאמר, כי מצבות נופצו ונעקרו, אותיות הוסרו, ואנשים זועזעו כאשר ביקרו במקום. הוא שאל מה העלתה חקירת המשטרה בנושא זה?

בתשובתו אמר שר המשטרה, כי בוצעה חקירה מקיפה בענין אולם המשטרה לא הצליחה לעצור חשודים או מבצעים של מעשים אלו. השר הוסיף, כי נערכה ישיבה משותפת למשטרת ישראל, משרד הדתות, ועירית ירושלים, במגמה למצוא פתרון לבעיית שבילי הגישה ולנזקים הגורמים למצבות.

נחתם מסמך הבנה משותף בין משרד האוצר למשרד הבריאות

תנתן יותר גמישות לבתי החולים כדי לאזן את תקציבם

מסמך הבנה משותף נחתם אתמול בין משרד האוצר למשרד הבריאות.

במסמך הסכים משרד האוצר כי תנתן יותר גמישות לבתי החולים, כדי לאזן את תקציבם ולמכור שירותים בשעות אחה"צ לקופות החולים, כדי לסייע להם מבחינה כלכלית לאזן את תקציבם.

במסמך הבנה זה רואים במשרד הבריאות התקדמות וצעד אחד קדימה, בנסיונות ההידברות בין משרד האוצר למשרד הבריאות, שהנתק ביניהם מכביד על מציאת פתרונות לסיכסוכי העבודה הקשים, הפוקדים עתה את מערכת הבריאות.

במסיבת עתונאים שהתקיימה בת"א, מסר פרופ' יורם לס, מנכ"ל משרד הבריאות, כי משרד האוצר הסכים במסמך זה, כי תוטל אחריות אישית על מנהלי בתי החולים בכל הקשור לתקציבם השנתי. עוד סוכם כי תפוקות משרד הבריאות כולן יוגדרו מחדש ויתומחרו בהתאם לעלותם בפועל. ניתוח מערכת תמחיר יעשה על ידי חברה פרטית, ובאמצעותו ניתן יהיה בעתיד לכלכל נכון יותר ובצורה יעילה את מערכת הבריאות כולה.

כל הכסף שיחסך במסגרת ייעול מערכת הבריאות יישארו במערכת לצרכים דחופים אחרים.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, הודיעה במסיבת העיתונאים, כי במשרד הבריאות נבדקת בימים אלה הצעה חדשה, להטיל על מבוטחי קופות החולים ביטוח רפואי משלים אחר. לזה הקיים. אשר במסגרת ביטוח משלים זה יכללו כל הטיפולים הרפואיים, שאינם בבחינת רפואת חירום. באמצעות תוספת תשלום של 10 דולרים נוספים לחודש יוכל המבוטח לקבל בעת הצורך טיפולים רפואיים מסוג זה, כאשר יזדקק להם.

נחתם הסכם שכר בין ארגוני המורים למעסיקים

הסכם שכר בין המעסיקים לבין ארגוני המורים נחתם אתמול בערב בתל אביב.

הסכם השכר לשנת 1988/87 כולל תוספת של 75 שקלים החל מאוקטובר 1987 ועידכון גמולים. בנוסף קיבלו המורים בהסכם זה תשלומים הנובעים מתוצאות בדיקת השחיקה בשכרם של המורים בהשוואה למהנדסים, בהתאם להסכם משנת 1977 ופסיקת הכנוס לבוררות מוסכמת בינידו.

היום הכנסת ס"ת לביהמ"ד דחסידי לעלוב ב"ב

חגיגת הכנסת ספר תורה, להיכל ביהמ"ד דחסידי לעלוב בבני ברק, תתקיים הערב, בראשות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלעלוב־בני ברק.

ספר התורה נכתב ע"י חסידי לעלוב בארה"ק ובחו"ל לזכר ולע"נ הרה"ק רבי משה מרדכי בידרמן זצוק"ל, אדמו"ר מלעלוב זיע"א. אורחים ואוהדים רבים, מרחבי הארץ ומחו"ל, יגיעו לקחת חבל בחגיגה לכבודה של תורה.

שר הדתות בתשובה לנציג אגודת ישראל:

15 צעירות יהודיות התאסלמו למטרת נישואים

מאת סופר "המודיע"

שר הדתות, זבולון המר, אמר בתשובה לשאילתה של ח"כ הרב מנחם פרוש, כי במשרדו רשומים 15 מקרים של המרת דת של צעירות יהודיות, שהתאסלמו למטרת נישואין עם מוסלמים ביהודה, שומרון ועזה.

בשאילתה הסתמך ח"כ הרב פרוש על פרסומים, כי גדל והולך מספר הצעירות הנישאות לערבים בשטחים. נאמר, כי בחברון יש כבר 30 צעירות יהודיות ובכלל יהודה ושומרון מגיע מספר היהודיות שנישאו לערבים ל־200.

בתשובתו אמר שר הדתות, כי מנהל האגף לעדות במשרדו בדק את הנושא, אולם לא מצא יותר מ־15 מקרים. עם זאת הודה, כי אין בידי המשרד מידע באשר לצעירות יהודיות החיות עם מוסלמים, ללא שעברו תהליך של המרת דת ו/או נישואין.

השר הודיע, כי בכל מקרה שתהיה הפרת חוק מכל סוג שהוא, יפעל למניעת הפרת החוק.

הממשלה החליטה על צעדים ליעול המשק

יאוחדו פונקציות במערכות החינוך הבריאות והרווחה

מאת סופרנו הכלכלי

הממשלה החליטה אתמול על שורת צעדים לייעול המשק הציבורי וכן לאחוד ולצמצם פונקציות. צעדים אלה יביאו לחיסכון של מאות בליוני ש"ח בשנה.

אלה ההצעות לייעול המשק הציבורי:

★ בריאות — העברת פעילויות ממערכת הבריאות. יצומצם מספר המרפאות בישובים שונים ויצומצם גם מספר המרפאות המקצועיות, תוך ניצול רב של המרפאות הפועלות בבתי החולים.

★ קופות החולים לא יוכלו להרחיב את הפעילות שלהן בתחירות הטופס.

★ הטיפול ברפואה מונעת יועבר מהממשלה לקופות החולים.

★ חינוך — יוקם צוות מיוחד המשותף למשרדי החינוך; העבודה והאוצר; שיבחן צמצום פונקציות כפולות במשרדי החינוך והעבודה: בנושאי פנימיות, הכשרה מקצועית. בה"ס מבואות ים יועבר לסקטור הפרטי.

★ שרי האוצר והפנים יבחנו בתוך 5 חודשים הצעה לאיחוד פונקציות ברשויות המקומיות. כמו כן, תאוחד החברה הממשלתית לתיירות עם רשות הגנים הלאומית. רשות הנמלים תעביר השנה לממשלה סכום של 200 בליון ש"ח בגין נכסי הרכבת שיועברו אליה עם איחוד בין 2 הגופים.

נפטר חייל צה"ל שנפצע בהתקלות עם המחבלים

טוראי יהונתן ברנס, שנפצע באורח אנוש בהתקלות עם חוליית מחבלים שחדרה לשטח ישראל, ליד קיבוץ מנרה — נפטר אתמול בבוקר מפצעיו בבית החולים רמב"ם בחיפה.

כזכור, חיסל כח צה"ל את חוליית המחבלים שהיתה בדרכה למשימת פיגוע באזור ישובי הצפון.

הלוויתו של החייל המנוח תערך היום בשעה 15.00 בבית העלמין בפרדס חנה. (עתי"ם)

כל תיקי הנאצים מארכיון האו"ם הגיעו ליד ושם

עותקים של כל התיקים מארכיון ועדת האו"ם לחקר פשעים נאצים הכוללים נתונים על 40,000 איש, הגיעו ליד ושם דרך נציגות ישראל באו"ם הודות למאמציו האישיים של השגריר בנימין נתניהו.

יד ושם הינו המוסד הראשון שברשותו נמצאים עתה עותקים של כל התיקים האלה. החומר שהתקבל הוא בהיקף של למעלה מ־100,000 דפי תיעוד שצולמו בסרטי זיעוד (מיקרופילמים) ועובר עתה בדיקה ראשונית.

לאחר הבדיקה הראשונית שתיערך חודשים אחדים, יעמדו התיקים לרשות חוקרים מוסמכים בהתאם לכללים שקיימים ביד ושם ובהתאם להתחייבויות שלנו כלפי האו"ם.

● מוסקבה, — לשר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנאדזה הוענק אות לנין, אות ההצטיינות הגבוה ביותר בבריה"מ

רופאי ביה"ח בצפת הכריזו סכסוך עבודה

מאיימים להשבית ביה"ח בשל מצבו החמור

שירותי הבריאות בקו העימות בכלל ובבית החולים הממשלתי בצפת בפרט, נמצאים במצוקה קשה ביותר ואינם ערוכים לטפל בבעיות הבריאות של התושבים והשירות הניתן בהם, בכמה מקרים, הוא בגדר סכנת נפשות עקב מחסור חמור ביותר ברופאים בכירים.

דברים אלה נמסרו במהלך פגישת חירום, שכינס ועד רופאי בית החולים צפת עם ראשי ישובי הצפון, כדי להעמידם על חומרת המצב ולשקול יחדיו דרכי מאבק. יוסי גולדברג, יו"ר פורום ישובי קו העימות וראש מועצת מטולה אמר, כי במרכז הארץ ישנם רופאים בשפע והם מסרבים לבוא לצפת. אם לא יינתנו תמריצים משמעותיים, תתמוטט כל המערכת הרפואית בצפון — התריע.

רופאי בית החולים הודיעו על הכרזת סיכסוך עבודה, שקיבל את ברכת ארגון רופאי המדינה. לסיכסוך אין קשר למאבק הכללי, שמנהל ארגון רופאי המדינה. הוא ינוהל בנפרד ויכלול 4 שלבים. הראשון סגירה לצמיתות של מרפאות בית החולים. השלב השני כולל סגירת חדרי הניתוח ולאחר מכן, השבתה של כל השירות הניתן על ידי בית החולים צפת.

ועד הרופאים וראשי הרשויות הודיעו במברק לשרת הבריאות על יציאתם למאבק ואמרו, כי רק התערבותה המהירה למציאת הדרך להפניית רופאים לבית החולים צפת, יש בידה להציל את המצב. (עתי"ם)

מנהל ביקור חולים נעצר ושוחרר בערבות בגין חוב למס־הכנסה

מנהל בית החולים: המוסד מופלה לרעה ע"י משרד הבריאות

מאת סופר "המודיע"

ר' יוסף כהן, מנהל בית־החולים "ביקור חולים" בירושלים, שוחרר אתמול בערבות עצמית לאחר שנעצר בגין חוב של בית־החולים למס־הכנסה בסך עשרים ושלושה מליון ש"ח. החוב מתייחס לתקופה של שנתיים ימים, עד לאמצע 1987, והוא מורכב בעיקרו מריבית, הצמדה וקנסות.

ר' יוסף כהן, מנהל בית החולים אמר, כי מצבו של בית־החולים המוסד במשך שנים רבות, בית החולים פועל במסגרת האילוצים של מערכת הבריאות, כאשר תנאי השכר ודמי האישפוז מוכתבים בידי גורמים ארציים, מבלי להביא בחשבון את הצרכים האמיתיים של בית־החולים.

בתשובה לשאלה אמר ר' יוסף כהן, כי כאשר בפני הנהלת בית החולים ניצבת השאלה: לשלם שכר לצוות העובדים ולרכוש תרופות וציוד רפואי חיוני אחר, מול הצורך להעביר מיסים, ודאי שהיא נותנת עדיפות לתיפקודו התקין של בית החולים. עם זאת ציין, כי בית החולים התייעל ומקיים את פעילותו השוטפת בחסכון ניכר.

הוא קבל על כך, כי בית החולים "ביקור חולים", על אף היותו ותיק מוסדות הרפואה בישראל, המשרת את תושבי ירושלים מזה 162 שנה — מקופח בצורה קשה ע"י משרד הבריאות. בעוד שבית החולים העביר מאז אפריל 1987 סך של מליון ש"ח עבור מס מעסיקים ומס. שכר, הרי כלל תמיכת משרד הבריאות בתקופה זו הסתכמה ב־96.000 ש"ח בלבד.

בבית החולים, שהוא המוסד הרפואי היחיד במרכז העיר. 215 מיטות ועוד 105 מיטות לחולים גריאטריים. התפוסה בבית־החולים מגיעה על־פי רוב למאה וחמישים אחוז. תקציבו השנתי הכולל של בית החולים מסתכם ב־13.000.000 ש"ח.

הוא פנה למשרד האוצר, לועדת הכספים ולועדת העבודה והרווחה של הכנסת כדי שאלה יחליטו על ביטול הריבית, ההצמדה והקנסות ואז יוכל בית־החולים, בסיוע ממשלתי ובעזרת ידידי המוסד, לפרוע את החוב למס הכנסה. מאז אמצע שנת 1987 מעביר המוסד את ניכויי המס בצורה שוטפת.

מסורב העליה פרופ' יפה הגיע לארץ; פרופ' לרנר ולב פורמן בדרכם ארצה

כל השלושה היו מסורבי עליה משך שנים רבות עד לבלת אשרת היציאה

פרופ' אלכסנדר יפה ממסורבי העליה במוסקווה, הגיע ביום א' בערב לישראל, לאחר המתנה של 11 שנה. בהמשך השבוע מצפים לבואם של שני מסורבי עליה נודעים נוספים. אלכסנדר חולמיאנסקי, אסיר ציון לשעבר, ופרופ' אלכסנדר לרנר.

פרופ' יפה, בן ה־50, מרצה למתמטיקה. אמר שהמצב בבריה"מ הולך ומחמיר כעת מאחר והשלטונות פועלים על פי החוק החדש המקנה את זכות ההגירה רק למי שמצטרף לקרוב משפחה מהדרגה הראשונה (הורים או אחים). "המצב נעשה גרוע יותר ויותר והפעלת החוק בקפדנות כזו פוגעת במוראל של פעילי העליה", הטעים. אשתו רוזה, מורה למתמטיקה. הודיעה בשיחה עם עתונאים בקבלת הפנים הנרגשת שנערכה למשפחה בנמל בן גוריון שנשותיהם של פעילי עליה וסרובקים יפתחו ב־8 במרס, יום האשה הסובייטית בשביתת רעב במוסקבה.

יחד עמהם הגיעה בתם, אנה, בת 16. הם נתקבלו בנמל התעופה על ידי בנם, דימיטרי, שהגיע לישראל לפני שנה. נציגי המועצה הצבורית למען יהודי בריה"מ ועשרות ידידים, קרובי משפחה וחברים מילאו את חדר האורחים החשובים בנמל עד אפס מקום.

פרופ' לרנר בוינה — בדרכו ארצה

המדען פרופ' אלכסנדר לרנר, זקן מסורבי העליה היהודיים, הגיע אתמול לוינה בדרכו לישראל.

לרנר הגיע בטיסה ממוסקבה, לאחר שהמתין 16 שנה לעלייתו ארצה.

"אישית, אינך יכול לתאר לך כמה אני מאושר", אמר הפרופ' בן ה־74 לכתב רויטר בנמל התעופה של וינה.

מסורב העליה לב פורמן קיבל אשרת יציאה

מסורב העליה לב פורמן, שהגיש בפעם הראשונה בקשה להיתר יציאה לישראל לפני 13 שנה, קיבל אותו ביום ו'. היתר היציאה כולל גם את אשתו ובתם בת עשרת החודשים — על כך מסר מאבק הסטודנטים למען יהדות בריה"מ.

פורמן, בן 40, היה טכנאי בדרג נמוך במכון סובייטי למחקר, כאשר פרש מעבודתו לפני 14 שנים. לפני שהגיש בקשה להיתר יציאה. השלטונות סירבו להעניק לו את ההיתר בטענה כי הוא יודע סודות מדינה. במהלך השנים הוא הפך לאחד מבין הפעילים הבכירים של המאבק היהודי ועסק גם בהוראת השפה העברית. (עסט"א)

מציאה!! מציאה!!
ואלו חייב להכריז
הוצאת מכון תפארת התורה שמחה להודיע על הופעת הספרים החשובים מאד בפרט בזמנינו, והם:
★ שו"ת מהר"י ווייל
סודר מחדש באותיות מאירות עיניים, מראה מקומות, מפתח כללי, פיסוק וקטוע, מבוא גדול ורחב
במחיר מבצע — .25 ש"ח
★ שו"ת מהר"י בי רב
סודר מחודש בתוספת תשובות חדשות מכת"י וקובץ תשובות מגאוני דורו ותלמידיו. באותיות חדשות ומאירות עינים
במחיר מבצע — .25 ש"ח
★ שו"ת מהר"י בן לב השלם
עם כל חידושי הש"ס, ב' כרכים גדולים ומפוארים, לא השמטנו שום תשובה
במחיר מבצע — .53 ש"ח
★ בן נשארה לנו כמות קטנה מאד של שו"ת מהר"י ברונא, שו"ת תשובה מאהבה ב"כ, שו"ת בית שלמה ג"כ, שו"ת דברי מלבואל ד"כ
במחיר מבצע
★ כן הופיע "ערוך לנר על כל הש"ס ג' כרכים מפוארים
במחיר מבצע
הזוה והדפסנו כמות קטנה לבך המכירה אצלנו בלבד
פאר התורה
ירושלים, מאה שערים 7 אחה"צ
בני ברק, ר"ע פינת חזו"א לפנה"צ ואחה"צ
חיפה, רח' מיכאל אחה"צ
וביום שישי בבל המקומות לפנה"צ
בן יופיע בבר בשבועות הקרובים ע"י המכון שלנו (חבר ת"ח ורבנים) חידושי הרשב"א, ושו"ת הרשב"א בסדר חדש
כל ספרי הכלי יקר מסודרים מחדש עם מפתחות ומראה מקומות

הסתדרות בנות אגודת ישראל בא"י
ארגון "בנות — בתיה"
ההנהלה הארצית, ת.ד. 6033 ירושלים
הופיעה
חוברת "הד בתיה" טבת תשמ"ח
החוברת מכילה תוכן עשיר הכולל הרצאות ומאמרים של אישים תורניים ואנשי חנוך ותיקים על דרכי ההדרכה וכן חומר מגוון מהנעשה והנשמע בסניפי התנועה
— החוברות נשלחו לסניפים —

מכל הארץ נוהרים למרחצאות המופלאים
בחמת גדר עם אגד 03-788716

שוהם — שיווק
ב"ב, חזון איש 49 (בחצר)
היום במחיר הקרן
חליפות לילדים

מרכז החינוך העצמאי
הפיקוח — המחלקה לרווחה
הודעה חשובה לצבור עובדי ההוראה
צבור המנהלות והמורות באזור המרכז מוזמן
לכנס חיזוק והתעוררות
בנושא: "שלהב"ת" /
שנת ל"ה לחינוך העצמאי בתנופה
בהשתתפות:
● הנהלת החינוך העצמאי
● הנהלת המחלקה לרווחה
● הפיקוח והמנחות
● אישי חינוך
בתוכנית:
● 35 שנים במערכת החינוך העצמאי
סקירה התבססות והתרחבות
● יחודו החינוכי של החינוך העצמאי
● שילוב נושא החינוך העצמאי במערכת הלימודים
לציון 35 שנה להווסדו
הכינוס יתקיים:
המקום: אודיטוריום "אור החיים" עזרא 15 בני ברק
התאריך: יום ג' ז' בשבט בשעה 7.00 בערב בדיוק
השתתפות כל המורות (תקן, רווחה, קשת, חנוך משלים וכו')
חובה!!

פ.ה. ארגון פנויות הציבור ירושלים
ברכת "מזל טוב" נאמנה
לידידנו הנכבדים עושים ומעשים ומעילים טוב לכל אדם
הרה"ח יוסף צוקרמן הי"ו ומשפחתו תחי'
הרה"ח ברוך אוביץ הי"ו ומשפחתו תחי'
לשמחת הולדת הבנים בשעטומ"צ
תזכו לגדלם לתורה לחופה ולמעש"ט
מתוך נחת והרחבה כל הימים
מברכים
המזכירות חברי הארגון הי"ו

בית מסחר קופרמן — טבריה
שיווק מוצרי בשר
בהכשר הרב לנדא והבד"ץ

ברכות מאליפות
למכובדנו שמואל והדסה ציינוירט שיחי'
בעלי מלון "אריסטון" טבריה
לרגל קבלת הכוכב הרביעי מטעם משרד התיירות
כה לחי עלו והצליחו

סמינר ויזניץ
בני ברק
למנהלת היקרה והמסורה
מרת מרים ברגר תחי'
ברכות מזל טוב חמות לנישואי הבן
עם תלמידתנו היקרה והחשובה
מרת ריקי פדר תחי'
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין
מאחלות מקרב הלב
צוות המורות המזכירות | המרכזות והתלמידות

בשורה טובה
יצאו לאור במהדורה מפוארת
בסדר חדש עם הגהה מדויקת ומראה מקומות ומפתחות — והוספות
א. שו"ת הראנ"ח ב' כרכים
ב. חידושי הראנ"ח על מס' כתובות
ג. חמרא וחיי
על מס' סנהדרין מבעל כנסת הגדולה
ד. שו"ת הב"ח החדשות
ה. שו"ת מהר"ם אלשקר
ו. שו"ת מהר"ם גלאנטי
ז. שו"ת מהר"י ווייל השלם
ח. שו"ת מהר"י בי רב השלם
כולל כל חידושי מהר"י בי רב על מס' קידושין
חידושי תלמידי הרשב"א על מס' קידושין
ההפצה הראשית של מהר"י בי רב:
חנות ספרים "סופר ספר"
רח' חזון איש 25 בני ברק
ט. בימים הקרובים יופיע
שו"ת בנימין זאב 3 כרכים
כל הספרים הנ"ל הם בסדר חדש!
הוצאת ספרים ס.ל.א. בני ברק

מבצע יום חינם*
NETZ HAREL נץ הראל
RENT A CAR LTD. השכרת רכב בע"מ
ירושלים, רח' פינס 9 טל. 02-384261, 02-382044
שרות לבית הלקוח בירושלים
*מעל 3 ימים

מכירת חיסול
10% עד 15% הנחה
על כל המלאי
חולצות וחליפות סריגים בכמות מצומצמת, שמלות אלגנטיות.
היום מ־8 עד 10 בערב ובכל יום ראשון ושני רח' סורוצקין 35 כניסה ב' דירה 11 (ע"י בית מרקחת)

יותר זול
ממכירת סוף העונה
לעוד יומיים בלבד
שמלות נשים
חצאיות
2 חלקים.
המכירה ברח' ברטנורא 10 בני ברק בימים ב' ג' משעה 10 — 8 בערב

תלמוד תורה "ויאמר יצחק"
ההנהלה, רבנן, ותלמידיהון שליט"א
משתתפים באבלם של חברינו בעבודת הקודש
הרב יעקב ירחי שליט"א ומשפחתו
על הלקחה בדמי ימיה של בתם הילדה
אושרית ז"ל
שנפטרה בשבת קודש פר' בא
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו
יושבים שבעה ברחוב רש"י 64 ירושלים

חכר את הקיץ?
עכשיו — מבצע
למזגני תדיראן
8 תשלומים
+ התקנה חינם*
אספקה מידית!
*להתקנה סטנדרטית (כולל 2 מ' צנרת) לא כולל תוספות ודרישות מיוחדות
אזור ירושלים
אלרם
רח' הסדנא, אזור התעשיה תלפיות ים
ת.ד. 7388 ירושלים 91073
טל. 91073 02-714851 ,714830 ,714882
אזור המרכז
א. ספראי
רחוב יואל 3 בני ברק
טלפון 03-790876 ,706704

ערב נשים
נפלא
על הנושא
"טהרת המשפחה"
היום
יום ד' ר' שבט תשמ"ח
יערך ברח' פישל 19 כניסה ה'
בשעה 8.15 בערב
בהשתתפות
הרבניה שלזינגר
דמי השתתפות 1 ש"ח

חידוש בירושלים
10% הנחה
על כל המלאי
שמלות נשים,
חצאיות, 2 חלקים
המכירה, בקרית שומרי אמונים בלוק א' כניסה א' קומה ב'
בימים ב' ג'
מ' 10 — 8 בערב

המזרח התיכון
כשיש ירוד אין בעיות
כל אחד יודע לאן לפנות
במקום על הנחה להתמקח
לירוד הוא בא ולוקח
ויוצא מאד שמח
(מ. הין)
מי שימצא זול יותר יקבל מתנה

עין טובה מכון אופטומטריה
מלכי ישראל 8 (בחצר)
02-384316
שתות אדיב
מבחר עשיר
עבודה מקצועית
מחירים נוחים במיוחד

שיש
איסטלטור
שהמיד לשרותך
בדיקת מילות ע"י מכשיר אלקטרוני
03-799996

דרוש 1 דונם לקניה
בגוש 80
או בגוש 105
להתקשר לטל. 02-625413

מהיר ירושלים
רח' מאה שערים 26 טל. 285103/4
הסעות מירושלים לשיום הדעבים בתל אביב
תצא מהיר מהסעה 4 עד 5 לגברים

"מובחר"
ת.ד. 6153 ים
כל השולח 15 תויות של דגי הסונה החדשים משתתף בהגרלה בכ' אדר
... סונה אכלת
ובהגרלה השתתפת
בהשגחת בד"ץ בעלזא

סוגרים סוגרים
ה' 8/2/88
חסול כל המלאי
במחירי הפסד
נעלים וסנדלים
מ־20 ש"ח ומעלה
במקום 110 — 50
בימי א' ד' ר' לפנה"צ — סגור
"עלה מחירי נעלי נשים
ר' עקיבא 137 ב"ב

דרושה אשה
לניהול משק בית
העבודה כוללת: נקיון, טפול בילדים, בשול
כל יום משעה 8.30 בבקר עד 3.30 אחה"צ
יום ו' עד 12.30
טלפון 02-563796

תבל להתמיד
סוודרים מקסימים לילדים מאיבוה מעולה
במחירים החל מ־25 — 35 ש"ח
בימי שני ושלישי מ־7.30 בערב
רח' יואל 10 בני ברק

מכירת חיסול
(וסרמן)
15% הנחה על כל המלאי
מעילי צמר־150 ש"ח, מעילי גשם — 100 ש"ח, רק היום! 8.00-10.30

One of a Kind
לנשים ולנערות
היום, מכירה במחירים מיוחדים
מנחם משיב 4/17
מ' 10—7 בערב טל. 811349

המגבה המוודי
נוסד 1972
מזנון פורניר לפי מידה (ללא סיבית)
גם אתה יכול
מבצע מהמם
הנחה חסית תקדים
רח' ר' עקיבא 20 ב"ב טל. 702231

התגלית
של גלית
לחורף תשמ"ח
חיסול מלאי
החורף
זוגות בודדים
החל מ־25.00 ש"ח
מבצע מיוחד
של נעלי בילבי
25% הנחה
נעלי גילית
עקיבא 98 גן ורשא

מכירת חיסול
חיסול כל השמלות
תוצרת חוץ
חורפי וקייצי
דגמים חדישים ביותר
השבוע כל ערב מ־10 — 8
בערב ברח' ארוניהו הכהן 42
ירושלים טל. 624136

המגבה המוודי
נוסד 1972
מזנונים וארונות
ספרים זה אנחנו
מבצע מהמם
הנחה חסית תקדים
רח' ר' עקיבא 20 ב"ב טל. 702231

מזווית אחרת / מ. שלום

לרדת מהחדשות

החדשות מבקשות, בדרך כלל, את הנושאים העיקריים של סדר היום. הפופולריות של הישיבה נגזרת תמיד מהחדשות. נושא החדשות הופך את [illegible] לשבוע בידשן, היורד מהדיבור הד[illegible] של כמה תופסות את מקומה.

ישנם כאלה שהם הסכנים כאשר הדשות כר־עיסית היתקיה אותם אל קצה החדשות, או שכוזרים לנכרי מסדר היום. אלה הם, למשל, פריצ"ים למיניהם. או שובתים לסוגיהם. כאלה שרק התקשורת עושה כהם עסק. אלה לא פונקציות הדשוהיות בעת שישנם דברים העוסקים ברומו של עולם התקשורת.

היהודית החרדית דווקא מאושרת. לא חלילה מהעילות אשר הורידו אותה מסדר היום, כגון הנציגה בשטחים והסתבכות כוחות הבטחון והמ־משלה במהומות שסופם לא ברור ולוטה בערפל, אלא מעצם העובדה שלא מדברים עליה.

השבה מבויה אצל בני אדם, שכחו ששרשא בני הישיבות, השבת המחוללת, ועוד "צוענות" של יהודים חיים בארץ ישראל, היו מקור פרנסתם של כלי התקשורת. הם פירנסו את קוראיהם ושומעיהם. בעריכות של דברות וחומר קריאה, בהם השטינו והסיתו נגד יהדות התורה. יש [illegible] ובעקבותיהם גדלו אחרי הכתיבה [illegible] העתונות. אשר רשו ושירשו כנעשה בתוך עולם התורה. הוך ביזוי ועלבון על הקודש והיקר לנו ביותר.

* * *

המבוכה לבירה — שכל קיומה תלויה בברית התורה — סובב נסיבות כדי להסיט את הנושא התורתי מהריבה הציבורי שהוא, במסדרונות הפוליטיקה הישראלית, עניין ופתע, מיקרו שקר ובהם ומבחרתו — קיפוח השלו.

[illegible] זה כמה שבועות, בעוד גורמים בטחוניים ומדיניים מעודדים בתוך ובפנים המערכת החדשותית, אינם יורדים מהכותרות. כל יום והחדשות סביב הנושא הפלשתינאי תופס את עיקרי החדשות ומעסיק את רובם של המאמרים והתייחסויות בעתונות הכתובה.

אירועים אלו הורידו אותנו מהחדשות. פתאום עוברים על עתונים, מאזינים לכלי התקשורת, ואין בהם כמעט זכר לנושא הדתי. אמנם אי אפשר להיפטר בלא כלום, אבל אין הפירודים האלה יכולים לגרום לשינוי המאורעות ולהכתיב את ההפתחויותיהם.

סדרי עולם ומאורעותיו נגזרים מפי עליון. מי שעיניו צופיות ורואה אותם על כל צער ושעל. אך ישנם מאורעות המזדקרות גם לעיניים פחות עיר־ניות.

טובת היהדות התורתית היא בעיקרה "הצנע לכת", להיות פחות בכותרות, היא אינה מבקשת להיראות כלפי שוטניה. אין היא צופיה לטובות של מבקריה. אדרבה. היא מייחלת לעשות ולפעול הרחק מזרקורי התקשורת. טוב לה שאין מונים את מספר בניה העוסקים באהלה של תורה, שאין בולשים בעקבותיהם לחפש בזכוכית מגדלת את השלילה. היא חפצה בשקט ובשלוה תקשורתית. אותה היא מניחה לאלה אשר חולים בפרסומת אישית וציבורית.

זה לא נעים, אבל זו היא העובדה. המריבות בין משני מעברי הקו הירוק, למגרש עליו משחקים אותנו — עבר מהמגרש החילוני־דתי למגרש השמאלי־ימין. ולא זו בלבד אלא, שנוסף על כך הפכו גם השטחים המוחזקים, ומאות אלפי הערבים שהיו מעברי הקו הירוק, למגרש עליו משחקים הפוליטיקאים והעתונאים.

ירדנו מהחדשות.

כל מטעני השינאה ועוצמת ההרס העצמי. אשר העתונות והתקשורת בה משופעים בהם. במימדים הולכים וגוברים, הועברו מהמחנה התורתי למחנה המדיני־פוליטי. יש רגיעה בנושא הדתי בעקבות החדשות האחרונות והיא בהחלט משביעת רצון.

צבי וינמן

על דחיית גיוסם של לומדי תורה

נושא דחיית הגיוס היא בתחום אמונתו של היהודי וכשם שמבחינת אמונה אין מגע לוויכוח, כך גם בנושא זה.

כל מטרת כתיבת המאמר היא לנסות להסביר את עמדת הציבור הדתי ולהראות שדחיית הגיוס יסודה בהלכה ובמסורת היהודית הקבועה זה אלפי שנים ולא ברצון להתחמק מחובה. כ"כ שהדחיה כשלעצמה אינה דבר חריג במערכת יחסי אדם ומדינתו, לא בישראל ולא בקרב אומות העולם, שאנו חפצים להדמות להם.

יהודי מצווה להאמין בכתוב במס' פסחים ס"ח אלמלא תורה לא נתקיימו שמים וארץ שנאמר: "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמ־תי", שגדול תלמוד תורה, בין היתר, יותר מכבוד אב ואם והצלת נפשות, מגילה ט"ז, שכל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות.

אנו מאמינים ונחרדים מדברי ירמיהו "על מה אבדה הארץ על שעזבו תורתי", ושלא חרבה ירושלים אלא בשביל שבטלו בה תינוקות של בית רבן ושלא מבטלין תנוקות של בית רבן אפילו לבנין בית המקדש ועיר שאין בה כאלו, מחריבין אותה. וכהוראות בצוע ע"פ הנ"ל פוסק הרמב"ם שלא רק משבט לוי "לא עורכין מלחמה כשאר ישראל", אלא גם כל איש אשר נדבה רוחו...להבדיל לעמוד לפני ה'. צטטתי כמובן רק מעט מן המקורות.

מגוחכים ע"כ נסיונות אישי צבור חלוניים, והרוצים להדמות להם מקרב הדתיים, להוכיח כביכול ממקורות ההלכה, את חוסר הבנתם של זקני וחכמי דורינו, שבמשך 40 שנות קיום המדינה קבעו כחוק כל יעבור, שכל מי שתורתו אומנותו והוא חפץ ללמוד ללא כל עסוק נוסף, רשאי לדחות את שרותו.

האם גם ברפואה או בכל דיספלינה מדעית אחרת, היו מעיזים הדיוטות להביע את דעתם ע"פ קריאה בספרות פופולרית, ללא למוד יסודות המחקר ודרכי המחקר בו? אין להתוכח גם ראשי הישיבות על קביעתם שהלמוד בישיבה לא יופסק ולו לזמן קצר. כפי שאנשי ר"ן לא יקבעו למנתחי הדסה את מנוף התרופה למושתלי הלב.

כפי שהמנצח דניאל אורן טען ששרותו קוצר כי "השלטונות הבינו ששרות ממושך יותר יהיה בבחינת שואה לקרידה האומנותית שלו", כך יש לקבל את קביעת גדולי התורה שכל הפסקה בלמוד התורה, היא שואה לתלמיד החכם המעותד.

הנסיון הנואל ליחס את נושא השרות בצה"ל ליחס שלילי למדינה, מופרך בהחלטיות מהעובדה שכל הרבנים הראשים וחברי מועצת הרבנות הראשית במשך כל השנים, שהצהירו בגאון על ציוניותם והם אומרים הלל בברכה על הקמת המדינה, ובתוכם גם חשובי ראשי ישיבות ההסדר — תמכו ותומכים בדחיית השרות של הרוצים להתמסר כליל ללמוד התורה.

אך לא רק בטובת הכלל דבר הכתוב, "שאם בחוקותי תלכו ונתתי שלום בארץ", אלא הלכה תראה באי מתן אפשרות טוטלית ללמוד תורה ללא כל הפרעה, הרס גמור של החנוך ובמילא כפיה אנטי דתית בדרגה העליונה ביותר.

יהיה בכך משום המשך ישיר לחטיפת הקנטו־ניסטים תחת שלטון הצאר הרוסי ולמעלה בחלול הקודש כגזרות הרומאים, היונים, האנקוזיציה ודו־מיהם כנגד היהדות לא נוכל להשלים עם זאת ונגיב אם בהברחת בנינו מהארץ, שלא לדבר על הפסקה טוטלית של העליה, המורכבת רובה ככולה מדתיים, או אם בחזרה ללמוד תורה "במערות" כמעשה שמעון בר יוחאי ובנו.

האומנם דורשת ההלכה דרישה החורגה בבחינת שבירת העקרון שכל מי שמלאו לו 18 משרת 3 שנים? למותר לציין את עשרות אלפי בני הנוער שבגלל החנוך החילוני הלקוי במדינה לא משרתים בצבא. אלו נקראים נוער שוליים, מעשני סמים ושאר מרעין בישין — את אלו אבד הצבא לחלוטין. בעוד מקבלי הדחיה בישיבות, משרתים אח"כ עד גיל 55 — כי ברור שמכות מן הסוג הנ"ל לא תמצאו בקרבם.

אך מעבר לכך: האם נתעלם מהרבים מאוד מאלו הנושאים בתואר "גבן מצטיין" או "ספורטאי מצטיין" בעלי כושר 97, שלהוציא ימי אמונים ספורים, הם "משרתים" בתוכני הערים?

ואם נשבר העקרון של שרות שוה לכל עם ישראל, בגין הספורט והמוזיקה, כלום אמונת העם במשך אלפי שנים, והעובדה שבגין למוד תורה, יהודים עלו למוקד והוצאו להורג — לא שוה את המשך הנוהג שמיסדי המדינה הנהיגו מתוך הכבת ערך הענין כשלעצמו.

"ילא קונצסיה לדתיים נתן בן גוריון בהחלטתו לאפשר דחית הגיוס. ביומנו מינואר 1950 הוא כותב "באה אלי משלחת ראשי ישיבות. ואם כי הודעתי להם מראש שבקשתם כבר ניתנה כיססו דבריהם באריכות" וכו'. כלומר בן גוריון החליט על הדחיה מעצמו בטרם התבקש. כמי שחזה באירופה "במתמיד" נפשו ידעה שהוא חבריו הם מקור העוז וההתעצמות לעם הוא ידע להתגבר לפחות בנקודה זו על מאבקיו בדת ובדתיים. כמובן שהטענה שאז מספר המשתחררים היה נמוך ממספרם כיום מגוחכת, גם מספר קציני התרבות והחינוך גדל מאז בגידול מספר התושבים פי כמה מונים, ובהתחשב בכך שממוצע הילודים אצל הדתיים הוא יותר מילד וחצי, מספרם היחסי של מקבלי דחיה, להוציא בני הישיבות התיכוניות, קטן.

אך למעשה לא חורגת המדינה בדחית השרות מהנוהג במדינות המערב הדמוקרטיות. בתקופת הבליץ באנגליה כשגם גברים בני 65 גויסו להג"א, קבלו רבנים ולהבדיל פרחי כמורה דחית שרות. גם בארה"ב, בתקופה שמיסב ביה הקיזו את דמם בויטנאם, ותחתית מאגר המתגיסים נודדה למאמץ המלחמתי, קבלו בני ישיבות כמו שאר תלמידי הדת דחית השרות. אני יכול להעיד ע"כ, כי קבלתי אישית את הדחיה עד שגויסתי לצה"ל ואבדתי בגין זאת את אזרחותי האמריקאית. גם בהתנגריה הקומוניסטית בשנת ה־40 כשעוד התקימו ישיבות, נהגו כך.

אין ספק שנושא דחיית הגיוס הפך לחלק מהמאבק האנטי דתי בנוסח פרעה, "פן ירבה ופן יפרוץ", ומה שאכפת הוא לא עצם אי השויון בשרות, שהוא כאמור נורמה מקובלת בישראל ובעמים. כפי שאומנם נכתב באחד הצהרונים, שב־טול דחית הגיוס יעזור כמאבק בהתעצמות החר־דיות החוזרה בתשובה.

למען מאבק זה היו מוכנים אבירי שלטון החוק למחוא כפים לקצ"ר שקרא לגיוס בני הישיבות, בעוד שאם היה מתבטא בכל ענין פוליטי אחר, היו קמים עליו לפסרו.

החוק בהולנד דורש שסטודנט ללמודי דת יבקש דחית גיוסו אישית משר הבטחון.

מיד לאחר מלחמת ששת הימים, פנו שלושה בני ישיבות יוצאי הולנד שלמדו בישראל, לשר הבטחון ההולנדי בבקשת דחית השרות, שר הבטחון ההולנדי כתב להם, שהוא שמח להענות לבקשתם ובטוח שזכות שמירה המסורת היהודית בצורת הלימוד בישיבות, עזרה לעם היהודי במל־חמתו.

האומנם ברשנו מכל עם?!

(מאמר זה בחלקו הגדול פורסם בעתון "הארץ")

משפט דמיאניוק

באווירה כבדה החל שלב הסיכומים במשפט:

התביעה פתחה בתיאור הזוועות במחנה טרבלינקה

שקד: "הבד והסחבות מהם נעשה הנייר של "תעודת טרווניקי" הורדו מגופות הקורבנות היהודים" ★ פרצות וניגודים אצל ה"מומחים" של הסניגוריה ★ החתימה על המסמך של הנאשם

הבד והסחבות מהם נעשה הנייר של "תעודת טרווניקי" הורדו מגופות הקורבנות היהודים שהובאו להשמדה במחנה טרב־לינקה זהו פתרון התעלומה שניצב בפניה עד ההגנה. ד"ר יוליוס גראנט, מומחה להרכב נייר, שה־ביע תמיהה מניין היה לגרמנים כל כך הרבה בד וסחבות לייצר נייר בפולין בתקופת מלחמת העולם השניה — אמר אתמול התובע בתיק המשפט נגד ג'ון דמיאניוק עו"ד מיכאל שקד. בנאום הסיכום שלו בבית המשפט בירושלים.

"התובע אמר כי לד"ר גראנט היה הסבר משלו. אולם ההסבר האמיתי הוא כי שפע הבגדים והסמרטוטים מהם יוצרו הגרמנים את הנייר באיזור לובלין היו מבגדי קורבנות מחנות ההשמדה. ביניהם טרבלינקה. התובע ציטט מעדויות ניצולי השואה שסיפרו במשפט דמיאניוק כי אלפי היהודים שה־גיעו למחנה ברכבות נצטוו ביד עם רדתם מן הקרונות להתפשט לאלתר ולהניח בגדיהם ונעליהם בשתי ערימות שהפכו לתלי ענק בתוך המחנה.

שקד אמר לבית המשפט: יש ובמשפט פלילי מבקש אחד הצדדים את בית המשפט לצאת לביקור בזירת הפשע. אני מבקש גם כן להוביל את בית המשפט לביקור בטרבלינקה באמצעות עדי הראייה שהופיעו כאן, ניצולי השואה ששרדו, או מדברי חבר־הם שנמצאים שהועלו בכתב והוצגו בפני בית המשפט.

מתוך ציטוט מדברי עדים אלה, סיפר התובע שקד כי החל מה־23 ביולי 1942 יצאה מדי יום ביומו רכבת עם 6000 יהודים מוארשה מזרחה, לטרבלינקה.

מדבריהם של העדים אפשטיין, רייכמן, גולדפרב, צ'ארני ורוזנברג ציטט התובע תיאורים כיצד הורדו הקורבנות מן הקרונות כאשר הגיעו לטרבלינקה. וכיצד הביאו את הבגדים והנעליים למקומות איסוף. לאחר שנלקחו מהם כל דברי הערך.

ה"שלאוך"

מכאן מתחילים תיאורי ה"שלאוך", אותו מסדרון נורא לאורך של 80 עד 100 מטר מגודר בעצי אורנים. אשר דרכו נשלחו הקורבנות אל תאי הגאזים. נשים לחוד וגברים לחוד.

באווירה הכבדה שהשתררה בבית המשפט, המשיך התובע לצטט מדבריהם של הניצולים, שהם עצמם נלקחו לעבודות כפיה במחנה וכך ניצלו ממוות. כיצד הוכנסו הקורבנות לתאי הגאזים והושמדו בהם ביסורים גדולים.

בתחנות הבאות ב"סיור" של התובע שקד בטרבלינקה הוא תיאר את הבורות הענקיים אליהם הושלכו הקורבנות לאחר השמד־תם. התובע ציטט כי בבור ענק שנכרה הוכנסו יותר מ־200 אלף יהודים, כולם מוארשה, בבורות אחרים נקברו לאחר ההשמדה יהודי צ'כוסלובקיה וערים אחרות.

תחנה נוספת ב"סיור" היו ה"דנטיסטים", עובדי הכפיה הי־הודים, שעקרו את שיני הזהב מפיות הקורבנות.

התובע שקד סיים את תיאור הזוועות במחנה טרבלינקה באומרו בין היתר כי מעדויות הניצולים עולה ששני אוקראינים איוואן וניקולאי עמדו לברשים הדים שהורים והפעילו את תאי הגאזים.

לאחר מכן, סיפר התובע. כיצד הוציאו הגרמנים את הקורבנות מן הבורות ושרפו אותן כדי להע־לימן. "שני באגרים (דחפורים) גדולים פינו את הבורות והגוויות נערמו והועלו באש. הגרמנים שרצו לסיים המלאכה עד תומה, ריסקו את העצמות שנשארו בשטח לאחר השריפה עד לאפר רק כדי שלא ישאר שריד ופליט ועדות למעשה ההשמדה הנורא במחנה טרבלינקה.

שלושה מישורים

התובע מיכאל שקד החל לסכם את הראיות ואמר, כי הוא יבסס את סיכומי התביעה בענין זה על שלושה מישורים, "שלושה נחלים מרכזיים ההולכים אל הים — היינו מעשיו של הנאשם דמיאניוק במחנה ההשמדה טרבלינקה", כדבריו.

שניים מבין המישורים האלה, נוגעים לבניין זהותו של הנאשם כ"איוואן האיום" שהפעיל את תאי הגאזים במחנה. התובע אמר, כי הוא ההרכב בעניין זה בתעודת טרווניקי. תעודת הזיהוי שהוציאו הגרמנים לדמיאניוק במחנה האימונים של כוחות העזר שלהם בטרווניקי.

שקד אמר, כי תעודה זו "היא הגשר בין מעשיו של הנאשם במחנה ההשמדה לבין העולם החדש אליו נמלט, וזהו החוליה המקשרת בינו כחייל בצבא הרוסי לבין מעשיו אחר כך במחנה הה־שמדה טרבלינקה".

המישור הבא נוגע אף הוא לזיהוי הנאשם וכאן הכוונה, לדברי התובע. להיכרות שנכפתה על ניצולי מחנה טרבלינקה עם הנא־שם ואשר בעקבותיה הם הצביעו עליו כ"איוואן האיום".

המישור השלישי, אמר שקד, הן שורת ראיות שיפריכו את האליבי של הנאשם. "אליבי שבנה כדי להמלט מאות קין שנחרט על מצחו".

"מומחים מתיימרים

התובע עבר כאן לניתוח עדויות המומחים ואמר. כי קיימות שתי קטגוריות של עדים מומחים

(המשך בעמוד ה')

מבט מדיני / י. דביר

המדינאים בארץ בוחנים את מצבו של אש"פ

המיבנים ההורים ושנים לפיהם הממשלה לא מקיימת בשבועות האחרונים כל דיון מדיני עקב וסבוך עצה האירועים — נמצאים רק מבחינה בטיחותית. מאחר והאירועים האחרונים בהחלט שההדו את הנושא המדיני לראש סדר [illegible] הנדרשויות הן של הליכוד והן של המערך, הן של [illegible] פרס, הביעה היא, [illegible] את הדיון הזה כל־כך [illegible] לקיימו.

אירועי השטחים, אשר לרוב הדעות נראה היה כי הם עתידים להסתיים תוך שבוע־שבועיים מאז החלו, התרחבו ונמשכו הרבה מעל לכתוכנן. לא רק הפוליטיקאים והמדינאים הופתעו מן העוצמה שלהם ואורך הזמן שלהם, אלא אפילו כחות הבטחון ובלי המודיעין שלהם, לא האמינו שזמן כה רב הם יצטרכו להתמודד עם "מידי האבנים". הם לא האמינו שעוד יאלצו להחליף מדיניות בסתנונית: "יד־קשה", "יד־רכה", "אש בשעת סכנה", "עוצר וסגרים", "מכות ואלות מנופות" וכל כיוצא בהנה.

אבל, האירועים הללו הפכו לעובדה. מדינת ישראל, תוך תקופה קצרה יחסית, כחודשיים כלבד, ניצבת הזם עם נקודות פתיחה גרועה מאד לקראת כל אפשרות מדינית, בין כזו המקובלת על הימין ובין כזו המקובלת על השמאל. התמונות מן האי־רועים הללו שהגיעו לרחבי תבל, בכלל זאת לארה"ב, הן תמונות קשות, מזעזעות, שללא פרשנות נלווית הן יצרו דמות מפלצתית למדינת ישראל ולראשיה. ואין "פרשנות נלווית" שיכולה להתמודד עם מראה עינים.

מבחינתו של הצבור הערבי החי בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה — האירועים האחרונים הם שיא במאבקים שהוא ניהל כנגד מדינת ישראל. והו המאבק הראשון מבחינתו של גורם ערבי איזה שיהיה שהצליח לדחוק את מדינת ישראל לאותה פינה מדינית בה היא מצויה כיום — שלא לדבר אם נוסיף לכך את הסחף השמאלני הקיים בארץ העוזר לכל גורם עויין יותר טוב מכל מה שהיו אלו עושים יבדם.

למעשה, אירועי השטחים אינם כל־כך־מרי נגד מדינת ישראל. כמו שהם משמשים "מרי נגד ארגון אש"פ והעומד בראשו יאסר עראפת". הצעירים במחנות הפליטים. אינם ממושמעים לאש"פ. הם לא מקבלים מכנו הוראות, הם גם לא שועים לעצותיו. להיפך. הצעירים המסיתים ועורמים לתסיסה במחנות הפליטים, הם כאלו המתריסים נגד אש"פ ונגד הדלונו מבחינתם כל השנים. הם טוענים שאש"פ הזניחם, שהוא דאג לאינטרסים שלו ושל ראשיו ולא דאג את דאגתם שלהם.

כן ההיבט המדיני של מדינת ישראל, יש מספר נקודות כבט לעבר התפתחות זו. מצד אחד, על פניהם נראים האירועים כמסוכנים מאד. הצעירים בשטחים מוכיחים בעליל שהם קצו בהמשך הכי־בוש וכי הם מתכונים לשבש באמצעות ה"כלבה ממליון נפש שהם מונים" את מהלך החיים בארץ. לכאורה, עוד יותר גרוע מן הטרור שאותו הכרנו למגינת לב עד היום.

כן הצד השני, דוקא ההתפתחות הזו נראית כמי שתואמת את הציפיה הישראלית משך 20 שנות שלטונה ביו"ש ובעזה. זה לראשונה מסתמנת הנהגה עצאית בעלה השינים משלה לצבור הפ־לשתינאי הגר באזורים אלו. זו שוב לא הנהגה טירוריסטית חיצונית המפילה חיתתה ממרחקים, אלא אלו מנהיגים צעירים ומקומיים שטובת האי־נטרס המקומי — עומד לנגד עיניהם. עם כאלו, כך לפחות גרסה המדיניות הישראלית כל השנים, ניתן לקיים משא ומתן.

החשבון הזה, ככל שהוא פשוט, הוא גם ידוע לאש"פ, להנהגתו, ולראשו עראפת. הם מבחינתם לא מעוניינים בהתפתחות כזו. הויכוח בין יצחק שמיר לשמעון פרס כיום — מתמקד בסיכוייו של אש"פ לגבור על המקומיים ולהגיע מחדש למצב בו הוא שולט באירועים.

* * *

שמעון פרס מאמין — שאכן טובים לכך סיכוייו של אש"פ. מסיבה זו, לדעתו יש להאיץ את כינון הועידה הבינלאומית, כדי שהמשא ומתן יתנהל עם ירדן וזו תביא אל שולחן הדיונים משלחת מוסכמת של נציגים פלשתינאים — והרי כיום ישנם נציגים כאלו שאינם בעליל מתומכי אש"פ או מחבריו.

יצחק שמיר מעניק סיכויים להיפך הגמור. להערכתו אש"פ מאבד את השפעתו. לפיכך, אם מדינת ישראל רוצה בצמיחתם של פרטנרים לשיחה ולא באש"פ חדש ואכזרי, עליה בראש ובראשונה לדכא את ההתקוממות, להבהיר למנהיגים החדשים שבטרור ובאלימות לא ישיגו אצלנו דבר וכי כל עוד נמשכות הפרות הסדר אין להם סיכוי שמישהו ידבר עמם. רק לאחר מיצוי ההליך הזה, משוכנע שמיר, תיפתח הדרך לשיחות ישירות ורציניות עם התושבים המקומיים ומנהיגיהם האוטנטיים על הסדר בעייתם המדינית הפוליטית.

זו גם הסיבה שיצחק שמיר מדבר על חידוש של שיחות האוטונומיה. במסגרת תכנית האוטו־נומיה אכן נשללת לחלוטין הבכורה מאש"פ והיא מועברת למנהיגים מקומיים של תושבים מן השטחים. עד היום, לא העיז אר־מי מבין תושבי השטחים לצאת ביוזמות עצמאיות ללא קבלת ברכתו של אש"פ על כל מרכיביו. כיום. יש בסיס להערכה שפני הדברים משתנים.

את הצעתו לחדש את שיחות האוטונומיה הע־ביר שמיר למובארק. אך זה מצידו השיב כי אינו רואה בכך צורך ולדעתו עדיף להכריז על "פסק זמן" של ששה חודשים שבהם לא תהיינה התנחל־ויות חדשות ובמקביל לא תהיינה התפרעויות.

מקורביו של יצחק שמיר, רואים ברחיה האל־גנטית הזו של מובארק נסיון להטות את הכף לטובתו של שמעון פרס מתוך אינטרס מרחיק־לכת של המצרים לקבל את המערך בראש הממשלה הבאה לאחר הבחירות בישראל. אלו יטענו, שכיום אין למעשה התנחלויות חדשות וכי אם ההתנחל־ויות היא "מוקש" מדיני, הרי שלהתפרעויות לא היה על מה לחול...

בצורה שונה רואים את הדברים בלשכתו של שר החוץ. פרס רואה במצרים את המכשיר שיביא בדרך זו או אחרת את ירדן אל שולחן המשא ומתן ובתור שכזה, הוא מאפשר למצרים מרחב תמרון נוח יותר ברמות כינון ועידה בינלאומית. על הסיעונים כאילו הבחירות הבאות הם שעומדים מאחורי מניעי־הצעדים ולא דווקא טובת המדינה נוכח המצב הקיים — משיבים מקורביו של שמעון פרס כי אין להם שחר ומי שמשמיע אותן רואה זאת מהרהורי לבו בלבד.

השבוע, בכל אופן, ראינו פעילות מדינית מואצת ביותר. מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר יצא לפגוש באורח חשאי באירופה את שר החוץ המצרי עוסאמה אל־באז ואילו מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין יצא מטעמו של שמיר לוואשי־נגטון, בה ישהה במהלך ביקורו של הנשיא המצרי עם פמלייתו הנכבדה.

גם אם לא יחדו כבך, יצחק שמיר ושמעון פרס מתכונים אל הבחירות הקרובות. שניהם מודעים לכך שמדינת ישראל מצויה בקלחת מדינית בלתי צפויה ומאד קשה — ושניהם מבקשים איפוא להביא לחיסולה, אך לא לפני שיוכלו לצבור מכך נקודות להמשך הדרך.

שניהם גם יודעים, כי כל עוד הכוחות שבשטח נאלצים להתמודד עם ההתפרעויות, ותהא השיטה הבטחונית באותה רגע אשר תהא, הם חייבים לתת לכך את הגיבוי מי מתוך חריקת שיניים ומי מתוך הסכמה מלאה.

מה שעוד ברור לשניהם, שהמפתח האמיתי לפתרון המדיני אינו מצוי בידיהם שלהם, גם לא בידיה של מדינת ישראל. המפתח מצוי דוקא בוואשינגטון, אם זו תשכיל לשמור אותו אצלה מבלי לתת גם למוסקבה חלק בו. מה ששמיר ופרס לא יודעים, או שאולי הם אינם מודעים לו, הינו אחד: ש"לב מלכים ושרים ביד ה'".

ארבע כנפות תבל / מאת דף

המלחמה בחצר האחורית של דרום־אפריקה

היריבות בין הפלגים השונים בתוך שבט הזולו התלקחה שוב במעשי אלימות אכזריים

המלחמות בין שחורים לשחורים בעיירות ובכפרים המצויים סביב העיר פיטרמריצבורג בדרום־אפריקה, החזרות והתלקחות שוב ושוב, ומספר ההרוגים [illegible] ומתרחב. בעבר האחד של המאבק על השליטה בשבט שחור זה בדרום־אפריקה מצויים הקנאים בתנועת האינקטה, המונה כ־1.5 מיליון חברים.

מנהיגה המוכתר הוא מנגוסיטו בוטלזי. אציל בשבט הזולו וראש המיניסטרים במדינת החסות של שבט הזולו הקרויה קוואה־זולו. מולם ניצבים ה"אמאקאבאנה", או "החברים", המשתייכים לחזית הדמוקרטית המאוחדת בעלת הנטיה השמאל־נית.

כהני־הדת מפחדים מאד מהיקף הסכסוך ושפיכות הדמים, ולשכת המסחר של העיר פיטרמריצבורג מודאגת מפני התוצאות הכלכליות שיהיו למריבה זו. אלה גם אלה הציעו את שירותיהם הטובים כמתווכים בין הפלגים היריבים. אך נראה שהאיבה עמוקה מדי. בעשרת הימים הראשונים של ינואר נרצחו 36 שחורים, בחודש שקדם לו נהרגו 77 איש, וסיכום מספר ההרוגים ב־1987 כולה אינו פחות מ־270 איש. וכך, נקמה רודפת נקמה ומספר ההרוגים גדל והולך.

בראשית 1988 האיר אור קל של תקוה את שדות הקטל של שבט הזולו, כאשר כותרתו של עתון מקומי הכריזה "החזית הדמוקרטית המאוחדת ותנועת האינקטה קוראות יחדיו לשלום". אך למעשה חתמה האינקטה עוד בנובמבר על הקריאה המשותפת, ואילו החזית הדמוקרטית המאוחדת הוסיפה את חתימתה עליה רק חדשיים לאחר מכן. עוד לפני שהחזית הספיקה לחתום נרצחו בירויות, בדקירות ובשריפה למעלה מ־110 בני אדם, והקר־יאה כולה הושמה לאל.

פאול ואן אירטרכט, מנהל לישכת המסחר של פיטרמריצבורג, עדיין מקוה שיעלה בידו לשכנע את האינקטה שמשא ומתן אכן עשוי להניב תוצ־אות, אך הוא חושש מאד שבעמדותיה של תנועה זו חלה הקשחה ניכרת. מנהיג התנועה בוטלזי טוען שאויביו קידשו למעשה מלחמה עליו ועל תנועתו בכך שכינו אותו בובה של שלטון ההפרדה הלבן בדרום־אפריקה ואיש הנאמן לשבטו בלבד ואינו דואג את דאגת כלל השחורים. הוא ועמיתיו בהנהגת התנועה עומדים על כך שעל החזית הדמוקרטית המאוחדת ואיגוד הפועלים המסונף לה לחזור בהם מההאשמות שהטיחו ולהתנצל־עליהן.

מנהיגי החזית הדמוקרטית המאוחדת, המא־שימים את אנשי האינקטה בהתנכלות לאנשיהם ובהריגת רבים מהם, מוכנים בעצם לשיחות על התקרבות ושלום. אך הם מנועים מכך, ופעמים רבות אף חסרי אונים, בגלל מצב החרום שכפתה ממשלת הלבנים על המדינה. כך יוצא שפעמים רבות מה שנאסר על ידי מנהיגים אלה לא משקף בהכרח את הלך הרוחות של ההמונים בעיירות. בן נס־בבי. כומר מתודיסטי היושב כמשקיף בשיחות השלום בחסות לישכת המסחר, מסכים גם הוא שלמנהיגי החזית יש שליטה מאד מוגבלת על אנשיהם.

שני הצדדים בסכסוך המר סביבות העיר פיט־רמריצבורג הם בעיקרם אנשי שבט הזולו, שהוא הגדול בין השבטים בחבל נטאל. ואף שהיום אמור הסכסוך לנבוע מהניגודים שבהווה, יש לריב הדמים הזה ולסכסוכים הרבים בתוך שבט הזולו הסטוריה ארוכה מאד. אלא שבעידן הנוכחי עטו הטענות לבוש אידאולוגי. ובשום כך הסכסוך מר ומסוכן הרבה יותר.

בוטלזי היה פעם המנהיג הבלתי מעורער של קהילת בני הזולו בנטאל ובקוואה־זולו. ואילו עתה קמו לו עוררים אפילו בחצרו שלו. משאל שנערך על ידי הסוציולוג מרק אורקין מראה שתומכיו הם במיעוט בעיירות, אך חזקים דיים באזורים הכפריים. אך חוששים שאם אם מגיעות הגבורות מאזורים כפריים אלה, כדי להבטיח את מה שבוטלזי מכנה "נצחון הטוב על הרע".

בממשלת החסות קוואה־זולו עצבה ראשי בוט־לזי, כמובן, לבטוח על הכח המשטרתי הקטן העומד לפקודתו. וכן במתנדבים ("ויג'ילנטים") המאורגנים במעין מיליציות. אך העיירות סביבות פיטרמריצבורג מצויות מעבר לשטחי קוואה־זולו, והכוחות המגנים על בוטלזי אינם יכולים לפעול שם. "אין בכוונתי לפעול בדרך לא חוקית כלשהי". החזר ומצהיר בוטלזי. המצב יכול, כמובן. להשתנות באופן קיצוני לטובתו של בוטלזי אם אכן תחליט ממשלת דרום־אפריקה להעביר עיירות אלה שליד העיר פיטרמריצבורג לשטח השיפוט של קווא־זולו. כך אכנם נהגה ביחס לעיירות אוכלאזי וקוואמאשו שליד העיר דורבן.

בוטלזי מכחיש שיש בכוונת ממשלתו בקוואה־זולו לספח את העיירות שבקרבת העיר פיטרמ־ריצבורג. אך נראה הדבר שלא יהיה אותן ולא יסרב להן אם תגיש לו אותן ממשלת דרום־אפריקה על טס של כסף. ממשלת הלבנים מתייחסת אל בוטלזי כידיד, ורואה בו את טיפוס האדם השחור שניתן להגיע אתו להסכמים ולחיים של שלום זה לצד זה.

חייל סורי מביט על עבודתו של דחפור לבנוני המסלק את המחסומים לאורך כביש שדה התעופה הבינלאומי של ביירות בחזית, המובילה בדרך אל באורינה. לאחר 32 חודשים של הסגר שהטילו השיעים, "אמל" והצבא הלבנוני. (סי"צ)

אירועים פוליטיים/ י. אברהם

מי יעמוד בראש הליכוד

אנשי הבחירות של תנועת החרות סבורים זה כמה חודשים שכל הליכוד כבר ומיד כי הוא זה אשר יעמוד בראשו לקראת הבחירות הבאות ויבקש בשם המפלגה את אמון הבוחר לבחירת ראש הממשלה. רובם של החברים סבורים שיצחק שמיר הוא האיש המתאים — וכי עליו להכריז על כך ברבים.

שמיר אכן מתעתד לעשות צעד זה כבר בשבוע הזה או בשבוע הבא — אומרים מקורביו, אשר טרחו ביום חמישי האחרון כדי שמזכירות תנועת החרות שהתכנסה ב"מצודת זאב" בתל־אביב תצא בפניה נחושה ומאוחדת לשמיר להציג מועמדותו לראשות הליכוד, בפרט נוכח קשיים מכיוונים אחרים: סירבול האיחוד עם הליברלים והצהרותיהם המשונות, ההולכות ותוכפות של חברים מן השורה ומשוליה.

כתום ישיבת מזכירות תנועת החרות — דוחה אמנם על פניה בלוכדת, פה־אחד, אל ראש הממשלה שמיר להציג מועמדותו לקדנציה נוספת. רק אתמול. החלו נודעים הבקיעים; ליתר דיוק: הבקיע. חבר המזכירות ח"כ מיכה רייסר, מי שהיה יו"ר אגף הארגון וההפסטר ומי שעודנו נכנה על ראשי מחנה דוד לוי בחרות, התנגד להחלטת הפניה.

רייסר נימק את התנגדותו בכך שהמזכירות אינה הפורום המתאים להפנות קריאות מעין אלו וגם השעה, לדעתו, אינה כשרה לכך. אבל. בפוליטיקה, מי מאמין בכלל להצהרות? או איזה פוליטיקאי באמת מתכוון למה שהוא אומר? — הפרשנים קיבלו כמובן בדרך שונה לחלוטין את הסבריו של רייסר:

"יהיה סימן ראשון לכוונתו של דוד לוי להתמודד על ראשות הליכוד כבר בבחירות הקרובות" — אומרים הפרשנים. לפחות, לא לפנות מבנו את הדרך להתמודד אם יחליט שיש לו סיכוי סביר". אנשי מחנה דוד לוי, אינם מכחישים את הכחשת הסבריו הרשמיים של רייסר. הם אומרים שדוד לוי אכן אמר שבדעתו להתמודד בבוא היום על ראשות הליכוד — והוא יחליט מתי היום הזה יגיע.

מה שכן, במקרה ותהיינה בחירות מוקדמות, (מה שכבר לא נראה סביר היום), ויהיה צורך בהתארגנות מהירה גמלוכדת, למקרה כזה — וכזה בלבד — הבטיח לוי שלא יתמודד...

מקורביו של שמיר מבטלים את הסימנים השונים. להיפך. הם אומרים, "לאחרונה יש שיתוף פעולה הדוק בין יו"ר התנועה יצחק שמיר למילא מקומו דוד לוי"...

קונסול על הנייר בלבד

הממשלה בישיבתה השבועית ביום ראשון האחרון — הצליחה לצבור נוכח שהיה כי כדי להרים את הרוחות הבלתי נוחות בלא־הכי בין הליכוד למערך. כזכור, עיכבו השרים קורפו ושריר מן הליכוד והשרים ממפלגות המיעוט הממשלתית שורה ארוכה של מינויים בשרות החוץ בגלל התנגדות הליכוד לשינויו של אורי סביר, יועץ התקשורת של פרס, בקונסול ישראל בניו־יורק.

כרגיל, היו איומים, היו אזהרות וחלופי האשמות בין המחנות. השבוע — נסגר הענין. הממשלה אישרה את מינויו של אורי סביר כקונסול בניו־יורק ובעקבותיו אישרה עוד שורה ארוכה של מינויים דיפלומטיים חשובים יותר וחשובים פחות. סוד ההסכמה מצוי דוקא בפשרה מאד מקורית ומעניינת:

ראש הממשלה יצחק שמיר הודיע לאחר אישור מינויו של אורי סביר כקונסול בניו־יורק שכהונתו תחל רק לאחר הבחירות לכנסת הי"ב, היינו סוף נובמבר 88. במלים אחרות: אם המערך יזכה בבחירות, הרי בלאו־הכי יוכל פרס למנות את סביר לכל תפקיד בכיר שבו ירצה. אם הליכוד יזכה בבחירות — אזי סביר למרות כל האישורים לא יהיה קונסול בניו־יורק...

אירועים שוטפים

אין פניה רשמית

ראש הממשלה יצחק שמיר הודיע, כי הליכוד לא קיבל פניה רשמית מהמערך לגבי הקדמת הבחירות והדגיש, כי הוא מתנגד לכך. "בימים אלה לא צריך לרוץ אחרי הבחירות, שידגישו את המחלוקות כול הכוחות העויינים הרוצים לראותנו בחולשתנו" אמר שמיר והדגיש כי יש לדבוק באחדות לאומית.

תכנית גם לשר האנרגיה

בהרצאה שנשא בפני תלמידי בית ספר תיכון הציג השר משה שחל את תוכניתו לפתרון המדיני במזה"ת: פתרון המתבסס על שלושה עקרונות: גבול בטחון — בכל הסדר. פתרון שיהיה מבוסס על פשרה גיאוגרפית, כשהכוונה פינוי השטחים המאוכלסים על ידי 1.3 מיליון ערבים. — פירוז הגדה והרצועה. — ירושלים מאוחדת שתישאר בריבונות ישראל.

ספיחי פרישתו של דראושה

פרישתו של ח"כ עבדל דראושה ממפלגת העבודה, היתה גם אתגר לסיעה במסדרונות הפוליטיים. במפלגת העבודה החלו כי לא יופלו החצים על דראושה לחזור בו מצעדו. "נמאס לנו ממנו", אומרים חברים במפלגה, אשר גם החליטה להתנגד בכל תוקף לבקשתו מועדת הכנסת להכיר בו כסיעת יחיד.

התנגדות המערך, תזכה ככל הנראה לגיבוי מצדו של הליכוד ומפלגות קטנות נוספות. מניעת ההכרה בו כסיעת יחיד לא תאפשר לדראושה לשאת נאומים סיעתיים בכנסת, אלא רק בנושאים שבהם הנאומים הם אישיים. הוא גם לא יזכה למימון הכרוך בו.

במערך טוענים כי פרישת דראושה לא תשפיע על יחסי הגומלין שבין המפלגה לצבור הערבי שיבנו ל"בגידת" דראושה. הליכוד ניצל גם הוא את הפרישה כדי להכריז על כוונתו להתמודד בבחירות הקרובות על קולו של הבוחר הערבי המכיר במדינה. יו"ר מזכירות תנועת החרות ויו"ר מטה הבחירות שלה ח"כ ארנס משוכנע שיש למפלגתו סיכויי הצלחה...

אגב, בכנס "מסבירים" של הליכוד שנערך ביום ראשון השבוע בכפר המכביה, הוגדרו יעדיו הנוספים של הליכוד בבחירות הקרובות: מעבר לצבור הערבי בתומך במדינה. יתרכזו מאמצי ההסברה גם בקולות "הצפים" וגם בקרב הצבור הדתי...

מבחינת המערך, למרות כל ההתבטאויות, כנראה שפרשת דראושה עוד תכה גלים. יש הסוברים בתוך המפלגה שהתיודעים "על חוסר סיכוי להבחר לכנסת הבאה", אינם רציניים וכי דראושה בצעדו הוכיח שהמפלגה הגיעה למצוקה ביחסה לצבור הערבי. עזר ויצמן מציע להסיק מסקנות לפרוש מהממשלה וללכת לאופוזיציה עד לבחירות...

מפלגות חדשות - ביזבוז

האלה שחושבים לייסד מפלגה חדשה לקראת הבחירות לכנסת, שיתקיימו בשנה הקרובה, כדאי להתייעץ עם ד"ר גיורא גולדברג, מרצה בכיר במחלקה למדעי המדינה באוניברסיטת בר־אילן, שיצ־ביד עם משתם.

המחקר שנערך בנושא תופעת המפלגות החדשות בישראל שקמו, החל משנת 1965, מצא, כי בדרך כלל תרומתן למפה הפוליטית בישראל היתה שולית.

המפלגות הללו, לדברי ד"ר גיורא גולדברג, "תורמות" לאי יציבות פוליטית, כדוגמת תמ"י וד"ש, נעדרות בדרך כלל מצע אידיאולוגי ברור, רפ"י, ד"ש תל"ם (מפלגתו של משה דיין ז"ל ב־1981).

בעלות כושר השרידות דל, רפ"י ד"ש, המרכז החופשי, שלי, אומץ (בראשות יגאל הורוביץ), יחד (בראשות עזר וייצמן) ותמ"י. נוטות להצטרף מיידית להסכם קואליציוני ולהתמסד. ד"ש לאחר הבחירות ב־1977, תמ"י ותל"ם לאחר בחירות 1981 ש"ס אומץ ויחד לאחר בחירות 1984 ו"שלום ציון" מפלגתו של אריק שרון שהצטרפה לאחר בחירות 1977 לחרות.

עוד מדגיש ד"ר גיורא גולדברג במחקרו, כי המפלגות החדשות נוטות לפילוגים פנימיים, דוגמת ד"ש, המרכז החופשי, שלי והתחיה שהמפלגה לפני כחודשיים. תרומתן הפרלמנטרית דלה, אינן מתפקדות כסיעות פרלמנטריות סבירות (רפ"י, ד"ש תמ"י ותל"ם).

הסיבה לכך נעוצה, לדברי החוקר, כי מפלגות אלו הוקמו על ידי אישים בעלי אוריינטאציה ביצועית מובהקת, שעומדת בניגוד לפעילות פרלמנטרית שיגרתית. האכזבה הגדולה ביותר, מציין החוקר, שאותן מפלגות חדשות בדרך כלל אינן מקפידות על דמוקראטיה פנימית, שבמצע של המפלגה קיימת קריאה לדמוקרטיזאציה של החיים הפוליטיים.

هكذا من الأصل

הד היום

שלטון החוק או מדינה של אנרכיה

מ/ה. אין לנו ספק בטלוויזיה. מכשיר זה שהוא נכנס להרבה בתים בישראל, אינו נכנס לבית שבו מתחנכים לתורה ויראת שמים. על מדת הנזק החברתי והמוסרי שמכשיר זה גורם בכל התחומים כבר עמדו רבים, גם באלה שאינם נמנים על הציבור החרדי. ולא רק על הצד המדיני שמכשיר זה משמש ומשרת אינטרסים שאינם לטובת הציבור. מובן מאליו, שאין לנו כל ענין בכמה שמתרחש סביב לכוונה ליהודי תחנות הכבלים, שמשרד התקשורת מתכונן להעניק רשיונות למשקיעים פרטיים. או בכל מה שנוגע לתכניות ממשלתיות לפתוח ״ערוץ שני״ לטלויזיה, תחנות שיוסיפו הבא על פשע. על הראשונים אנו מצטערים והם באים להוסיף עליהם.

לא היינו נזקקים לכל אותו נושא, שעבורנו הוא בבחינה של כיעור כזה שמוטב להתרחק הימנו ומן הדומה לו, אך אנו בכל זאת רואים צורך לדון בנושא זה, שכבר בשלב זה משמש נושא שמעסיק את המשטרה, וזו חסרת אונים לעצור את הידרדרות, כשם שהיא נלחמת מלחמת מאסף עם נגע הסמים, היורד לחיי החברה וככל שהיא נלחמת בו ומקציבה כוחות מרובים, אינה מדביקה את קצב ההתפתחות של נגע זה, שפגע כבר במספר גדול של אזרחים, וכבר גרם לאסונות רבים.

המשטרה נאבקת נגד התחנות של טלוויזיה בכבלים שבמספרן כבר הגיע לאלף. העוסקים בכך, הם מאות עבריינים, ביניהם עבריינים כבדים, ומקור יודע דבר מוסר מן המשטרה, שרבים מבין העבריינים מממנים את עסקי הסמים מרווחי תחנות השידור, הפועלות ללא רשיון, ומבלי ללא פיקוח ציבורי אלמנטרי, והם משחיתים את נפש האדם. משרד התקשורת שעדיין לא הצליח להתגבר על תקלות רבות אחרות בשירותי הטלפון והדואר, עסק עתה בפרסום מכרזים על מתן רשיונות לתחנות שידור בכבלים לשלושים ואחד איזורים, אך בינתיים מתחוללת מלחמה בין העולם התחתון שהשתלט על מדיום זה לבין משרד התקשורת שנמסר בידי המשטרה. אלפי מנויי טלפון בארץ נותקו בימים האחרונים על ידי אותם אנשים. בדרך זו מבקשים לשמור לעצמם את הרווחים, ולדברי אותו מקור המקורב למשטרה, מתכונן ״העולם התחתון״ להגיב באלימות פיסית נגד ניתוק הכבלים של אותן תחנות שידור שקמו ללא רשות. איש לא קרא עוד להפסקת אלימות פיסית חילונית זו.

לפי מקור זה. לפחות שישה מקרי רצח ונסיונות לרצח היו בשנה האחרונה על רקע מלחמות אלו, על ״שטחי מחיה״ תועבה אחרים. שנחלצו למלחמה נגד התחנות בשל נימוקים עיסקיים בלבד. אלה מאשימים את המשטרה שאינה פועלת בנחישות הדרושה. בעינינו אין הבדל רב בין בעלי הקולנוע ויתר מפיצי הזוהמה בקרב הציבור, ולא זה הצד המענין אותנו.

אם אנו נטפלים לנושא זה, הוא מנקודת מבט אחרת. המשטרה המייצגת את שלטון החוק, מרבה לטעון, כי הפגנות השבת, הן המרתקות כח אדם רב. והם מונעים ממנה לטפל בצורות השונות של גידול העבריינות. מעולם לא שמענו מפי אנשי ומפקדי המשטרה, כמה כוח אדם מרותק למאבק נגד אלה המשחיתים את הנפש ומרגילים אנשים לכל דבר עבירה, וידוע לכל בר בי רב, איזה נזק שידורים מסוג זה מסיבים לחברה. לא רק מבחינה דתית.

מדינת ישראל מתפארת שהיא ״מדינת חוק״, ולא מדינת הלכה, כאשר מגיעים לדיון בבעיות דת ומדינה. כאשר אנו עוקבים מרחוק אחרי מה שנעשה בתחומים אחרים במדינה, אנו מתחילים לשאול, האם אכן זו מדינת חוק או מדינה של אנרכיה. מדינה שאיש הישר בעיניו יעשה, גם אם הוא פוגע בנפש הציבור? היכן הם כל אלה אשר דואגים תמיד לשנן באוזנינו, שמדינת ישראל היא מדינת חוק. היכן החוק? בינתיים אנו רואים כיצד האנרכיה משתוללת.

הסתדרות צעירי אגודת ישראל — הנוער האגודתי בא״י — הועד הפועל

הודעה לחברי הועד הפועל
לרגל הלווית חברנו
ר׳ יוסף מאיר ז״ל
לא תתקיים ישיבת הועד הפועל
שנועדה להיום. והיא תתקיים אי״ה ביום שלישי הבא
י״ד שבט תשמ״ח, בשעה 5.00 אחה״צ
במשרדנו רח׳ שליה 2 בני־ברק.
בהתאם לסדר היום המפורט בהזמנות.

שמיר יציע לרייגן פתרונות מעשיים לבעיה הפלשתינית

משרד רה״מ מבטל ״יוזמת השלום״ של מובארק

מאת סופרנו המדיני

ראש הממשלה יצחק שמיר, שהוזמן לפגישות עבודה בעוד כשישה שבועות עם הנשיא ריגן בוושינגטון, יכול להעלות תפניות חדשות והצעות מעשיות הן בקשר לדרך ניהול מו״מ והן בדרך לפתרון הבעיות, וביחוד עלה הצעות לפתרון בעיית הפליטים, שהיא ביסודה של הבעיה הפלשתינאית.

חוגי ראש הממשלה הגיבו בביטול לידיעות על ״יוזמת השלום החדשה״ של מובארק שהוסברה ע״י יועצו המדיני עוסמה אל באז באזני מנכ״ל החוץ אברהם טמיר בפגישה חשאית שנערכה ביניהם לפני ארבעה ימים באירופה.

בהצעה זאת הציע מובארק הפסקת המהומות תמורת הבטחה ישראלית להקפאת התנחלויות לששה חדשים, כיבוד זכויות הפלשתינאים ותזוזה ממשית לקראת ועידה בין לאומית.

הצעתו של מובארק, נתקבלו בחיוב ע״י שר החוץ שמעון פרס התובע לבדוק כל הצעה העולה על הפרק לגופה, גם אם היא באה מצד מדינה ערבית. ״ללא תהליך מדיני — מצבנו ילך ויורע״ טוען שר החוץ שמעון פרס לעומתו טוענים החוגים הקרובים למר שמיר כי הצעת הועידה אינה מעשית, ובמקומה יעלה שמיר בשיחתו עם שר החוץ האמריקאי שולץ, הצעות מעשיות שניתן לבצע אותן. ארה״ב תידרש לשכנע את חוסיין שאין סיכויים לועידה בין לאומית, ויומליצו בפניו להאזין להצעותיה של ישראל לפתרון הבעיה המעיקה על ירדן ועל ישראל כאחד.

הצעותיה של ישראל יידונו בשבוע הבא כאשר ארטקוסט עוזרו הבכיר של שולץ לעניני המזה״ת באפריקה יגיע לישראל במסגרת סיורו באזור. ביקור זה תואם עוד לפני זמן רב, ובעת ביקורו יידונו הדרכים להפסקת המהומות וכן פתרונות מדיניים לטווח ארוך יותר.

מנכ״ל משרד ראש הממשלה:

נסיעות שמיר ומובארק לארה״ב ראשית פעילות אמריקאית למו״מ ישיר

נסיעותיהם של מובארק ושמיר לוואשינגטון הם במסגרת ראשית הפעילות האמריקאית למען מו״מ ישיר, ולתהליך הזה צריך להכניס את המלך חוסיין — אמר מנכ״ל משרד רוה״מ יוסי בן אהרן.

״אנו מקווים, שהמלך חוסיין, שבידו המפתח לתוווה, יותר מכל גורם אחר — יורד מהענין של הועידה הבינלאומית, אמר.

לדבריו, תמלא ארה״ב בענין זה תפקיד של מתווך נאמן, כאשר היא נהנית מאמינות של שני הצדדים.

הדובר ציין, כי בכיר הממשלה אליקים רובינשטיין יצא לוושינגטון כדי להכשיר את הקרקע לבואו של ראש הממשלה בכרם לוושינגטון. כן יטפל בנושאים משפטיים של ספיחי פרשיות פולארד ו״איראנגייט״.

לגבי עמדתה של ירדן אמר, כי היא נמצאת עתה באופוריה לאחר ועידת הפיסגה הערבית. כאשר יש לה מערכת יחסים מצויינת עם רוב מדינות ערב ומידה מסויימת של יחסי עבודה עם אש״פ. עתה נשאלת השאלה האם הסכן את זה כדי להיכנס לשדה המוקשים של תהליך המו״מ הישיר.

הרעיון של מובארק — אמר — על הקפאת מעשי האלימות מצד אחד וההתנחלויות מצד שני לחצי שנה, תוך כדי הכנות לועידה בינלאומית — הוא רעיון פסול משום שהוא מחלק את האליכות בין ישראל לבין אלה שהתחילו בה עוד בתחילת ההיסטוריה של הסיכסוך.

כן אמר, שיש להתייחס בחיוב למגע שקיים אברשה טמיר עם אוסמה אלבז, ולכן מגע לקידום היחסים עם מצרים הוא חיובי. (עתי״ם)

״תוספת שטחים״ תינתן לסוהרים

סוהרי שירות בתי הסוהר המשרתים ביהודה ושומרון יקבלו במשכורותיהם את ״תוספת השטחים״ — על כך סוכם בפגישה שהתקיימה בהשתתפות שר המשטרה חיים בר לב, שר האוצר משה נסים, מפכ״ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס, נציב שירות בתי הסוהר לוי שאול.

בפגישה סוכם עוד כי עד אמצע פברואר שנה זו יטופלו מספר נושאים הקשורים במשרד המשטרה, בשירות בתי הסוהר ובכלל זה עיוותי השכר הקיימים לדעת משרד המשטרה, במשטרה ובשרות בתי הסוהר וכן עניין הפשרת 600 תקנים של כוח אדם למשטרה אשר הוקפאו בתקציב השנה שעברה. כמו כן הוספת 150 תקנים של כוח אדם לשירות בתי הסוהר. עוד הוסכם בפגישה כי נושא הגדלת תקציב האמצעים עבור משרד המשטרה יטופל לאחר אישור תקציב הממשלה בכנסת. (עתי״ם)

צמיגים בוערים ליד משרדי ״אל על״ באמסטרדאם

אמסטרדאם — אלמונים תקפו בליל שלשום משרדי חברת התעופה הישראלית ״אל על״ באמסטרדם, ללא ספק מתוך כוונה למחות נגד צעדי השלטונות הישראלים בשטחים — כך מסר היום דובר המשטרה ההולנדית.

הדובר ציין כי העלו באש צמיגים ופחית נפט ליד הבנין שבו שוכנת חברת התעופה, גם הוטלו אבנים לעבר משרד ״אל על״... הדליקה כובתה לפני שגרמה לנזק, ציין דובר משטרתית. (ע״ר ע״צ)

נביה ברי, מנהיג ״אמל״:

הופסקו הקרבות בלבנון בעקבות המצב בשטחים

ביירות, — המלחמה הנקובה מדם בין השיעים לפלשתינים בלבנון, שכונתה בשם ״מלחמת המחנות״, הסתיימה אתמול על רקע המצב בשטחים.

״המלחמה בין השיעים לפלשתינים הסתיימה לנצח״ הצהיר נביה ברי, מנהיג מיליציית ״אמל״ השיעית, שניהלה במשך שלוש שנים מלחמה שנועדה לבלום את הכוח הצבאי של הפלשתינים.

במהלך ״מלחמת המחנות״ נהרגו 2,500 אשים.

לוחמים של מיליציית ״אמל״ פתחו אתמול מחדש את דרכי הגישה למחנה הפלשתיני האחרון שהיה במצור. הם ארזו את חפציהם והסתלקו מראשידייה שבקירבת העיר הדרומית צור, כפי שעזבו קודם לכן שני מחנות של פליטים פלשתינים בביירות ביום ד׳ בשבוע שעבר.

״ההתקוממות בגדה המערבית וברצועת עזה הביאה לאיחוד שני הצדדים. הרגשות הלאומיים שלהם גברו על חילוקי הדעות הפוליטיים ביניהם״ אמר משקיף.

משקיף אחר הזהיר עם זאת כי ייתכן שהמצב שנוצר עתה לא יימשך. ״רק הזמן יראה לנו אם ההבנה שהושגה יכולה להחזיק מעמד״. (ע״ר).

ראש המחלקה המדינית של אש״ף:

הפלשתינים כבר לא מסתפקים בועידה בינ״ל

כוויית, בראיון ל״אלוטן״ הכווייתי אמר ראש המחלקה המדינית באש״ף פארוק קאדומי, כי רעיון כינוס הועידה הבינלאומית כבר אינו מספק את הפלשתינים, אשר זעזעו בהתקוממותם את העקרונות הישראליים.

קאדומי אמר כי ההתקוממות חיסלה באופן נחרץ כל נסיונות ההסדר בלי העם הפלשתיני. אלו שרוצים הסדר פשרה אינם יכולים לבצעם בשום פנים, דבר שמגביר את יכולת דעת הקהל העולמית לפעול להסדר צודק, שיבטיח את התנאים הפלשתינים המינימליים בתקופה הבאה יותר מבעבר.

אבו ג׳יהאד אמר, כי אין לדבר על ממשלה גולה או כל עניין אחר כדי שלא יגנוב את תשומת הלב של התקשורת מהמאבק העממי נגד הכיבוש הישראלי בפלשתין הכבושה. הוא אמר, כי נקודת המוצא של נושא הממשלה הזמנית בשעה זו היא שהבעיה אינה דחופה ואפשר ללמוד אותה באחת הועדות, במטרה לקבוע אם אפשר להשתמש בממשלה כמכשיר לפיתוח המאבק הפלשתיני. (ע״מ)

ירדן: ארה״ב וישראל ״חוסמות תהליך השלום״

רבת עמון, — שני עתונים בירדן האשימו את ארצות הברית וישראל ב״חסימת המאמצים להסדר שלום במזרח התיכון״.

העתונים הביעו תקוה כי היוזמה של הממשלה הסובייטית מן השבוע שעבר לפיה תדון מועצת הבטחון בכינוס ועידה בינלאומית עשויה לשנות את עמדות ארה״ב וישראל בענין זה.

״המתנגדים הם ארה״ב וישראל״, כתב העתון ״ג׳ורדן טיימס״ בשפה האנגלית.

״ארצות הברית לא תצליח להערים מכשולים על דרך השלום לנצח״, כתב ״אל ראי״ עתון בלתי תלוי. ״כל עוד תמשך ההתקוממות של הפלשתינים עם תמיכה ערבית יהיו התפתחויות אשר בסופו של דבר יובילו לצעד בינלאומי להשגת שלום אמת״.

ירדן קידמה בשבת בברכה את ההצעה הסובייטית לחידוש המאמצים לכינוס ועידה בינלאומית. הצעה הכלולה באיגרת סובייטית למזכיר האו״ם חוויאר פרז דה קוויאר. (ע״ר וע״צ)

בשאילתות של נציגי אגודת ישראל:

כיצד מופעלות ההמלצות של הועדה לבדיקת פעילות הכתות?

— מאת סופר ״המודיע״ —

ח״כ הרב אברהם יוסף שפירא פנה בשאילתא אל שר החינוך, בה הוא מזכיר, כי בעקבות דו״ח הועדה הבינמשרדית לבדיקת פעילות הכתות בישראל, בראשות ח״כ מ. גלזר־תעסה, הוקמה ועדת מנכ״לים, בראשות מנכ״ל משרד החינוך, העוסקת בנושא זה.

ח״כ הרב שפירא מבקש לדעת, מה היעדים שהציבה לעצמה ועדה זו? כיצד פעלה עד כה? האם יזמה מחקרים לעיקוב אחר פעולות הכתות והקמת כתות חדשות? האם משתפת הועדה פעולה עם ארגונים העוסקים בנושא (פעילים יד־לאחים וכד׳)? כיצד מתכוונת הועדה לפעול כדי להביא ליישום המלצות ועדת גלזר־תעסה?

דורש להפסיק קיפוחו של בית החולים ״ביקור־חולים״

ח״כ הרב מנחם פרוש פנה בשאילתא אל שרת הבריאות, בעקבות הידיעה שפורסמה אתמול בעתוננו כי מנהל בית החולים ביקור חולים בירושלים נעצר ושוחרר בערבות בגין חוב של בית החולים למס הכנסה, המורכב בעיקר מריבית, הצמדה וקנסות. מנהל בית החולים מסר, כי המוסד מופלה לרעה על ידי משרד הבריאות, כאשר תנאי השכר ודמי האישפוז מוכתבים בידי גורמים ארציים, מבלי להביא בחשבון את צרכיו האמיתיים של בית החולים.

ח״כ הרב פרוש שואל, בכמה הסתכמה תמיכת משרד הבריאות בבית החולים בכל אחת מ־5 השנים האחרונות? מהו שיעור התמיכה בבית החולים, יחסית למספר המיטות בו, לעומת בתי החולים האחרים בירושלים? מה בדעת משרד הבריאות לעשות כדי למנוע בעתיד קיפוחו של בית החולים?

מיום ליום

☆ תביעה צודקת

תביעתו של ח״כ אברהם שפירא, לכלול במשלחת הדיפלומטית שעתידה לצאת לרוסיה, גם אישיות רבנית, היא מוצדקת והגיונית גם יחד. ואת לא סתם כדי לצוץ את הייצוג, אלא למען מטרה תכליתית ביותר של בדיקת הנתונים האמתיים למצוקתה של יהדות רוסיה, שהיא בעיקר מצוקה רוחנית.

היהודים ברוסיה נותקו בכוח משורשי עמם ומאחיהם היהודים מאז כינונו של המשטר הקומוניסטי. אם כן ישנה כיום ״הפשרה״ במנהיגות החדשה, בראשות מר גורבאצ׳וב, כי אז, ראשית לכל יש לעשות כדי לאפשר ליהודים לחיות כיהודים. וכאן בעיקר נוגע הדבר לחיים דתיים, לחינוך יהודי ולאפשרות לחזור לשמירת מצוות. אישיות רבנית תוכל לעמוד במיוחד על הצרכים הללו של יהודי רוסיה. אם בשיגור שליחים למטרת כינון חינוך יהודי ואם בעזרת סיוע ועזרה אחרות.

פרשה מיוחדת היא בעיות האישות של המוני יהודי רוסיה, ובענין זה רק אישיות רבנית תוכל לעמוד על המצב לאמיתו, כדי להכין סקר או תכנית כיצד לסייע ולעזור. אין כיום ברוסיה מומחים הבקיאים בטיב נשואין וקידושין ואין שם מי שמסוגל לטפל במקרי הצורך בגיטין, ויש עוד שורה ארוכה של בעיות קשות שנצטברו ברוב השנים של הניתוק. הממשלה חייבת לאמץ את תביעתו של הרב שפירא, כדי להושיט את העזרה האמיתית הנחוצה ליהדות רוסיה.

☆ אבן, נכון!...

במדור זה נכתב אתמול, כי מן הראוי שתיחקר תלונתם של אנשי משלחת נפגעי הטירור לארה״ב, על כך שלא הוגשה להם כל עזרה בנכחותם בארה״ב. עתה מתברר כי אין כל צורך לחקור ולבדוק, כי בתשובה לתלונות השר שפירא, אישר שר החוץ, מר שמעון פרס, את נכונות התלונה, באומרו, לדברי עתון ״הצופה״: ״אנו לא ממשלת יש״ע. משרד החוץ לא עומד לשירות יש״ע״!...

תשובתו זו של מר פרס היא יותר מתמוהה. יכול מר פרס להחזיק בדיעה אישית נגד ישובי יו״ש ועזה ונגד התנחלויות, אבל תושביהן הם בינתיים אזרחים ישראליים ועל ממשלת ישראל להגן עליהם, ודבר זה מחייב גם את שר החוץ. שעל משרדו לעמוד לימינם. ובמקרה הזה, לא נדרש משרד החוץ להגן על ישובם או על תבניות התנחלות אחרות, אלא רק להושיט להם עזרה בשליחות שעשו בארה״ב, כדי להוכיח שיש גם נפגעים יהודיים מן הטירור הערבי, דבר שיש בו כדי לסייע למאמץ ההסברה הישראלי, על־מנת להדוף את התעמולה השטנית של אש״ף וכל המדינות הערביות.

והנה, במקום לנצל את הקלף הזה, מגיב מר פרס בתשובה צינית: משרד החוץ לא עומד לשירות יש״ע? האם יש ללמוד מזה כי אין למשרד החוץ כיום ענין להדוף את התעמולה האנטי־ישראלית? האם הוא מעונין שהתעמולה הערבית אכן תיאחז סופית בדעת־הקהל בעולם, כדי להכניס את ממשלת ישראל למבוי סתום, עד שתהיה נאלצת לקבל את התכתיב של ועידה בינלאומית?

☆ התרומה הרפורמית...

הרפורמים כידוע זכו למקום נכבד בהירככיה של התנועה הציונית, וככל הנראה בתמורה לכך נרתם מיד מנהיגה, ראביי אלכסנדר שינדלר, ״לסייע״ למדינת ישראל, וזאת באמצעות הודעות והכרזות נגד התגוננות מערכת הבטחון של המדינה נגד ההתפרעות הערביה וצירוף קולו לכל המקהלה של שונאי ישראל בעולם.

שינדלר מריץ מברק לנשיא הרצוג ״לשים קץ לטירוף הזה, לחדול מן השיטות הללו של הדיכוי בשטחים״. שינדלר תובע זאת במפגיע, מפני שהמכות הן ״עלבון לרוח היהודית ופוגעות בחלום הציוני״. ממרחקי שבתו באמריקה הרשנה, שם הוא מיישם את ״החלום הציוני״, משיא שינדלר עצות איך לא להתגונן ואיך לא להדוף את התקפנות הערבית, שהפעם לבשה צורה כזו של ״התקוממות עממית״. כשכל אחד יודע, כי אין כאן אלא עוד מהדורה של הערבים נגד ההתישבות היהודית בארץ ישראל.

שינדלר מנהל מזה כמה שבועות תעמולה אינטנסיוית נגד מדיניות ממשלת ישראל, ובכך הוא, כנראה, רצוי טוב לשותפים החדשים שלו מן המערך לתנועה הציונית. מה שאנשי השמאל עושים כאן למדינה מבפנים, הוא עושה מבחוץ, לרבות פרסום מודעה אנטי־ישראלית בעתון ״ניו יורק טיימס״ לפני מספר שבועות, בה האשים את מדינת ישראל בהאשמות חמורות בכל הנוגע להתייחסות לערבים. זהו שברו של ״החלום הציוני״ של שינדלר וההרפורמים וזו התרומה שלהם למדינה, לאחר הפיכתם ל״ציונים״ מן השורה בקונגרס האחרון!...

☆ טפטופי הארס

מערכת הבטחון עשתה בתקופה האחרונה כמה וכמה צעדים כדי להתאים את עצמה ואת הגובה להתפרעויות הערביות. אין להתרגש מן הטענה כי המערכת ״הופתעה״ מן הצורה החדשה של תגובת הערבים בשטחים. יש יותר לשים לב, כי המערכת הזו דאגה להתאים עצמה עם תגובה הולמת לשיטה בה נקטו ארגוני המחבלים למתיהם.

בתחילה, כאשר שרר עוד בלבול, היה שימוש רווח יותר בנשק, לאחר שראו כי הדבר גורם למספר רב של הרוגים, החליטו לאמץ שיטות חדשות, ואלה נמצאו יעילות יותר ופחות פגיעות מבחינה הומאנית. במקום לירות. עברו לשיטת התגוננות באמצעות אלות, מכות ועוצר. העובדה היא, כי לאחר שצה״ל הסתגל לכך. נבלם הגל הגדול ונותרו עתה רק מעט מוקדים של התפרעות, וזה הסימן הטוב ביותר כי ההרתעה פעלה.

ואולם, יש גורמים בתוך ישראל שאינם מוכנים להשלים עם כך כי מערכת הבטחון אולי נמצאת בדרך לבלימת הטירור הזה. אלה רוצים שהמהומות יימשכו, הכל מפני שזה משרת את האינטרס הפוליטי שלהם, להוכיח שמדינת ישראל מוכרחה להיכנע לתכתיב של ועידה בינ״ל, ועל כן אינם נרתעים מלטפטף את טיפות־הארס שלהם. כדי לשוות אמינות להודעותיהם. הם משתמשים ב״מקור צבאי בכיר״, כדי לומר שבצה״ל גוברת המבוכה מ״היד המכה״. מה רוצים הללו? שצה״ל לא ימלא את תפקידו בדיכוי המהומות? שיתנו למתפרעים להתפרע בלא כל הפרעה? נדמה כי הכעס של אלה איננו על המכות, כי אם על הצלחתן כשיטה מונעת, שכן אחרת, למה אין שומעים את קולם כאשר מכות מנופפות ע״י שוטרים נגד יהודים?...

☆ קולם של מי?

ספרד גם היא כבר נעשית לנו ״מופת״ להתנהגות מהוגנת כלפי אוכלוסיה מדוכאת, ו״קול ישראל״ טורח להיות השופר השיר של ״יושר״ זה, כי כך אנו שומעים ורדיה ברדיו שלנו: ״חמשת אלפים איש הפגינו במדריד נגד דיכוי הערבים בשטחים״, כך בפשטות, עם קביעת ה״עובדה״ שמדינת ישראל עוסקת ב״דיכוי ערבים״...

מן הידיעה מתברר לאחר מכן, כי ״חמשת אלפים האיש״ היו אנשים מאש״ף ותומכיהם, אבל לגבי הרדיו הממלכתי של ישראל אין נפקא מינה. הוא צריך להיות ״נאמן לעובדות״, ואם הם הניפו שם כרזות בטענה שיש דיכוי ערבים בישראל. אין ברירה אלא למסור עובדה זו. ולמעשה מתעוררת השאלה, בשביל מה צריכים אנשי אש״ף להטריח את עצמם למרחקים, אל מדריד, אם יש להם כאן שופר כה יעיל וכה טוב. כמו ״קול ישראל״? הם זוכים לשירות נעלה ונאצל. ע״ח משלם המיסים הישראלי ובחסות ממשלת ישראל. זו אמנם ממשלה ״המדכאת את הערבים״. אבל. מצד שני. מגישה להם שירות טוב. היא מקדישה להם את הרדיו הממלכתי שלה, שלא לדבר כבר על הטלויזיה!...

האם זקוקה מדינת ישראל לאויבים מבחוץ. אם הכרסום בה מבפנים הוא כה גדול? אם ב״קול ישראל״ מרקלמים בדיוק נמרץ מה שאומרים ומכריזים דוברי ותעמלני אש״ף. מה יכולים עוד לבוא בטענות לגורמים מבחוץ על כך שהם מדביקים לישראל תדמית רעה?

☆ פיראטיזם בלי טיפול...

יש אומרים כי מספרן של תחנות השידור הפיראטיות של טלויזיה בכבלים מגיע למעלה מ־400 ויש הנוקבים כבר במספר של 1,000. מדובר בהשתלטות פיראטית של אנשים על ערוצי תקשורת הישר לבתיהם של רבבות בתים בארץ, בלא כל פיקוח ובלא כל השראה, נגד כל חוקה ונגד כל סדר.

בתחילה היו אלה כמה תחנות בודדות, אבל כאשר ראו אנשים כי יד החוק קצרה מלהשיג אותם, או שאין ענין אצל גורמי החוק והמשפט לשים יד עליהם, הרי שהדבר מרביץ כיום בקדחות עוד ועוד אנשים. בדבר טמונה עוצמה עסקית, בהשקעה קטנה מגיעים אנשים לתחנה ששידוריה נקלטים בבתיהם של אנשים, והנזק המצטבר להריסת כל ריקמה של שלטון חוק וסדרי מינימליים הוא עצום ורב. יש כאן לא רק ניצול מסחרי גרוע של מדיה שידורית, אלא גם מקור להפצת כל תועבה וזוהמה. ולבד מכל זה — פתח לחדירה מסובכת של אויבים. המסוגלים לשדר לבתיהם של אזרחים בארץ בלי כל רסן.

למרבה הצער פועלת כאן גם הסתגלות, שכן יש להם משתפי פעולה מן התחום המסחרי. המעבירים באמצעות תחנות אלה תשדירי שירות מסחריים, ויש אומרים, כי גם גורמים מפלגתיים עמדו על העוצמה ואף הם משתמשים בתחנות לצורך העברת מסרים פוליטיים. מחר הוא שהממשלה עומדת למעשה מנגד ואינה נוקטת בכל האמצעים כדי לחסל נגע חמור זה.

חדשות חוץ

התקציבים הצבאיים ברחבי העולם ב־87:

930 מיליארד דולר הוציאו המדינות למאגר כלי מלחמה

לונדון — ההוצאות הצבאיות ברחבי העולם היו גדולות בשנה האחרונה בהרבה מאלה שבשנה הקודמת אולם דו״ח שהופיע ביום שני כאן, הראה שישנם סימנים של קיפון בקצב הגידול בהוצאות הצבאיות בעיקר בגלל בעיות כלכליות.

המחקר שהוכן בשביל ארגון שלום בינלאומי קבע עוד, שההוצאות הצבאיות הגיעו ל־930 מיליארד דולר ב־1987 בהשוואה ל־880 מיליארד ב־1986. לפי סיכום זה היו ההוצאות הצבאיות ב־1987 בקצב של 1.8 מליון דולר לדקה.

הדו״ח אומר להלן, כי ״המעמסה על המשק העולמי כתוצאה מן ההוצאות האלה הגיעה לממדים מפחידים ויחד עם זאת קיים עתה עודף עצום בכוח ההרג שבמאגרים הגרעיניים. אשראים צבאיים שנלקחו למימון רכישות נשק השאירו הדים של חובות בשביל הדורות הבאים.

שש מדינות, ארה״ב, בריה״מ, בריטניה, צרפת, מערב גרמניה וסין מרכזות גם כיום 75 אחוז של ההוצאות הצבאיות.

ב־1960 היה השיעור עוד יותר גבוה, 85 אחוז.

אולם, מציין הדו״ח, חל שיפור־מה בהוצאות הצבאיות מן הבחינה הכמותית ולפי כל הסימנים חלה האטה. בחישוב ההוצאות הצבאיות בדולרים של 1984, הגידול הוא פחות מחצי מזה שבתקופת 1980/84.

המיתון הכלכלי, במיוחד זה שפגע קשה בעולם השלישי, הוא שגרם להאטה בקצב החימוש״, מציין הדו״ח.

כוח האדם המגוייס בשירותים הצבאיים ברחבי העולם ירד קלות כשיא של 26,982,000 ב־1984 ל־26,620,000 ב־1987. הירידה הגדולה ביותר היתה בצבא הסיני אבל זו כוסתה על ידי גידול בכוחות המזוינים במזרח התיכון ובדרום אסיה.

לפי סיכומים אמריקנים רשמיים, יבוא הנשק העולמי ירד ל־28.6 מיליארד דולר ב־1985 בהשוואה ל־41.4 מיליארד ב־1984. אין עדיין מספרים על מה שאירע לאחר מכן. את הירידה מייחסים בעיקר למזרח התיכון.

יחד עם זאת מזהיר הדו״ח כי יתכן וקיימת תנועת נשק חשאית גדולה מאד, אשר איננה כלולה בסיכומים הסטאטיסטים. ״עדיין קשה לצלצל בפעמונים על בוא תור הזהב של הפסקת הסחר בנשק״, אומר הדו״ח.

בין היתר מדגיש הדו״ח את הפרטים הבאים:

— ארצות מתפתחות מוציאות על חימוש פי ארבעה מאשר על בריאות.

— התקציב הצבאי העולמי שווה בערכו להכנסה של 2.6 מיליארד בני אדם ב־44 המדינות העניות ביותר.

— ההגנה על מיכליות הנפט של כוויית במפרץ הפרסי עולה לארצות הברית 365 מיליון דולר בשנה, נוסף על ההוצאות השוטפות, פי שלושה מן התקציב האמריקני למחקר בשדה שימור האנרגיה.

— העולם מוציא פי 2,900 על צבא ונשק מאשר על מאמצי שלום.

— מאגרי הנשק הגרעיניים אצל שתי מעצמות־העל גדלו ב־1987 בקצב של 16 בשבוע.

— המאגר הגרעיני הנוכחי שבידי המעצמות מייצג כוח הרס הגדול פי 2,600 מכל כלי הנשק שהיו בשימוש במלחמת העולם.

פקיסטאן מחכה לממשלה חדשה של אפגניסטאן

כדי לחתום עמה על הסכם שלום

וושינגטון, — פקיסטאן ״לא תחתום על הסכם שלום עם נשיא אפגניסטאן, ד״ר נאג׳יבוללה״, הכריז נשיא פקיסטאן זיא־אל־האק בראיון שפורסם ב״וושינגטון פוסט״.

הגנרל זיאה אמר, כי הוא מעוניין בהקמת ממשלת קואליציה חדשה בקאבול, בטרם יחתום על הסכמים לגבי ארבעה סעיפים, הנמצאים עתה בדיון בז׳נבה, למען יישוב הסיכסוך האפגאני.

הגנרל זיאה שאל בראיון, ״איך יכולה פקיסטאן לחתום על הסכמים שנובשו במו״מ בז׳נבה, אם האיש שאותו העמידה בריה״מ לשלטון. האחראי למותם של אנשים כה רבים?״.

הוא הוסיף כי ממשלת הקואליציה החדשה בקאבול צריכה לייצג את כל הסיעות האפגאניות, וכי תוכל לכלול ״חברים מסויימים״ של המפלגה הדמוקרטית העממית של ד״ר נאג׳יבוללה, אך לא אותו עצמו.

נשיא פקיסטאן אישר לראשונה כי סין מושיטה סיוע ניכר למורדים האפגאנים. הוא הכריז ״הסיוע של סין איננו נופל מזה של ארה״ב״.

עוד הציע כי כח בינלאומי ישוגר כדי לפקח על נסיגת הכוחות הסובייטיים מאפגניסטאן. (ע״צ)

מדענים סובייטים לביקור באתר הניסויים הגרעיניים האמריקנים

לאס ואגס — צוות המורכב מ־20 חוקרים סובייטים הגיע ללאס ואגס שבנבאדה ל״ביקור שיימשך שבוע באתר ניסויים גרעיניים אמריקני.

חברי המשלחת הביעו את התקווה כי אתר זה ייסגר בבוא היום.

על ארה״ב ובריה״מ לפעול ״למען הגבלת ולבסוף למען הפסקת כל הניסויים הגרעיניים״ אמר ראש המשלחת איגור פאלניק.

הביקור באתר הניסויים מהווה חלק מהסכם שנחתם בין מעצמות העל, שמטרתו ליישב את חילוקי הדעות בענין אימות החוזים להגבלת הניסויים הגרעיניים.

20 המדענים יהיו הנציגים הסובייטיים הראשונים המסיירים באתר המדברי השוכן צפונית מערבית ללאס ואגס על פי ההסכם שנחתם בחודש נובמבר.

מוסקבה פתחה את אתר הניסויים הראשי שלה זו הפעם הראשונה בפני מומחים אמריקניים בתחילת חודש זה. (הדיסר עתי״ם ע״צ)

שבדיה מודאגת ומקווה:

ללכוד צוללת זרה ברשתות ספינת דיג

שטוקהולם, — הצי השוודי, המודאג מאי־יכולתו ללכוד צוללות זרות פולשות, מקווה ללכוד צוללת ברשתות של ספינת דיג, מסר דובר צבאי.

ספינת הדיג ״אסטריד״ צוידה בתותח על סיפונה ובמקלע וחכתה לשם ״רודד״, והופנתה לכח ימי בגוטנבורג שבחוף המערבי של שוודיה.

דובר צבאי מסר לכתב רויטר. ״אנו רוצים לראות מה מסוגל לעשות ציוד דיג רגיל — אם אפשר לתפוש צוללת־מיני ברשתות דיג״.

חיל הים השוודי דיווח זה שנים על צוללות וצוללות־מיני זרות שחדרו למימיה של שוודיה הנייטראלית, אך מעולם לא הצליח ללכוד אחת מהן, למרות מבצעים מסועפים.

רב החובל של חיל הים בינגט פאולי, המפקד על ״רודד״, אמר כי דייגים מקומיים ילמדו את הצוות הצבאי להשתמש ברשתות ולהפעיל מכשירי סונאר המשמשים בדרך כלל לגילוי להקות דגים.

ספינת הדיג קלטה בדצמבר אשתקד איתות־סונאר מחפץ שאורכו כ־20 מטר, אולם ברגע שהגיעה ספינה של חיל הים, נעלם הפולש.

הדובר הצבאי אמר כי עתה מגייסים עשרות ספינות קטנות כדי להקים משמר חופים במסגרת חיל הים, אשר יסייע במעקב אחר כלי שיט חשודים, עד אשר יגיעו אוניות הצי. (רויטר־עתי״ם)

השיעים הסירו את המצור מעל מחנה ראשידיה

צור — המיליציה השיעית ״אמל״ הסירה את המצור בן 14 החודשים מעל מחנה הפליטים הפלשתינים ראשידיה ליד צור, המחנה האחרון שנותק ע״י כוחות ״אמל״, מסרו עדי ראייה.

הם סיפרו כי מאות מאנשי המיליציה השיעית נסוגו מעמדות מסביב למחנה הגדול, הנמצא 80 ק״מ מדרום לביירות.

אנשי המיליציה ארזו את חפציהם וסילקו את כל המחסומי הדרכים וסוללות העפר בטרם נסוגו ממחנה הפליטים.

מקורות של ״אמל״ אמרו כי שוטרים לבנוניים התפרסו באזור שידיה ומסביב לה, כדי להבטיח את חופש תנועתם של 17,000 התושבים.

מנהיג ״אמל״, נאביה בארי, הודיע כי לוחמיו הסירו את המצור מעל שני המחנות בביירות ומעל ראשידיה, לאות הוקרה ל״התקוממות״ הפלשתינים בשטחים הכבושים.

המצור על מחנות הפליטים שאתילה וברג׳ אל באראג׳נה בביירות כבר הוסר ביום רביעי שעבר.

לפחות 2,500 איש נהרגו ב״מלחמת המחנות״ שנמשכה שלוש שנים בביירות. (ע״ר)

הסנדיניסטים הפילו מטוס אספקה של הקונטראס - 11 ניספו

מאנאגואה — שלטונות ניקראגואה הודיעו כי חיילים הפילו מטוס תובלה שהעביר אספקה לקונטראס, הנתמכים על ידי ארה״ב במקביל אבדה הברית של הקונטראס כי כל 11 המורדים שהיו במטוס ניספו.

״11 אנשים ניספו, כולם ניקאראגואים״ אמרה דוברת המורדים מרתה סאקאסה לכתב רויטר בשיחה טלפונית ממיאמי. היא הוסיפה וציינה כי המטוס הופל לאחר שהצליח לספק ציוד קטלני וציוד אחר לכוחות המורדים.

הקונטראס שלפי אומדנים מפעילים 12,000 לוחמים, תלויים במידה ניכרת באספקה הכוססת במלחמה שהם מנהלים מזה 6 שנים נגד ההנהגה הסנדיניסטית של ניקראגואה. (ע״ר)

נטפי תנחומים
לידידנו הנכבד והדגול גבאי בית הכנסת צא״י
קהל חסידים, רמת אלחנן בני ברק,
ר׳ ישעיהו ובר הי״ו
ולכל המשפחה הנכבדה
לפטירת אמו, האשה החשובה
מרת חנה ובר ע״ה
המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא יוסיפו לדאבה עוד.
ביהכ״נ צא״י, רמת אלחנן ב״ב
הגבאים — המתפללים

RS — בני ברק
עבודה זמנית וקבועה
דרושים
★ כורך. לכריכה קלה ★ עובד. לדפוס משי
★ דפס. לדפוס בלט ★ עובד לטחנת קפה
★ טבח עם נסיון רב באולם שמחות ★ עובד נקיון ליום עבודה מלא
03-702148

כובעי בורסילנו ואחרים
מהיבואן לצרכן
כל הדגמים שורת אריב ביותר
״פסח״
תל אביב (נחלת בנימין) 48 טל. 660459 פתוח עד 2 בצהרים
בני ברק רח׳ ירושלים 53 טל. 704951 פתוח מ־5.30 אחה״צ
ביום ד׳ עד 11

דרוש זוג
מאזור גבעת שאול
לניהול מטבח
בישיבה בשבתות
02־525727 לפנה״צ
ובערב (02)819686

אין תחליף לעוצמת הפרסום ב
״המודיע״

זכרון להולכים

מרת פנינה פערל כהן ע"ה

– שנה לפטירתה –

בצעב. כוזר הדבר עד מאד לפרטב את אישיותה של סבתי ע"ה באופן הגלוי כל כך. שהרי נוגד הדבר את כל דרך חייה שבלכה בפשטות טבעית תפלאה. דרכה של אישיות כנשות הדור הקודם שבזה לכל כותרות הצולם. והסתפקה לצנעה במועט שבמועט בעוד שלאחרים — תמיד בשלה וטרחה להכין ככל טוב שהיה ברשותה.

מעולם לא שמענו מפיה את המילים "אני רוצה" לגבי בגדים, ריהוט, או שאר תענוגות, מלבד: "אני רוצה שתלכדו..." ואכן, זו היתה שאיפתה העיקרית. סבתא ע"ה שכה ללילות כימים לפרנס את המשפחה. גם כשהיו ילדיה קטנים ורכים. ולא הטילה על סבא שליט"א שום עול מעבודות הבית, כדי שיוכל ללמוד בכל שעה פנויה, ובדרך זו חינכה גם את ילדיה.

גם כששכבה בביה"ח לא הרשתה לבני המשפחה לשהות לידה זמן רב. ושלחה אותם חזרה ללימודם. אבה נפטרה עליה בה־יותה בת שתים־עשרה שנים בלבד. ומאז נשאה את עול המשפחה על צוארה. אעפ"כ מעולם לא נשמעו מפיה תלונות וטענות, וגם כש־שכבה כבר בביה"ח לא התלוננה על כך שכואב לה או קשה לה, כי אם על כך שהיא מטריחה את הסובבים אותה לטפל בה. ונסתה כל הזמן להקל את האוירה הקשה ע"י ספורים קלים מחייה, כשול־בים בהומור. כשהיא מסתירה את בצבה הקשה באמרה שהיא מר־גישה מצוין. רק חבל שהרגלים כה כבדות... והוסיפה בבטחון בלא שגם זה יעבור עוד מעט בעזה"ה ושוב תשוב לביתה והכל יחזור להיקונו...

סבתא לא ישבה בתוך דל"ת אבותיה בלבד. אלא התענינה בכל בני המשפחה. שאלה למעשיו של כל אחד מנכדיה, הדריכה ועודדה, התענינה על כל נכד בנפרד, ולא שכחה אף לא אחד מהם. ידעה לאיזו מילה מחכה כל נכד, ולמה מצפה כל נכדה. שום צעד לא נעשה ללא ידיעתה, תמיד התיעצו עמה קודם. בשרו לה על הצלחה, ובקשו *נחמה* על יום קשה.

היא ענתה לכל אחד, ומעולם לא התרגזה ולא התרעמה והיתה בפיה המלה המתאימה, ולא פלא הוא. שביכי החופשים והחגים הפך ביתה למקום עליה לרגל זוטא, וכל אחד מבני המשפחה, אפילו הרחוקה יותר, חש עצמו בנוה בביתה, כאילו היה הוא בן יחיד...

ולא נסגר כעת הכל, ואין כאן סיום. כי סבתא ממשיכה להיות עמנו, ובכל פעם אנו שוקלים מחדש "מה היתה סבתא אומרת לוא ידעה זאת..." והתמרורים שהציבה בחייה. ממשיכים להתר־ות הדרך לצאצאיה ובכל צעד ושעל אנו נזכרים, מתבוננים, ולומדים...

ת.נ.צ.ב.ה.

נכדתה

במשק ובכלכלה

בנק ישראל יקצה בחודש הבא לבנקים 4 מיכרזים של 750 מליון ש"ח

מאת סופרנו הכלכלי

בנק ישראל יקיים בפברואר 4 מיכרזים מוניטריים למשך שבוע עבור המערכת הבנקאית במסגרת תוכנית הצבודה המוניטרית לחודש הקרוב.

כל מיכרז יהיה בסכום כולל של 750 מליון ש"ח וינתן למשך 7 ימים, בדומה להסדר שהתבצע בחודש שעבר. המיכרז הראשון יערך ביום חמישי הקרוב.

הסכום שיועמד למערכת הבנקאית במסגרת מכרזים אלו, מסתכם ב־750 מליון ש"ח במוצצע חודשי. סכום זה נקבע על פי תחזית מצב הנזילות במערכת במהלך פברואר, ובהתחשב בהלוואה המוניטריות הנוספות במכסה העומדת לרשות הבנקים. הלוואות אלו הסתכמו בסכום של 630 מליון ש"ח, כאשר 630 מליון ש"ח, מתוך סכום זה מועמדים סכומים בריבית של 20% על בסיס שנתי, ו־270 מליון ש"ח בריבית, של 35% על בסיס שנתי.

מבנק ישראל נמסר עוד, כי השבוע יפרעו הבנקים הלוואה מוניטרית בסכום כולל של 750 מליון ש"ח. הבנק המרכזי יבדוק באופן שוטף את תנאי המכרזים לאור יעדי המדיניות המוניטרית.

מסיכום הפעילות בינואר, שנערך על ידי המחלקה המוניטרית בבנק ישראל, נמצא כי הריבית הממוצעת המשוקללת בארבעת המכרזים במהלך חודש זה, הסתכמה ב־19.2% על בסיס שנתי. בהתחשב בכך שההלוואה המוניטרית פטורה מחובת נזילות, ריבית זו שוות ערך לכ־16% במונחי גיוס פקדונות של הבנקים מהציבור במסגרת פח"ק.

עוד נמצא שהקצאה הסכומים בין הבנקים בארבעת המוניטריים השתנה על פי ההודש. דבר זה מצביע על האפשרויות לניצול גמיש של מקורות אלו, בהתאם לצרכי הנזילות, של כל בנק ובנק.

כמו כן, נמסר כי מצב הנזילות של הבנקים במהלך ינואר איפשר להם להסתפק בניצול ההלוואה הרגילה, במסגרת 360 מיליון ש"ח, ולא נוצר צורך להזדקק למסגרת ההלוואה המוניטרית הנוספת.

תחנת הכוח החדשה באשקלון הולכת ומושלמת לקראת הפעלתה

תחנת הכוח החדשה בדרומה של אשקלון הולכת ומושלמת ואחת משתי יחידות הכוח, כמלת הספק של 550 מגהוואט, תופעל כבר בסוף השנה הבאה — זאת מסר מנהל אגף הביצוע בחברת החשמל אורי פלבני, בעת סיור עם סגן שר האוצר הח"כ עדי אמוראי שנערך באתר בליווית ראש העיר שריד אלי דיין.

במהלך הסיור נמסר על שובר גלים באורך של כ־ק"מ שהושלם כבר ע"י חברת החשמל, במגמה ליצור בריכת מים שתשמש את צינורות הקירור של התחנה בהס־פק של 160 אלף קוב לשעה, כים שכוחזורים לאחר מכן לים. כן נמסר על בריכת איגום לאיחסון הפחם על שטח של כ־300 דונם שתוכל לקלוט עד מיליון טון פחם. סביב הבריכה הושלמו קירות התמיכה והיא דומה היום לאיצט־דיון. בימים אלה גם משלימה רכבת ישראל סלילת שלוחה לאו־רך של כ־3 וחצי ק"מ מהמסילה אשדוד — נחל צין, שנועדה לשנע את הפחם מנמל אשדוד עד לב־ריכת האיגום בתוך אתר תחנת הכוח. משם, ישאבו את הפחם במסוע שאף הוא כבר בשלביה הסופיים של ההתקנה, לתוך הדו־דים.

מנהל האתר בנו נאורי מסר שקו המתח הגבוה שהחברה כש־לימה בימים אלה כהתנו, הכוח באשקלון צפונה יהיה מסוגל להוביל עד 400 קילוואט. לרא־שונה בארץ. זאת במקום 161 קילוואט שהקוים למתח גבוה מובילים היום מהתחנות הכוח לתחנות המימסרים (טרנספורמ־טורים). שיטה זו מונעת אובדן אנרגיה. תחנת מימסר ראשונה ליד כפר מנחם הושלמה כבר וכעת בונים תחנה נוספת בקרבת פתח־תקוה.

כתב עתי"ם מוסיף שבאשקלון מתוכננות שתי יחידות חשמל שהצריכה היומית של השתיים תגיע לכדי 7,000 טון פחם ליממה. נעשים כל הסידורים למנוע זיהו־מים ומיפגעים באיכות הסביבה. (עתי"ם)

סגן שר האוצר:

יש להוריד הריבית ולעודד שוק ההון

"כדי להבטיח המשך הצמיחה שראשיתה בסוף השנה שעברה והמצב חוזר לקיפאון — על הממשלה לנקוט מיד בשני צע־דים: להוריד את הריבית במשק ולעודד את שוק ההון, כדי לאפשר לחברות גיוס כספים", זאת אמר סגן שר האוצר הח"כ עדי אמוראי בעת סיור באשקלון.

בשיחה עם כתב עתי"ם אמר סגן השר שראשית הצמיחה הר־גשה במחצית השניה של השנה שעברה, אולם יש צורך למנוע נסיגה ע"י הפעלת שלב ב' בר־פורמה במיסים; כדי לאפשר להפ־פעלים לצבור הון עצמי.

אמוראי אמר שיש לנקוט את כל הצעדים לעידוד שוק ההון, לגיוס כספים מהציבור הרחב הן ע"י הבראת המצב בבורסה, שהוא בשפל בשבועות האחרונים, והן ע"י איגרות חוב שהוכיחו עצמן בשנה האחרונה בשוק הפנימי במשק הישראלי.

מר אמוראי היה אורח עירית אשקלון והופיע אתה"צ במסגרת המועדון הכלכלי והחברתי בעיר. (עתי"ם)

הקק"ל בלחמת בתופעת המלחת הקרקעות

"יובל שנים אחרי יבוש ביצות עמק יזרעאל, נקראת הקרן־הק־יימת לנאול שוב את האדמות ולהכשירן לחקלאות, נוכח תופ־עה חמורה מאד, של המלחת קרקעות, כתוצאה מגיבוד יתר ומחקלאות אינטנסיבית באזור זה", אמר יו"ר הדירקטוריון של הקק"ל, משה ריבלין.

ד"ר חיים צבן, מנהל המינהל לפיתוח קרקע בקק"ל, הדגיש את הצורך בפיתוח ושיתוף אזורי — כפרי עירוני. לדבריו, בשנים האחרונות הגבירה הקק"ל את מעורבותה בפיתוח תשתית קרקע, בעיקר בתחום התיירות. הוא מסר, כי משכללים את שיטות שימור הקרקע ומחזורים לישובים שטחים נרחבים, שנפגעים מסחף ושטפונות בערוצי נחלים. כמו כן עוסקים בבניית מאגרי מים, שחלקם נועדו לקליטת מי־קולחין ולשימושם החוזר, וחלקם נועדו לתפיסת מי שטפונות והעשרת מי התהום. (עתי"ם)

תאסר כניסת משאיות לתל־אביב בין השעות 6.30 ל־9.30 בבוקר

ועדת ניהול התנועה בתל־אביב החליטה למנוע כניסת רכב כבד לעיר בין השעות 6.30 עד 9.30, שהן שעות שיא בעומס הכניסה בכניסות לתל־אביב.

ועדת ניהול התנועה משותפת לעירית תל־אביב, משטרת ישראל, משרד התחבורה, הקואופרטיבים לתחבורה ונתיבי איילון. ההצעה שהועלתה, ביוזמת אגף התנועה, זכתה להענות חיובית מצד הגורמים החברים בוועדה.

ביצוע ההחלטה אמור להביא להפחתה של כ־8 אחוז מנפח התנועה בשעות העומס בבוקר. *מידי בוקר בשעות העומס נכנסות* לתל־אביב כ־3,000 משאיות, התופסות נפח תנועה של כ־8,000 כלי רכב פרטיים. ראש אגף התנועה בעירית תל־אביב־יפו, יוסף גיבעול, ציין כי המשאיות מקשות על התנועה בשעות השיא, הן עקב נסיעתן האיטית והן עקב זמן התגובה המנוך ברמזורים, דבר המעכב את זרימת התנועה.

משאיות. אשר יגיעו לתל־אביב בשעות העומס למרות האיסור, יחנו בחניונים מיוחדים במבואות העיר עד לשעה 9.30. חניונים אלה יוכשרו על ידי עירית תל־אביב, משרד התחבורה ונתיבי איילון.

ועדת ניהול התנועה הזמינה תוכנית מפורטת להכשרת החניונים ולאירגון הסדרי התנועה החדשים. התוכנית מיועדת לביצוע מיידי. עם גמר התיכנון לחניונים וקבלת האישורים הסופיים ממשרד התחבורה. (עש"ת)

ועדת הפנים בוואדי ערה

ועדת הפנים של הכנסת, בראשותו של יו"ר הוועדה ח"כ דב שילנסקי, ביקרה באזור טביש ואדי ערה.

חברי הוועדה תבעו שציירי הת־נועה בואדי ערה יהיו פתוחים ובטוחים. הם הביעו הערכה למ־שטרה שלדבריהם נוהגת בתקי־פות. באיפוק יעילות וקור רוח. והדגישו את החומרה הרבה בה יש להתייחס למעשיהם של מפירי החוק ופורעי החוק.

[illegible] ניצב מאיר שדה הודיע בישיבה. שבידי המשטרה מצוי עצור, שזהה בוודאות כאחד ממשליכי בקבוקי התבערה בסמוך לאום אל פחם ב"יום השלום", והוא יישאר במעצר עד הבאתו לדין. (עתי"ם)

הפגנה נגד "צומת קטלני" באשדוד

[illegible] בהשתתפות סגן יו"ר הרשות הרב דבוביצקי הראשון [illegible] אשדוד בלחום את [illegible] במהלך הפגנה בעקבות תאונה קטלנית שאירעה בצומת.

כ־250 דיירים מהבתים הסמו־כים התכנסו ותבעו כראש העיר שהיה במקום לעשות מייד למען רימזור הצומת ולמנוע תאונות נוספות.

כפי שנמסר קודם לכן על ידי דובר עירית אשדוד היו במקום הזה בשלוש השנים האחרונות למעלה מ־18 תאונות והאחרונה בהן הקטלנית בה קיפחו בני הזוג אס"ג. (עתי"ם)

ישישה נהרגה בתאונת דרכים

מזל פתחי (86) מרמת גן נהרגה לאחר שנפגעה בתאונת דרכים.

הישישה חצתה את הכביש סמוך למעבר חציה ברחוב אבא הלל ליד צומת שדרות בן טובים ברמת גן. מכונית פרטית נהוגה בידי תושב תל אביב פגעה בה והיא נפגעה קשה בראשה. למקום הוזעקה ניידת טיפול נמרץ של מד"א ואנשיה הבהילו את האשה לביה החולים תל השומר, שם מתה מפצעיה בשעות הלילה. (עתי"ם)

משפט דמיאניוק

(המשך מעמ' ג')

שהביאה ההגנה: עדים מומחים באמת וכאלה שהתיכוו להיות מומחים ובמהלך החקירה התברר, שאינם מומחים אשר יש לשקול את דבריהם במשפט.

כך למשל. מתח התובע ביקורת על ד"ר יוליוס גראנט, עד מומחה של ההגנה ואמר, כי אין ספק שהוא מומחה בינלאומי בשטח הכימיה ובכל הקשור להרכב סוגי הנייר השונים והיו לו הישגים גדולים בתחום זה. כמו גילוי זיופים של מיסמכי מוסוליני ו"יומני היטלר". אולם, טען, גראנט אינו מומחה לכתבי יד והוא העיד על כך במשפט וחוסר המומחיות שלו ניכר היטב בכל מה שטען, לגבי חתימתו של דמיאניוק על תעודת טרווניקי.

על מומחה אחר של ההגנה, ד"ר מחמד איסקאן אמר התובע, שהוא אנטרופולוג אשר התמחה בקביעת גילים של שלדים אבל אין לו נסיון כלשהו בזיהוי אנשים חיים.

"תעודת טרווניקי" היא אותנטית

התובע התייחס לפרצות הגו־רמים שנתגלו אצל העדים המומחים של הסניגוריה בכל הקשור לתעודת טרווניקי. "פשוט מאד", אמר, "תעודת טרווניקי היא תעודה אותנטית וכל מי שטוען ההיפך נתקל בקשיים שקשה לו להתגבר עליהם".

לטענת שקד מומחה אמיתי לא יכול לטעון, כי התעודה מזויפת ומי שטוען אחרת אינו מומחה.

להלן התיחס לעדותו של ויליאם פלין, עד, שגם לטענת שקד הוי מומחה ממדרגה ראשונה בזיהוי מיסמכים וחתימות. הוא הזכיר, כי פלין הפסיק עבודתו באמצע ולא היה מוכן להמשיך ולטענת התובע היו כאן גם "שיקולים כספיים".

הוא הזכיר, כי בכנס של מומחים לזיהוי מיסמכים בפאלם ספרינג בארה"ב, הירצה פלין ואמר, כי בדק את תעודת טרווניקי בירושלים בדיקה מדוקדקת ואמר, כי מכל הבחינות היה עליו להגיע למסקנה שהתעודה היא מהימנה והוא גם היה קובע כך אילמלא הנסיון שעבר בפרשת "סלמנדרה הלבנה". זיופים שהוא גילה במסמכים היסטוריים של הכת המורמונית.

היינו, טען התובע, עד זה. הגיע למסקנה שהתעודה היא מהימנה, על אף שבהופיעו כאן במשפט דמיאניוק הוא טען אחרת.

בהמשך דברי הסיכום התיחס התובע, לטענות מומחי ההגנה ד"ר גראנט ופלין שחתימת דמיאניוק על תעודת טרווניקי אינה חתימת הנאשם.

הוא טען נגד גראנט, כי הישווה את חתימת דמיאניוק על התעודה, שהיא בכתב הקירילי, לחתימה הנאשם בכתיב הלטיני ואמר, כי אין בכלל אפשרות לעשות השוו־אה בין מין לשאינו מינו.

הוא אמר, כי תלתל המופיע באות "ד" בחתימה אינו מופיע אמנם בכמה חתימות הנאשם. אולם באחרות כן מופיע תלתל. הוא ניתח אות אחת בחתימת דמיאניוק, תוך השוואת הגירסות של גראנט ופלין ואמר, כי מה שמטריד את גראנט, כמו למשל באות "אס" אינו מטריד את פלין, ומה שמטריד את פלין, כמו למשל באות "יה" אינו מטריד את גראנט.

התובע גם אמר, כי אין להעלות על הדעת שמישהו שרוצה לזייף חתימה יכתוב אותה בצורה כה נוגדת *לחתימות הידועות של נושא* הזיוף. "כל זייפן, אפילו זייפן מתחיל ישתדל להשוות — עד כמה שאפשר — את הזיוף לחתימה הסטנדרטית של נושא הזיוף", אמר התובע.

הוא טען, כי הדברים שאמר פלין, מחזקים את טיעון התביעה כי תעודת טרווניקי היא אכן תעודה אותנטית שהוצאה לנאשם.

בהמשך דבריו גם כפר התובע בחשד שהעלה גראנט לפיו ההמתנה על התעודה אינה התמונה האותנטית והיא הוחלפה. הוא אמר, כי העד גראנט לא יכול היה להפריך הנחה של התביעה שיתכן והתמונה נפלה מן התעודה. הדבקה זמנית על ידי מהדק למיסמך אחר, ואחר כך החוזרה שוב לתעודה.

לא היה לצד זה. שום הסבר אחר למה שקרה עם התמונה, בקשר לחורים וסימני המהדק שמופיעים עליה. הוא אמר. (עתי"ם)

כדאי לקנות אצל **רפאלי**

רח' ר' עקיבא 115 בני ברק

- תכשיטי זהב במבחר עשיר
- שעונים בדגמים מרהיבים בתשלומים נוחים
- תצוגה מרהיבה של רשמי קול ומוצרי חשמל
- הפצה ראשית של קסטות חינוכיות וחסידיות

◇ לתשומת לב: אין זו טעות! פיתוח והדפסת תמונות בתוך ½ שעה במחיר הזול ביותר בארץ

שי — הגדלה חינם

להתראות **רפאלי** ר' עקיבא 115 ב"ב

נרשמו לנשואין

המועצה הדתית יסודות

[illegible]

בלשכת הרבנות טבריה

[illegible]

המועצה הדתית נשר

[illegible]

בלשכת הרבנות נתניה

[illegible]

שיפוצים כלליים

- ★ הוספות בניה והרחבה
- ★ מטבחים, צבע וסיד
- ★ צנרת מקצועי
- ★ טיפול ברטיבות
- ★ איטום גגות

כל העבודות באחריות

טל' 02-344277

24 שעות ביממה

פינוקיו־עילית

חנות המפעל

רח' יעקב מאיר 2 פינת מלכי ישראל — ירושלים

פתוח א־ה לפנה"צ מ־10 עד 1:30

אחה"צ מ־4:30 עד 8:00

יום ו' מ־10 עד 1:00

הנחת סוף העונה

20% לתצאות משובצות

10% לתצאות כחולות

50 ש' למעילי צמר לילדות

הצללית

(המשך מעמוד ד')

שכן התערבות בוטה היתה עשויה לעורר את כעסם של הגרמנים, והללו היו מגבילים עוד יותר את חופש הפעולה של נציגי הצלב האדום הבינלאומי. אולם, התנה־גות הצלב האדום הבינלאומי הר־כתבה עוד יותר ע"י ממשלת שר־ייץ, שטענה כי לטובת הנייטראליות השווייצית מוטב שהצלב האדום ישמור על שתיקה.

בעקבות כך אימץ הצלב הא־דום לעצמו מדיניות של צללית נמוכה ככל האפשר בבעיה זו. היה זה רק יוצא מן הכלל אחד, כאשר קארל בורקהארד התקשר אל הימלר, שהיה ממונה על תוכ־נית "הפתרון הסופי", כדי לבקש את עזרתו לגבי מקרים אינדיבי־דואליים של אסירים יהודיים. (עסס"א)

הסתדרות אגו"י סניף בני ברק

ברכת מזל טוב חמה ולבבית לידידינו ואוהדינו שהשמחה במעונם

להרה"ג דב.בעריש הפסקה שליט"א	להולדת הנכדה
להרה"ג יהודה פרנקל שליט"א	
ולבנו הר"ר אריה פרנקל הי"ו	להולדת הנכדה הבת
להרה"ג אברהם יצחק ליכטנשטיין שליט"א	
ולבנו הר"ר יעקב ליכטנשטיין הי"ו	להולדת הנכד הבן
להרה"ח זליג שטינמץ הי"ו (סגן יו"ר מרכז אגו"י בא"י)	
ולחתנו הר"ר מאיר המדלס הי"ו	לארוסי הנכד הבן
להרה"ח שמואל שמלקע הלפרט הי"ו (חבר הנהלת הסניף)	להולדת הנכד
להרה"ח יוסף בלזם הי"ו (חבר הנהלת הסניף)	לנשואי הבן
להרב מאיר לוריא הי"ו (חבר הנהלת הסניף)	
להרב יונה יוסף ארנטרוי שליט"א	להולדת הנכד
להר"ר יצחק ליבוביץ הי"ו	לארוסי הבן
להר"ר משה יוסף שרף הי"ו	לנשואי הבן
להרב יוסף דב שטיין הי"ו	לנשואי הבת
להר"ר יצחק ליפא פישביין הי"ו	לנשואי הבת
ולבנו הר"ר חיים פישביין הי"ו	לנשואי הנכדה הבת
להר"ר אברהם רוטמן הי"ו	לנשואי הנכדה
להר"ר משה דוד פאלק הי"ו	להולדת הנכד
להר"ר שמעון יוסף רוזנברג הי"ו	לנשואי הבן
להר"ר מנחם קוזלובסקי הי"ו	לנשואי הבת
להר"ר משה פיש הי"ו	לנשואי הבת
להר"ר חיים ליברמן הי"ו	
ולבנו הר"ר שמואל ליברמן הי"ו	להכנס הנכד הבן בעול המצוות
להר"ר ידידיה פשדנובק הי"ו	לארוסי הבת
להר"ר יצחק הרשקוביץ הי"ו	לארוסי הבת
להר"ר שמואל גרנביץ הי"ו	לנשואי הבן
למשפחות בירמן ונחי	
ולחתנה הר"ר מרדכי רזזק הי"ו	להולדת הנינה הנכדה
להרה"ח יהודה דב צישינסקי הי"ו	
ולבנו הר"ר ברוך יצחק צישינסקי הי"ו	לנשואי הבן
להר"ר עקיבא הלפגוט הי"ו	לארוסי הבת
להר"ר דוד בנש הי"ו	להולדת הבן
להר"ר מנחם גפן הי"ו	להכנס בנו בעול המצוות
להר"ר שמעון רוטשילד הי"ו	להולדת הנכדה
להר"ר יהושע אייזן הי"ו	להכנס הבן בעול המצוות
להר"ר אברהם פליגמן הי"ו	להולדת הבת
להר"ר דוד מורגנשטרן הי"ו	להולדת הבת

מכירה שחכינו לה! הגיע מלאי חדש של בגדי נשים נערות וילדות במחירים זולים

רח' צפניה 32 מ־7.30 9.30

היום ומחר

להתראות

מכירה מיוחדת

של ביגוד אמריקאי מקסים! מבחר עשיר לנשים ולנערות של חלוקי קטיפה, חולצות וחצאיות צמר, סריגים. חליפות לשבת. מעיל פוך, ת'קס סריג לילדים, מכנסי קורדרוי, חולצות, סוודרים, חליפות ומתנות לתינוקות

המכירה תתקיים ביום שלישי ורביעי ד' והי' שבט מ־8 עד 10 בערב ברמות פולין 54/4 לפרטים 863349(02)

מכירה הדמנותית ומרשימה

תוצרת חוץ מבצע!

שמלות לילדות 35 ש"ח

חולצות לנשים ונערות 30 ש"ח

ביבי גוף מגבת 15 ש"ח

ביבי גוף קטיפה 25 ש"ח

המכירה תתקיים היום ל־9 בערב

בסנהדריה המורחבת 111/18 כניסה ב' ק"ד ירושלים

אלי ביתן הצילום

ר' עקיבא 102 ב"ב טל: 5700105

השכרת ציוד וידאו לצפיה ביתית

צילום והסרטת וידאו בשמחות ואירועים

מכירה הזדמנותית חד פעמית!

- ★ שמלות לנשים, נערות וילדות
- ★ ברסים לנשים
- ★ חליפות־וחולצות סריג
- ★ בגדי ילדים יפהפיים

הכל תוצרת חוץ מחירים זולים במיוחד! חבל להחמיץ!

היום ומחר 8־10 בערב חתם סופר 17 ק"ג ב"ב

חדש! חדש!

דגמים חדשים של סריגים חורפיים

לגילאי 4 עד 14

מעילי גשם לבנים

מעילי צמר לבנות ולבנים

שמלות חגיגיות עד 65 ש"ח

חצאיות ב־15 ש"ח

הכל תרצ"ח

המכירה תתקיים איה היום ברח' סעדיה גאון 11 בני ברק בין השעות 7 עד 10 בערב.

מכירת חיסול (אוירבך)

מהרו פן תחמיצו כל הקודם זוכה!

מבצע היום מעילי גשם לנערות רק — 99 ש"ח

בסלודס לנערות — 79 ש"ח

היום ומחר מ־8 עד 10 באבן האזל 11

בניו־יורק בלונדון ובפאריס פאות "אוה"

יותר טבעי מטבעי

על הנזק המצטבר הנגרם לגוף כתוצאה מרעלים המצאים במוצרי מזון מודרניים, חוזרים ומזהירים רופאים צמחוניים והומופאטים. מאידך, שבים ומדגישים מחקרים שונים את חשיבותם של הויטמינים ושל מרכיבים טיבעיים שונים לבריאות תקינה ומניעת מחלות שונות. אחד מהבולטים שביצרני המזון הטבעי הוא "בי אנד די" (ביבטר אנד דיפרנט". טוב יותר ושונה) כאן מיוצרים בלעדית מספר מוצרים, ואחרים מופקים בתהליכים מורכבים מחומרים טיבעיים בלבד. במפעל, שהוקם לפני מספר שנים בידי קבוצת שומרי מצוות באיזור התעשיה של מישור אדומים. במקום, קיוו היזמים ייצרו יצרני מזון בעלי וותק רב בארץ ובחו"ל מגוון של מוצרי מאכל ישר מהטבע, ללא שימוש בחומרים מלאכותיים.

אחד המוצרים הבולטים המיוצרים כאן הם פריכיות האורז והחיטה. הפריכיות, מיוצרות בתהליך מיוחד ובתנאים היגיינים מצויינים. הן מכילות כמות גדולה של "ויטמין אי". הויטמין, חיוני לפעילות הגוף ומונע מחלות שונות, כפי שמסביר יעקב הייניק בספרו "החיטה — יסוד הבריאות". במיוחד בולט החומר ביכולתו לשפר בעיות הקשורות בתיפקוד הלב ומערכת העצבים.

הפריכיות, לא יהיו רק טעימות ובריאות, אלא גם. כשרות יותר. הכשר הבד"ץ המענק למוצרי המפעל מבטיח *כי הפריכיות אכן עשויות מאורז נקי*. תשומת לב מיוחדת ניתנת לניפוי קפדני של האורז, והשנה גם לרכישות חומרי גלם שונים מחו"ל או משנה שישית כדי לאפשר בכך גם לשומרי שביעית להנות ממזון טבעי, ללא חשש שביעית.

שמן שומשומין

את שמן השומשומין אותו מכירים אנו מ"במה נדליקין" מכירה הרפואה זה מאות שנים כבעל סגולות מרפא. ב"אנציקלופדיה למזון טבעי" מפורטות באריכות חשיבותו של שמן זה היעיל במיוחד לשיפור במקרים של בעיות הגנה על הגוף מזיהומים, וסכרת, כמו כן, יעיל השמן גם כשכבת מגן לעור מפני שיזוף יותר.

ב"בי אנד די" מופק שמן השומשומין בשיטה בלעדית זוהי טכניקה של "כבישה קרה" המאפשרת הפקת שמן נקי לחלוטין, ללא תוספת כלשהיא. השיטה, הומצאה ע"י בעלי המפעל ומבוצעת באופן בלעדי ב"מפעל שבמישור אדומים". עיבוד השומשומין נעשה כאמור ללא תוספת כלשהיא, ואפילו לא מלח. בשומשומין עצמם, יש כבר כך מסתבר די והותר מרכיבים בריאים כמו ויטמין אי, ובי. אינרבהלמין, ניאצין, חלבון, סידן, ברזל, זרחן, אשלגן, ויטמין אי ועוד. חומרים אלה, מסבירה האנציקלופדיה הצמחונית יכולים לסייע ברפוי עצירות, מורסות, והצטברות מוגלה בגוף, קליפה דמויית חלב על ראש של תינוק, הקלה בירקונים, במחלות עור, חיזוק הלב ומערכת העצבים, מחלות כבד, שיפור המשקל והרחקת תולעים מהמעיים. בקיצור: הרבה בריאות, בתוך הגרגרים הזעירים! מסירופ חרובים ועד מרקחת אתרוגים!

לאלה האוהבים ללקק דברים מתוקים ללא אכילת קקאו, הגורם לעצבות לפי מחקרים רפואיים, נוצר הנוזל החום כהה ששמו "סירופ תרובים". הסירופ, המופק מהפרי ללא תוספת כלשהן מוצר אף הוא בלעדית בבי אנד די. הוא יכול לשמש תחליף מצויין לקרמים, סירופים, ושוקולד — המהווים מוקצים מחמת מיאוס לשומרי משקל או צמחוניים.

מוצר בלעדי נוסף המיוצר כאן הוא מרקחת אתרוגים. למעדן, המופק מהפרי סגולות רפואיות *מפליגות המפורטות בספרי קבלה רבים. המומחה* לטבעונות — ד"ר עיטן משמש כיועץ ראשי במפעל, כמה מהמשיטות בהם משתמשים לייצור מזון הפיתוחים של פטמטים בלעדיים שלו גם פרופ' ורול והפרופ' ניסים גרתי מ"מכון קיולרי" שע"י האוניברסיטה העברית הם מומחי מזון הנותנים יד עצה לייצור המוצרים. מפקחים בעין בוחנת משגיחי הבד"ץ הירושלמיים. המשגיחים על קיומם של כל המצוות התלויות בארץ, לצד ניפוי קפדני של החיטה האורז, ושאר המרכיבים בהם עלולים להמצא תולעים.

למרות רמתם הגבוהה של המוצרים, המחירים ממוצעים בדרך כלל במושגי השוק הישראלי. וכמובן, זולים בהרבה ביחס למוצרים מקבילים המיובאים מארצות חוץ וזולים אף מתוצרת הארץ.

מ.

סלון לפיאות "ליבית" עיצוב ברמה גבוהה

רבי עקיבא 96 בני ברק

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

- ★ בהר נוף 3 דרומית 4 885 000 דרומית 5 $99,000 $118,000 "ידיד" 243196
- ★ הזדמנות! 3½ בסנהדריה. חדשה 4 כיוונים $126,000 "מך" 02-272433 02-286355
- ★ לבעלי אמצעים! 3½ בגאולה. ק"ב. חדיש + מחסן "מך" 02-286355 02-272433
- ★ מציאה! ליד עמוס 3 והרד אפשרות להרחבה $78,000 "מך" 02-272433 ,02-286355
- ★ באזורי הבירה וילה 7 הדרים 300 מ"ר. 3 מפלסים. פינוי גמיש מתאים גם למוסד. + חצר נוף הרים 02-5824715

להשכרה

- ★ בזכרון־משה. 2 ק"ק בלי ד"ר הוט להבהיר:להשרד $200 822523(02)

חנויות

- ★ חנות במרכז גאולה להשכרה 65 מ"ר כניסה מיידית אפשרות למיני מרקט נוף הרים 02-3824713

עסקים

- ★ דרוש בנין בן 40 הדרים לשכ"ה 822065(02) 2 — 10

שערים יציגים במטבע הדין	
היחידה המטבע	השער בשקלים
סל	1.7179
דולר ארה"ב	1.5775
לי"ש	2.8027
מר"ג	0.9424
פר"ב	0.2796
ין יפני (100)	1.2358
פל"ה	0.8389
פר"ש	1.1627
כת"ש	0.2623

בני ברק

מכירה ב"ב

- ★ 2.5 ענקית באזור אלישע ק"א חזית אפיק נכסים 5791514(03)
- ★ 2 חדרים מחולק ל־3 בהזו"א ק"א כשופצת אפיק נכסים 5791514(03)
- ★ 3 הדרים מרפסות גדולות חזית ק"א מרכזי רשקט אפיק נכסים 5791514(03)
- ★ להשכרה במרכז דירות 3־2 חדרים עם/בלי רהוט פרטים באינטרנשיונל 706117(03)

מטפלות

- ★ דרושה מטפלת חרדית מסורה 6 ימים בשבוע 1 — 8 + עבודות בית 707363(03) נא להתקשר רק החל מ־1.30 בצהריים

עבודה

- ★ דרושה עובדת למטבח קטן לפנה"צ בלי שישי תשלום הוגן 775837(03)
- ★ דרושה אשה ללינה + כלכלה לאשה אירופאית מתפקדת במרכז בני ברק 03-781220

מכירות

- ★ היום חולצות. ג'קטים יפהפיים מחו"ל שבטי ישראל 54 מול שומרי אמונים מ־19 — 22
- ★ סטים כלי מיטה, דוגמאות מרהיבות מארה"ב 817801(02)

קורסים

- ★ קורסים לפיאנות טל. 5700663(03)

שמלות חופה

- ★ מתחתנת באדר? בואי לראות את שמלות החופה המקסימות שהגיעו מאירופה 03-785363

מכוניות

- ★ רנו 4 מודל 1978 מצב טוב 868950(02)

דלתות פלדה

- ★ מבצע! דלתות פלדה 800 שקל ב־4 תשלומים אספקה מיידית 5700185(03)

מסגריית "אלי" ביצוע כל עבודות מסגרות, עבודות תמיכה [illegible] אזור התעשיה הלל האשדוד טל. 08-561546 בבית 08-522051 מחירים נוחים מקבל עבודות גם לבני ברק

חדש קסטה חדשה **חיים טובים** מיטב המנגינות להשיג בכל החנויות

הודעות

[illegible]

לוח היום

בס"ד יום ג' פ' בשלח ד' שבט תשמ"ח

הדף היומי בבלי: סנהדרין פ'

ירושלמי: בבא בתרא ה'

משנה יומית: תרומות ד, ט־י

הלכה יומית: או"ח תכ"ח, ד־ו

סוף זמן

קריאת שמע	8.26
תפילת השחר	9.32
שקיעת החמה	5.11

מחר זמן

עלות השחר	5.01
נץ החמה	6.32

קול הדף

[illegible]

תורנות בתי מרקחת

[illegible]

תורנות בתי חולים

[illegible]

המודיע

עתון יומי — ירושלים

המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל

העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל

איזור התעשיה מקור ברוך רח' יהודה המכבי 5

טל' 8־539255 • ת.ד. 1306

דפוס "הד", בע"מ

הדפסה: ירושלם פוסט

סניף ת"א: אלנבי 132, ת"ד 1869

טלפון 624353

בשעות הערב: טלפון 614950

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן

סוכנות בארצות־הברית:

R. LICHTENSHTEIN

324 Ave. I

Brooklyn, N.Y. 1 1230

U.S.A.

مكان من الاصل

עליה לקברו של הרה"ק רבי ישראל אבו חצירא זצוק"ל בנתיבות

מאת סופר "המודיע"

רבבות עלו בימים האחרונים לציונו של הרה"ק האדמו"ר רבי ישראל אבו חצירא זצוק"ל בעיר נתיבות, בראשות רבנים, אדמו"רים וחכמי ישראל.

סופרנו מציין, כי היומא דהילולא של ה"באבא סאלי" זי"ע חל ביום השבת. ביום הכיפורים שעבר עלו רבים לציונו. כאשר לטקס הגיעו פוליטיקאים ואנשי תקשורת רבים, ושלא לרצון חכמים התקיים שוק שלא לפי גדרי הצניעות והמוסר.

לעומת זאת, ביום שישי, במוצאי שבת וביום ראשון, פקדו רבבות את הציון הק' והעתירו תפילות ותחנונים לפני יושב מרום לפקוד את עם ישראל בכלל ובפרט בזכות הצדיק זי"ע.

לסופרנו נמסר, כי במעמדות אלה שפכו שיח בבכיה ובתחנונים. והקפידו לשמור על קדושת המקום והמעמד, כחפץ קדשו של האדמו"ר זצ"ל.

ישיבת "אור החיים" קיימה הילולא רבתי לזכרו של הצדיק המלוב"ן אדמו"ר רבי ישראל אבוחצירא זצוק"ל הידוע כ"באבא־סאלי". בהילולא השתתפו ונשאו דברים: הגר"ע יוסף; הג"ר ראובן אלבז והרב שמעון בן־שלמה. ישיבת "אור החיים" אירגנה באחרונה ערב מרגש באילת בנוסף לפעילות השוטפת בירושלים ושכונותיה.

מעמד מרשים במבחן הארצי ה־15 לנוער במשנה

בהתמודדות הארצית החמש עשרה לנוער במשנה, שנערכה בסוף השבוע שעבר, בין 14 הצעירים המצטיינים מכל רחבי הארץ על קרוב להצי ש"ס משניות, במעמד גדולי התורה, ובהשתתפות קהל שמנה למעלה מ־1000 איש, באירוע רחי כהה רב, אשר ריתק את הנוכחים משך למעלה מ־5 שעות, עם תום שעת הסיבובים נפלה ההכרעה, כאשר הצעיר אברהם מרדכי ברלינר בן ה־12, תלמיד ת"ת "מסורת אבות" — גור" בבני ברק, שצבר 54 נקודות והגיע למקום הראשון, הוא הוכתר כ"חתן המשנה הארצי" לשנת תשמ"ח, וזכה בפרס הגדול בסך 1000 ש"ח (650) דולר.

המבחן הארצי ה־15 המאורגן ע"י המפעל העולמי לליכוד המשנה וההלכה היומית, נערך השנה באולמי "וגשל" בבני ברק, על הבנה יידע ובקיאות בשני הסדרים "מועד" ו"נזיקין" והמסכתות: ברכות. שביעית (ולרגל שנת השמיטה שהיתה אשתקד), קידושין, תמיד מידות ועוקצין, המבחן החל בשעה 5.00. כאשר נקראו 14 המצטיינים ביותר. שהצליחו להגיע לשלב הגמר ולייצג את מחוזם, השנה היו השאלות מורכבות ביותר כבחצי ש"ס, הצבור הגדול עמד נדהם ופעור פה מהבקיאות המופלגת והרהוטה שגילו רוב הנבחנים בחומר הרב והקשה.

בתום השלב הראשון של המבחן ירדו ה־14, ואמורים היו לעלות 7, אולם מפאת מספר נקודות שוות עלו 8 לשלב השני. השאלות היו מורכבות ומקיפות ביותר, בגמר סיבובי המבחן, דן "חבר השופטים" בהספר ערעורים שקיבל מהורים ונבחנים, לאחר מיצוי הטענות הוא קיבל שני ערעורים, דבר שחייב להעלות לשלב השלישי והאחרון חמישה נבחנים במקום שלושה. זהו שלב של מחזור סיבובים בשאלות זהות בכתב בזמן קצר וקצוב מעשרות מסכתות, כאן נפלה ההכרעה כאשר הצעיר הבני ברקי הפליג למקום הראשון והצליח לצבור 54 נקודות, וזכה בכתר ובתואר "חתן ישראל במשנה", שני צעירים אחרים הוכתרו כסגנים ראשים שרים, לחתן המשנה, לאחר שצברו מספר נקודות זהה ושוה — 51 וחצי נקודות, והם: חיים מנחם לנגנרער — תלמיד ישיבת בעלזא לצעירים, וחיים הלפר — תלמיד ישיבת "אור אלחנן" לצעירים בירושלים, לכל אחד מהם הוענק ש"ס תלמוד בבלי מפואר 20 כרכים.

בתום המעמד החליט "חבר השופטים" לסטות מהתקנון ולהעניק תואר סגנות לשני הצעירים הנוספים שעלו לשלב השלישי, סגן שני ניתן לשניאור שניאורסון — תלמיד הת"ת בכפר חב"ד, שצבר 40 נקודות וחצי, ותואר סגן שלישי לאברהם סלומון — ת"ת "אהבת תורה — המסורה" בירושלים שקיבל 40 נקודות.

כתמודדים נוספים שהצטיינו ועלו לשלב השני הם: יהושע סטיפנסקי — תלמיד ת"ת "אהבת תורה — המסורה". אביעזר קוליצקי — תלמיד ישיבת "תפארת יעקב" בירושלים, ומשה מלכה — תלמיד ת"ת "תורת אמת" בהדר הכרמל, חיפה, להם הוענק סט "עין יעקב" גדול, שאר הנבחנים קיבלו משנה תורה לרמב"ם מפואר 5 כרכים, לכל 14 המתמודדים המצטיינים, הוענקה תעודה מיוחדת, החתומה ע"י חבר השופטים וגדולי התורה.

אורח הערב היה הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר — גאב"ד זכרון מאיר ראש ישיבת חכמי לובלין, אשר היה נפעם מהמעמד, הוא נשא דברים מרוממים לנבחנים ודברי הדרכה. הוא העיד כי הגדלות בתורה של גדולי ישראל עוברת דרך הבקיאות בסדרי משנה, את ברכת מרכז החינוך העצמאי הביא הגאון רבי צ. שרגא גרוסברד — המנהל הכללי של החינוך העצמאי שהיה נרגש מהבקיאות המדהימה שגילו הנבחנים. ראש עירית בני ברק הרב משה אירנשטיין — הביא את ברכת עיר התורה והחסידות בני ברק, הוא הביע את גאוות העיר שמאורע ארצי זה של כבוד התורה נערך בתחומה, לאות הוקרה הוא העניק את המדליה של העיר ל"חתן המשנה הארצי" הצעיר אברהם מרדכי ברלינר.

צוות הבוחנים כלל את ראש הישיבה הגאון רבי מאיר שפירא: ראש הישיבה וחבר בית הדין הגאון רבי מנדיל שפרן, ראש הכולל הגאון רבי מאיר לוריא, ראש הישיבה הגאון רבי מסעוד בן־שמעון. ועורך השאלות הרב ר' צבי ליבמן, את הערב הינחה כחן ובנועם הגאון רבי דוד עדס מרבני בני ברק, את מערכת המבחנים הארציים ערך הרב ר' שלמה שטנצל — יו"ר המפעל העולמי ללימוד המשנה וההלכה היומית וועדת הבחינות.

הכנסת ספר תורה לישיבת "אור מאיר"

ישיבת "אור מאיר" המפיצה אור תורה בשכונת קטמון, הכניסה לבית מדרשה ספר תורה ביום שני הקריר שעבר, כאשר ילדים נושאי לפידים לפני חופת הס"ת המפואר והזוהר וציבור רחב יוצא בשירה וברקודים ברחובות השכונה.

במעמד הראשל"צ הרה"ג מרדכי אליהו ראש הישיבה הרה"ג שמעון אליטוב. הרה"ג אליהו אברג'יל רב שכונת בקעה, הרה"ג מיכאל הלפרין רב הגבעה הצרפתית, הרה"ח טוביה בלוי מנהל מוסדות חב"ד בירושלים, הרה"ג מרדכי שטרן רב חב"ד בגבעת שאול וקהל רב הוכנס הס"ת לישיבת "אור מאיר" ברח' מחלקי המים 16.

הגרילה הגב' שושנה אבטבול, המפורסמת במצוות הכנסת כלה, תרמה והתרימה רבים במשך כשלש שנים לכתיבת הס"ת, שנכתב במיוחד עבור הישיבה ע"י סופר מומחה וירא שמים.

לאחר כתיבת האותיות האחרונות בס"ת "לעיני כל ישראל" ע"י רבנים ומכובדים הרשם הס"ת בארון הקודש של הישיבה לבד, וכל הציבור הסב לסעודת מצווה. ישיבת "אור מאיר", ע"ש הרב אליטוב זצ"ל, מקיימת תוכניה ישיבתית עם פנימיה מלאה. בהנהלת הרב יעקב אליטוב, המיועדת בעיקר לבעלי תשובה. וכן לימודים מעשיים של כתיבת סת"ם, שחיטה ומילה.

"דגל המשנה" הוענק לת"ת "תשב"ר הרב" ברכסים

להלן: נימוקי "חבר השופטים":

1. שיטות ההוראה המעולות של תלמוד תורה "תשב"ר הרב" ברכסים, רוח הלמידה והשקידה, וההתמסרות הצבורה של צוות ההוראה בתלמוד תורה זה לחניכים. ניכרים ביידע הרחב, בבהירות, בהבנה ובבקיאות הגדולה שגילו התלמידים. ומעל הכל שמחת היצירה וצמאון הדעה.

2. רמת הציונים של "תשב"ר הרב" הנ"ל, היה בממוצע ארצי מהגבוהים ביותר.

3. ראוי לציין ביחוד התלמיד אברהם קולמן שיחי'. שייצג בכבוד את הת"ת, ברכת ציוניו. ואף היה מועמד לשלבים המתקדמים של המבחנים הארציים. מסגרות ליהודיו החדשה לא איפשרה לו ההשתתפות.

4. ראו ת"ת "תשב"ר הרב" ברכסים — כפר חסידים, להיות לדוגמא ולמופת לכל מוסדות החינוך בארץ־ישראל, ולהיבחר השנה כמוסד החינוכי המצטיין השנה בהוראת המשנה ובהישיגי חניכיו, ולזכות בציטור הכבוד "דגל המשנה" לשנת תשמ"ח", באשר הציבו את המשנה — יסוד כל תורשבע"פ במקום לו הוא ראוי. וכלשון יהודה בן תימא: "בן עשר למשנה" (אבות ה, כא). התשב"ר הרב ברכסים הוכיח כי גם בכפר מרוחק ממרכזי התורה, אפשר להקים מרכז תורני לתפארת ע"י קהילת האברכים המלוכדת והגדולה שליד ישיבת כפר חסידים "כנסת חזקיהו" רבת התהילה, הולם "דגל המשנה השמ"ח" להתנוסס מעל תלמוד תורה "תשב"ר הרב". כדי לפאר מעלתה הפנימית.

נימוקי חבר השופטים חתומים ע"י הרבנים הגאונים: הגר"מ שפירא, הגר"מ שפרן, הגר"מ לוריא, הגר"מ בן שמעון, הרב צבי ליבמן, הגר"ד עדס, והרב שלמה שטנצל.

עיטור דגל המשנה נמסר ע"י חבר השופטים למנהל ת"ת תשב"ר הרב ברכסים, הרב גבריאל יוסף בירנבוים.

---

3 נותחו בחיפה בשל חסימת מעיים בעקבות אכילה של אפרסמונים

רופא מזהיר חולי מערכת העיכול מאכילת אפרסמונים

שלושה חולים, אשה ושני גברים, בני 45, נותחו בשבועות האחרונים במחלקה הכירורגית א' במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה מחמת חסימת מעיים, כתוצאה מאכילת אפרסמונים.

שלושת החולים נותחו בעבר בשל כיב של התריסריון. הם ארשפזו עתה בבית החולים כשהם סובלים מכאבים עזים באזור הבטן, שנבעו לאחר אכילת אפרסמון מקולף אחד.

רופאי בית החולים נאלצו לנתחם בדחיפות, כדי לסלק את החסימה במעי הדק, שנגרמה מאכילת האפרסמונים.

פרופ' עמי ברדילי, מנהל המחלקה הכירורגית א' במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, התריע והזהיר, חולים הסובלים מבעיות במערכת העיכול, במיוחד חולים שעברו בעבר ניתוחי קיבה, להמנע מאכילת אפרסמונים ולו אחד בלבד. גם לגבי צרכנים רגילים המליץ שלא להגזים באכילת אפרסמונים. מן הרצוי לא לאכול יותר משני אפרסמונים ביום.

פרופ' ברדילי, אמר לכתב עתי"ם בחיפה, מאיר שושני, כי האפרסמון הופך אצל אותם חולים לגוש חוסם במעי.

כתב עתי"ם מציין, כי שניים מהחולים שנותחו, כבר שוחררו לביתם ואחר עדיין מאושפז בבית החולים. (עתי"ם)

המונת מצב ירושלמית. המדרכה, על אף שהיא מיועדת להולכי רגל - היא חסומה בעגלות אשפה... כך זה נראה ברחוב הושע בשכונת גאולה. (צילום: ברוך אוכר).

● רמת גן — תושב רמת גן נעצר, לאחר שהניף דגל פלשתין על גג בנין ברמת גן. בשעה שאנשי תנועת "כך" ערכו הפגנה במקום.

יחודשו השתלות כבד בארץ

בתי החולים בילינסון בפתח תקוה או הדסה בירושלים יחדשו את השתלות הכבד בישראל בתקופה הקרובה לאחר שיחידת ההשתלות בבית החולים רמב"ם בחיפה הופקאה עקב נסיעתו של ד"ר יגאל קם לארצות הברית.

שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו הודיעה בפגישה עם כתבים כי מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' יורם לס קיבל לידיו את הנתונים בכל הקשור לציוד, מיכשור ידע רפואי וביכים הקרובים תיפול הכרעה כי מבין שני בתי החולים יחודש את השתלות הכבד.

מת מושתל הכבד הבדואי הראשון

מושתל הכבד הראשון בבין הבדואים מת בתחילת השבוע ונקבר בעיירתו כסייפה שבנגב.

ג'ומעה אל נסטרה היה בן 27 במותו. אחרי טיפול ממושך במחלת כבד זיהומית חמורה. שהתגלתה אצלו. קבעו רופאי מחלקת מחלות דרכי העיכול במרכז הרפואי "סורוקה" שניתן להציל את חיי הצעיר הבדואי בהשתלת כבד.

הרפואה חוזרת לעלוקות:

החלבון "הירודין" מופק מבלוטות העלוקה ומונע קרישת הדם

עלוקות מחוברות אצלנו, אנשים מן היישוב, בנשיכה אחת עם כוסות־רוח.

השימוש בעלוקות לצורכי מרפא נחשב לעתיק יומין. הוא היה נפוץ במקומות רבים בעולם, כאשר נהגו להשתמש בעלוקות לריפוי חולים שונים, החל במחלות זיהומיות וכלה במחלות רוח. כשהעלוקה מוצצת את דם החולה. במאות ה־18־19 נפוץ השימוש בעלוקות גם באירופה ובאמריקה. בצרפת חישבו אז שבשנה אחת מצצו שם העלוקות 330,000 ליטר דם.

בתחילת המאה הזאת, היו העלוקות בשימוש גם בארץ ישראל וניתן היה למצוא אותן אצל ספרים ורופאים עממיים. השימוש בעלוקות הלך ודעך בראשית המאה עד שפסק לחלוטין.

התייחסות מדעית ראשונה לעלוקות החלה בשנות ה־50, כאשר חוקר גרמני גילה כי הדם שמוצצת העלוקה אינו נקרש. אותו חוקר הצליח לבודד מבלוטת הרוק של העלוקה את החלבון הקרוי "הירודין", והראה כי חומר זה מונע את קרישת הדם.

החומר שהתגלה שימש לצורכי מחקר בלבד, מכיוון שלא ניתן היה להפיקו בכמויות מספיקות לעריכת ניסויים קליניים הכרוכים ביצירת תרופות. בשנים האחרונות, מחפשים המדענים תרופות יעילות העשויות להשפיע על מנגנון קרישת הדם. היות שמחלות קרישת־יתר כגון התקפי לב, אוטמים בעורקי המוח ותרומבוזות בורידים ובעורקים נפוצות ביותר וגורמים לתחלואה ולתמותה הגוברת והולכת. בעקבות זאת, חלה התעניינות מחודשת בחומר "הירודין".

כיום, בעזרת שיטות של הנדסה גנטית, ניתן לבודד את חומצת הגרעין DNA המכודדת ליצירת החלבון הירודין. DNA זה הושתל בחיידקים ובשמרים, וניתן עתה ליצור כמויות גדולות של הירודין, המתאימות לטיפול רפואי. התברר גם כי, בניגוד ל"הפרין", החומר הנפוץ ביותר למניעת קרישת דם, אין ההירודין גורם כלל לדימום. במקביל, החלו בשנים האחרונות כירורגים פלסטיים בארה"ב ובבריטניה להשתמש בעלוקות לאחר ניתוחים מיקרוכירורגיים כגון איחוי אצבעות, העלוקות הושמו באיזור האיחוי כדי לשאוב את עודף הדם שבפצע וכן כדי לאפשר זרימת דם בתוך הנימיות. זאת, היות שנמצא שהעלוקה מזריקה לפצע חומר המונע קרישת דם.

תגליות אלו עוררו את התעניינותם של צוות חוקרים מ"הדסה" והאוניברסיטה העברית, שהחלו לפתח מחקר "כחול־לבן" בנושא העלוקות. כיוון שהקרישה במערכת הנימיות נגרמת על־ידי קרישי טסיות (טרומבוציטים) אשר ההירודין אינו פעיל לגביהם. הניחו החוקרים פרופ' עמידם אלדור מהמחלקה ההמטולוגית ב"הדסה", פרופ' מאיר ריגבי וגב' עורבי מהמחלקה לכימיה ביולוגית באוניברסיטה העברית, כי קיימים חומרים נוספים ברוק העלוקות, אשר הם המעכבים את יצירת קרישי הטסיות.

על־מנת להפיק את רוק העלוקות בכמויות גדולות, השתמשו החוקרים בשיטה שהוראה לראשונה על־ידי פרופ' גלון מהאוניברסיטה העברית, אשר הצליחה לבודד את אותו מרכיב בדם שאחראי כרוזות העלוקות: חומצה אמינית בשם "ארגינין". בשיטה זו פורשים ממברנה של צלופן בתחתיתו של גליל חלול ובתוכו שמים מים המכילים ארגינין.

ברוך זו מביאים להטפייה העלוקות הנדבקות לממברנה ושותות מים בכמות הגדולה פי 2 ממשקל גופן. מים אלו נכנסים לזפק העלוקה. כאילו היו דם. בעת המציצה. כפרישות העלוקות רוק לחלל הזפק, ובלחיצה על גופן (מעין חליבה) ניתן להפיק את כל מרכיבי הרוק בכמויות גדולות בסיוע של המעבדה העוסקת בחקר הטסיות בכמחלקה ההמטולוגית מצא צוות החוקרים. כי ברוק העלוקות קיימים קרוב ל־10 חומרים שונים המסוגלים לעכב יצירת קרישי טסיות. בעתיד, עשויים חומרים אלו לשמש כתרופות יעילות ביותר.

(ידיעות הדסה)

הצללית הנמוכה של הצלב...

מדוע שתקו הצלב האדום והוואתיקן שהיו בעלי המידע הטובים ביותר על הנעשה במחנות ההשמדה הנאצים סופר חדש של היסטוריון נאצי מגלה פרטים חדשים

ז'נבה — זה שנים רבות נערכים בשוויץ דיונים בתפקיד שמילא הצלב האדום הבינלאומי בעניין "הפתרון הסופי" של הנאצים.

מנהיגים יהודיים כגון יו"ר הקונגרס היהודי העולמי בז'נבה, ד"ר גרהארד ריגנר מזכיר תכופות את העובדה, כי הצלב האדום הבינלאומי ידע היטב מה מתרחש במחנות המוות הנאצים, אך הצדיק עמדה נייטראלית של שתיקה.

הרבה נאמר ונכתב, אך השוויצים עדיין סובלים מתחושת אשמה כבדה לגבי פרק קודר זה.

בשבוע שעבר נערך בז'נבה סימפוזיון ע"י "האגודה להיסטוריה ולארכיאולוגיה". ובמסגרתו הירצה ז'אן־קלוד פאווה. היסטוריון ידוע ופרופ' באוניברסיטת ז'נבה. על פעילות הצלב האדום הבינלאומי על רקע גירושם של מיליוני יהודים למחנות ההשמדה בשנים 1933-1945.

לפרופ' פאווה היתה גישה לארכיונים של הצלב האדום הבינלאומי והוא מכין עתה ספר על נושא זה שיראה אור בסתיו.

פאווה אמר כי הוואתיקן והצלב האדום הבינלאומי היו שני המוסדות בעלי המידע הטוב ביותר במהלך כל תקופת המלחמה, על המתרחש במחנות המוות הנאציים.

המידע נתקבל הודות לעובדה ששוויץ היתה נייטראלית וקיבלה דיווחים רבים מהסגל הדיפלומטי השוויצי. יתר על כן, משרדים של הצלב האדום פעלו במדינות הכבושות, ולצלב האדום הבינלאומי היו נציגים משלו בגרמניה.

הצלב האדום הבינלאומי גם קיבל דוחו"ת מ"מועצת הכנסיות העולמית" ומ"הקונגרס היהודי העולמי", ציין פאווה.

מאז 1942 קיבל הצלב האדום הבינלאומי עדויות רבות על מעשי הזוועה שנעשו במסגרת "הפתרון הסופי" ציין הפרופסור.

פאווה הזכיר את שמו של אחד ממנהלי הצלב האדום הבינלאומי באותה תקופה. קארל בורקהרד, שידע היטב על המתרחש, אולם האירגון העדיף לשמור על שתיקה מוחלטת בעניין השמדת היהודים.

לאחר שהצלב האדום קיבל מידע רב על היעלמותם של אסירים יהודיים, היו לו שתי אפשרויות, אומר פאווה — להוקיע בפומבי את התנהגות הנאצים, או לפנות לשלטונות העליונות של הרייך.

נודע כי בקיץ 1942 היו חילוקי דעות בצלב האדום הבינלאומי, כאשר אחדים מראשי האירגון דרשו להשמיע את קולם ולהוקיע את התנהגות הגרמנים, ואילו אחרים גרסו כי מוטב לשתוק.

(המשך בעמוד ה')

בקרוב: ארוחות "גלאט כשר" ב"אל על"

תיירות יהודית

חברת "אל על" בודקת כרגע את האפשרות לספק למטוסים ארוחות "גלאט כשר", שיתקבלו על דעתם של הציבור החרדי בארץ — על כך מסרו פקידים בכירים של החברה בעת פגישה עם ראשי ומנהלי מוסדות קרית צאנז בנתניה.

ביקורם של קבוצת מנהלים בכירים בחברה עמד בסימן המאבק של החברה לרכוש את אימונם של ציבור הנוסעים היהודי החרדי בכל העולם, שמגלה העדפה לטיסות בחברה זו מאז הפסיקה רשמית את טיסותיה בשבתות וחגי ישראל. חברת "אל על" מעניקה לאחרונה לאדמו"רים וראשי ציבור חרדי "כרטיס המלך דוד". המעניק שירותים של אח"מ בשעת הטיסה ובשדה התעופה. כרטיס אחד כזה הוענק בעת הביקור להגאון רבי צבי אלימלך הלברשטאם בנו של האדמו"ר מקלויזנבורג שליט"א. הכרטיס אמור היה להימסר לכ"ק האדמו"ר עצמו אלא שבגלל חולשתו הועבר לבנו.

מאת ק. בנימין

מנהלי החברה שהגיעו לביקור בקרית צאנז סיירו גם בכל מוסדותיה ונתקבלו ע"י ראשי המוסדות שהדריכו אותם במתקנים ובמוסדות. במשלחת היו: ישעיה חרסית מנהל סניף ישראל, בני ליאון מנהל המכירות, אברהם רוטר מעוזר המכירות ושמעון גבאי מנהל חשבונות ראשי. הם לוו ע"י הר' שלמה שליסל כמנהלי חברת "עקיבא טורס" מראשי אגוד חסידי צאנז שיזמו הענקת הכרטיס לאדמו"ים. נמסר כי כרטיס כזה יוענק גם לכ"ק האדמו"ר מויז'ניץ כידוע מעדיפים חסידי ויז'ניץ טיסות ב"אל על" וזאת בעידודו של הרה"ר זלמן ליב שליסל. חסיד ויז'ניץ שנמנה אף הוא על מנהלי "עקיבא טורס".

עמדות יהדות צרפת כלפי מועמדי הנשיאות — שווים

הקהילה היהודית הצרפתית "איננה רוחשת אהדה בלעדית לפוליטיקאי כלשהו". היא התקיף את המועמדים לנשיאות צרפת לגבי "עמדתם כלפי מדינת ישראל הגזענות ושנאת־הזרים" הודיע הרב הראשי־יוסף סיטרוק, בראיון שפורסם בעיתון "לה מונד".

הרב הראשי, שנכנס לתפקידו ב־1 בינואר. אמר בתשובה לשאלה כי הקהילה היהודית "איננה פרו־מיטראן, וגם לא פרו־שיראק".

מי הוא שלמה בר אברהם - "מאור הגולה" מוירצבורג?

שמצבתו נתגלתה לאחרונה בבית העלמין היהודי העתיק של העיר וירצבורג בגרמניה — בית העלמין היהודי העתיק ביותר שנתגלה באירופה אשר מצבותיו נקבעו כאבני הבנין במנזר של נזירות דומיניקניות ★ המצבות יוצבו בבית העלמין החדש

מצבות מבית עלמין יהודי העתיקות ביותר שנתגלו עד כה באירופה, נחשפו לא מכבר בעיר הגרמנית וירצבורג על נהר המיין, בעת עבודות פיתוח באיזור מסחרי במרכז העיר. העבודה הופסקה עד לבירור ועתה באר הכנות המצבות באולם גדול, עד שתושלם תבנית מיוחדת שאותה מבקשת הנהלת הקהילה היהודית בית במקום, כדי לשמור על המצבות ולהקים יד זכרון לבית העלמין העתיק שכבראה נהרס כולו.

הד"ר ויליאם שטרן מלונדון שביקר לאחרונה בוירצבורג ובדק את המצבות מדווח על ממצאיו בג'ואיש כרוניקל — בשאון אנגליה. ומניח כי נראה שקיימת כאן עבודה רבה לחוקרים מומחים. לקבוע את זמנו המדויק של בית העלמין ואת אופיים של האנשים שנקברו בו. ביניהם נראה כי היו רבנים ותלמידי חכמים. בין השאר נתגלתה מצבה עליה חרות השם "שלמה בר אברהם — מאור הגולה" ההוא משנת ד' אלפים תתקצ"ו (1236). מי היה האיש הזה שנשא תואר דומה לרבנו גרשום "מאור הגולה" ממך. אין עדיין תשובה ברורה. קובע שטרן.

גילוי בית הכלמין בא כאמור. בעת עבודות הריסה של מבנה ששימש בעבר מנזר של נזירות דומיניקניות שנרכש על ידי חברה מסחרית כדי לפתח במקומו מרכז מסחרי גדול. תוך כדי עבודות ההריסה נתגלו מצבות ששולבו בתוך אבני הבנין. השלטונות המקומיים הורו להפסיק את ההריסה עד לבירור. ד"ר שטרן עוד גילה אבני מצבות בתוך המבנה הקיים.

יש לציין, כי היה ידוע על המצאו של בית עלמין יהודי מתקופת ימי הביניים באיזור זה. אולם לא ידוע מיקומו המדויק. עתה מתברר כי בוני המנזר שדדו את בית העלמין והשתמשו במצבותיו כחומר בניה זול.

נשיא הקהילה היהודית במקום מר דוד שוסטר, משקיע מאמץ רב להצלת המצבות והוא הזמין את ד"ר שטרן לראותן במחסן שבו נאספו לשמירה. הוא מבצע מסובך לאסוף את המצבות. התחילה נאספו במקום עצמו וכוסו ביריעות פלסטיק (ראה תמונה) ולאחר מכן הועברו למחסן. מסתבר שקיימות כאן כשלוש מאות מצבה. חלקם הם רק שברי מצבה.

מאת סופר "המודיע"

יחד עם שטרן ביקר במקום גם פרופ' גרמני באוניברסיטת וירצבורג שהוא מומחה לשפה העברית ובדק את המצבות. הפרופ' סילר כבר ביקר במקום כמה פעמים וממצאיו מוכיחים כי מדובר בבית עלמין שפעל בין השנים 1154-1298 בערך. כימצא זה קובע את גילו של בית העלמין כהעתיק ביותר שנתגלה עד כה באירופה. עד עתה ידוע על בית העלמין העתיק בעיר ורמייזה שם קבורים המהר"ם מרוטנבורג, המהרי"ל ואחרים. גם מספר המצבות הוא אולי הגדול ביותר שניתן לבדיקה.

בתקופת ימי הביניים סבלו יהודי וירצבורג מרדיפות קשות, רציחות וגירוש. גם כנת מסעי הצלב וגם אח"כ כשהואשמו בהאשמות קשות שכמובן לא הוכחו מעולם, יש להניח שזו היתה עילה לשוד המצבות. למרבה הצער חלק רב מן המצבות הושחתו, כדי להתאימם לתכניות הבניה של המבנה (ראה תמונה). אולם, המומחים מניחים שניתן יהיה לשחזר חלק ניכר מהן. כאמור, נמצאה המצבה המתייחסת ל"שלמה בן אברהם" וידוע לפחות על שני רבנים שנשאו שם זה. במקורות התורניים מהכרים כמה פעמים "חכמי וירצבורג". בשבר אחר של מצבה נחשף השם ר' פסח בן יהודא ראש העדה הפרנס. הד"ר שטרן גילה שם מצבה שהוקמה על ידי אבא על קברה של בתו "הבתולה רבקה" "שירדה לבאר המים".

אחת המצבות שנשמטו לצרכי הבנין...

שטרן מניח שיקח עוד זמן כה כדי לאפשר למומחים שיחקרו את תולדות בית העלמין ולהעריך כראוי את חשיבותה של התגלית החדשה. מר שוסטר מסר כי בתכניתו לרכז את המצבות במקום אחד במרכז בית העלמין הנוכחי של קהילת וירצבורג.

מצבת "שלמה ב"ר אברהם מאור הגולה" — למעלה: המצבות המכוסות בניילון. צילום: הר.

עבודת המחקר המכחישה את קיום תאי הגזים זכתה לציון "טוב מאד" אך נפסלה לדוקטוראט

נאנט, צרפת — בית המשפט המנהלי של נאנט בצרפת, דחה את הערר שהגיש אנרי רוק נגד החלטה מנהל אוניברסיטת נאנט ביולי 1986. תביטל בכך את הגנתו על התיזה שלו על תאי הגזים. בעקבות כך לא יקבל רוק תואר ד"ר מאוניברסיטת נאנט.

בית המשפט הגיע למסקנה שלמנהל האוניברסיטה היתה הסמכות והזכות לא להעניק תואר לסטודנט, בשל חריגים בהליכי הלימודים האוניברסיטאיים של רוק.

רוק, מהנדס־אגרונום בדימוס, בן 67, הגן ביוני 1985 בפקולטה לספרות של נאנט על תיזה לתואר דוקטור. בה הכחיש את קיומם של תאי הגזים במחנות הריכוז הנאציים. ועבודה קיבל את הציון "טוב מאוד". (עי"צ)

מוסקבה: רצח יהודי תושב לנינגראד הוא מעשה מתועב, אך לא נעשה על רקע אנטישמי

מוסקבה — רוצחיו של היהודי הסובייטי נחום נמצ'נקו, שנרצח בספטמבר בלנינגראד, נעצרו — על כך מסר המתנך "קומסומולסקיה פראבדה". עתון זה מגנה בחריפות את "ההסתות" "תאר פשע מתועב זה כ"מעשה של פעולה אנטישמית".

בטאון הנוער הקומוניסטי כותב כי המניע לרצח זה היה שוד ותו לאו. לרצח לא היה כל רקע גזעני או פוליטי.

הרוצחים הם שני צעירים בני 19 ו־17, ידידיו של בנו של הקורבן. הם נעצרו יומיים לאחר הרצח, שבוצע ב־27 בספטמבר.

נחום נמצ'נקו, שהיה בן 37 במותו, כיהן כמורה במכון לטכניקת האיידס בארכנגלסק. הוא לא היה פעיל יהודי לפי עדות רעייתו. עם זאת אבדה האשה כי בעלה התעניין לאחרונה בספר העברית ויצר מגע עם מסורבי עליה.

"קומסומולסקיה פראבדה" מביע רוגז נוכח העובדה ש"התחנות הרדיו המערביות" הציגו את הרצח כפעולה אנטישמית. העתון מגנה בכיחוד שני מסורבי עליה בלנינגראד, שביקשו לארגן הפגנה נגד האנטישמיות בעיר זו.

כתב סוכנות הידיעות הצרפתית מציין כי עד כה לא התייחסה העתונות הסובייטית הכעיסה ליריקבד "רצח זה. שבוצע לפני 3 ימים, על אף השמועות השונות שנפוצו על נסיבותיו. (עי"צ)

פולין תביע חרטה על מסע ההסתה האנטישמי ב־1967

שלטונות פולין עומדים לפרסם הודעה בה תובע חרטה על אירועי מרס 1967 בתקופתם של גומולקה ומוצ'אר. אירועים אלה היו התחלתו של מסע אנטישמי נגד יהודים, שכתוצאו של דבר הביא לסילוקם ולהגירתם של שרידי היהודים בפולין ובן לניתוק היחסים עם ישראל.

ידיעה על כך נתקבלה מחוגים מוסמכים בממשלת פולין והיא התפרסמה ביום ו' בעתון "לעצטע נייעס", מאת כתבו יוסף גולדקורן.

ההודעה המגנה את מסע השיסוי עמדה להתפרסם בשם אישיות רמת־מעלה, ככל הנראה ע"י מיצ'יסלב רקובסקי, שהוא חבר ה"פוליטביורו", עורך לשעבר של העתון "פוליטיקה" ואחד המנהיגים הפולניים הידועים. ההודעה עמדה להתפרסם בימים הקרובים, אולם נדחתה, ככל הנראה, בגלל המתרחש בשטחים. קרוב לודאי שהיא תתפרסם בסוף מרס, או בתחילת אפריל, זמן קצר לפני האירועים לציון מלאות 45 שנה למרד גיטו ורשה. זאת, כדי ליצור אוירה מתאימה לקראת בואם הצפוי של אלפי היהודים מארה"ב ומישראל לפולין.

מדוע מערב גרמניה אינה מציינת 50 שנה ל"ליל הבדולח"

מערב ברלין — מנהיג יהודי מערב ברלין, היינץ גאלינסקי, אמר כי הוא כאוכזב עמוקות על שמערב גרמניה לא קבעה מקסים כלשהם כדי לציין את יום השנה ה־50 להתחלת רדיפות יהודי גרמניה בידי הנאצים.

מזרח ברלין החליטה לשפץ בית כנסת שניזוק בידי הנאצים ולהופכו למחיאון. (רויטר עהי"ב)

בית המשפט העליון בהולנד:

בית הספר התיכון היהודי איננו חייב לקלוט בן לאם לא־יהודיה

אמסטרדם — בית המשפט העליון של הולנד פסק כי בית הספר התיכון "מיימונידס" (רמב"ם) באמסטרדם איננו חייב לקבל את התלמיד אראם ברוקר, כיום בן 13 שנה, שאמו איננה יהודיה מבחינת ההלכה.

פסק דין זה שם קץ לסיכסוך מסביב לקבלת הנער, שנמשך יותר משנה וחצה ועורר תשומת לב עצומה בעתונות הכללית.

לפני שנה וחצי, לאחר שבית הספר סירב לקלוט את הנער, הגיש האב תביעה נגד בית הספר בבית משפט באמסטרדם, אשר פסק כי בית הספר רשאי לא לקבל את התלמיד.

האב, רוברט ברוקר, פנה אז לבית משפט גבוה יותר באמסטרדם, אשר פסק ביתוי אשתקד כי טובת הנער צריכה על זו של בית הספר, ויש לקבל את התלמיד.

פרקליטו של האב טען, בין היתר, כי מכיוון שבית הספר מקבל ילדים להורים שהם חברי הקהילה היהודית הליברלית, כדוגמת הוריו של אראם, אך אמם יהודיה מבחינת ההלכה, הרי נוהג בית הספר באפליה גזעית, עבירה על פי החוק ההולנדי.

בית המשפט הגבוה באמסטרדם גם הטיל על בית הספר קנס של כ־500 דולר על כל יום שהוא איננו מקבל את התלמיד.

בית הספר ערער אז בפני בית המשפט העליון ובינתיים דחה את תשלום הקנס.

אחת הסיבות מדוע הנער ביקש ללמוד בבית ספר יהודי היא שלמד שש שנים בבית ספר עממי באוסטריה, שם היו חבריו לכיתה אנטישמים.

אולם אין הדבר כך בהולנד, ולכן פסק בית המשפט העליון כי אין בית הספר היהודי חייב לקבלו. (עסט"א)